

Str. 3 – Hohnjec se je rešil zadolžene Zvezde - Diane s pomočjo Hypo Leasinga, ki jo predaja nepre- mičninskemu mešetarju Marku Slaviču

Str. 3 – Ricardo Illy se je ob
glavnem obisku v Sloveni-
i mudil tudi pri ministru za
met Jakobu Presečniku

odo Itali-
ani »rešili«
pomursko
avtocesto?

Nova poslovna enota AMZS v Murski Soboti Tehnični pregledi tu- di v Noršinski ulici

Včeraj so v Murski Soboti odprli novo poslovno zgradbo oziroma poslovno enoto AMZS, d. d., Ljubljana. Gre za objekt v Noršinski ulici, ki meri 500 kvadratnih metrov, v njem pa bodo opravljali manjša popravila, predvsem pa tehnične preglede vozil.

Vrednost naložbe je 1,3 milijona evrov. Na novo so zaposlili tri tehnične kontrolorje in štiri referentke, saj je v pravkar odprtih prostorih tudi mogoče plačati vse dajatve za registracijo vozil, podobno kot na drugih postajah tehničnih pregledov (v Murski Soboti, Ljutomeru in Lendavi). Skupaj je zdaj zaposlenih na PE AMZS 15 delavcev.

Pred otvoritvijo je bila krajša tiskovna konferenca, na kateri so sodelovali predsednik Avto-moto zveze Slovenije Boris Perko, predsednik uprave AMZS, d. d., Milan Brečko, vodja enote v Murski Soboti Jožef Mataič in predstavnik AMZS, d. d., Damjan Skitek, ki je predstavil obnovljeno spletno stran www.amzs.si, na kateri je mogoče prebrati vse o AMZS, tudi o članstvu, saj ima AMZ Slovenije več kot 100.000 članov. – Foto: Š. S.

poglej in odpotuj!

ŽUSTERNA, Sonček Idub
3* Žusterna/Koper, kopanje v
Aquaparku, izlet: Piran, Izola, Trst
od 1.10./2D/POL 13.990

RIM, POMPEJI, NEAPELJ
odlično slovensko vodenje, pol-
penzion, 3* hotel, udoben bus
26.10./6D 40.900

RAFTING V ČRNI GORI
avtobusni izlet, Dubrovnik-Budva
Cetinje-Lovćen-rafting na Tari...
26.10./6D 54.900

TURČJA, obala
5* hotel, 2 dni izlet, odhodi z
avstrijskih letališč
do 30.9./7D/AI 93.990

SONČEK

M. SOBOTA, Slovenska 52

Telefon: 02/521 41 92

TUI potovalni center

Str. 8 – Evropska noč
netopirjev na Kobilju

Ali pijejo kri,
se zaletavajo
v lase ...?

Na podstrešju cerkve sv. Martina
napolnili sedemnajst vreč
z netopirskimi iztrebki

NAROČNIK

Mercator

Hipermarket Murska Sobota, Pleše 1 in Supermarket Ljutomer, Užiška 13

HRENOVKE

cena za kg, ABC Pomurka

999,00 SIT

LJUBLJANSKA KLOBASA

cena za kg v kosu, MDK, Kočevje

814,00 SIT

SIR EDAMEC

cena za kg v kosu, Mlekarna Celea

990,00 SIT

RAVENSKA KLOBASA

cena za kg, ABC Pomurka

655,00 SIT

Ugodna
ponudba

ZAČINJENE DELIKATESNE

PURANJE KRAČE cena za kg, Perutnina Ptuj

952,00 SIT

MINERALNA VODA KRALJEVI VRELEC

1.5 litra, Radenska, Radenci

119,00 SIT

SLADOLED CONTESSA

1 liter, vanilija - jagoda, Ljubljanske mlekarne

314,00 SIT

BENQUICK KAKAV

800 g, Mercator - Emba

589,00 SIT

Ponudba velja do prodaje zalog.

Komentar

Sosed sosedu vrug

Res je, da je morje na drugem koncu naše dežele, in bi lahko kdo rekel, da se nas zadeve glede hrvaške ekonomske cone na morju ne tičejo, saj tudi mnoge Slovence ni zanimalo, ko smo imeli na tem koncu dežele glede meje probleme s Hrvati. Poleg tega bi bilo neplodno razpravljati o tem, kdo ima prav, ker niti najboljši pravniki ne poznajo rešitve, kaj šele tisti, ki nismo pravniki. Kljub temu pa velja problem osvetliti z druge strani, saj je šolski primer tega, kako koristoljubno deluje politika v takšnih situacijah.

Hrvati so se pač znašli in naredili tisto, kar ima po Konvenciji ZN o pomorskem pravu pravico narediti vsaka država, ki meji na odprto morje. To pa konec koncev ni katastrofa za Slovenijo glede izhoda na odprto morje. Tudi skozi to cono bo dovoljen prevoz našim ladjam, le da država, ki je imetnica te cone, lahko postavi poseben režim. Kot poudarjajo tudi nekateri gospodarstveniki z obeh strani, pa se ravno o tem režimu da dogovoriti in sprejeti kompromis. Toda v tem je ravno bistvo problema. Ker je zadeva o izključni ekonomski coni v domeni politike, se pričakuje, da dogovorov ne bo tako hitro. Zakaj? Treba je dokazati svoj prav. Slovenska politična oblast bi svoj vrhunec doživela s tem, če bi Hrvatim preprečila, da bi lahko sami razglasili ekonomsko cono, kar bi ji verjetno dalo veliko volilnih točk pri Slovencih, ki od oblasti to pričakujejo. Hrvaška politična oblast pa bi v volilnem letu naredila polovico poti do volilnega uspeha, če bi končno lahko naredila nekaj brez Slovenije. Dogovor bi bil torej preveč mlačna rešitev, ki bi pustil volivce na obeh straneh ravnodušne. Zmaga prinaša veliko več. To je tako kot na nogometni tekmi, kjer neodločen izid ne zadovolji gledalcev, zmaga pa zagotavlja navdušenje množic vsaj na eni strani.

Toda, zakaj lahko politika igra takšno igro? Očitno mora biti v ljudeh volivcih nekaj, na čemer lahko politika gradi svoja stališča in moč, drugače ne bi imela uspeha. Poglavar namreč svoje vojske ne bo nikoli popeljal v bitko z vzkliki »Za vero in boga«, če ni prepričan, da so njegovi vojaki verni. V našem primeru gre torej za neko tekmovalnost ali celo sovraštvo do sosednjega naroda, ki tiči v ljudeh, česar se politika še kako dobro zaveda in igra na to karto. Toda od kod takšna drža ljudi? Mogoče veljajo naslednje besede nekega hrvaškega sociologa: »Hrvati imajo občutek manjvrednosti, ker je Slovenija civilizacijsko in gospodarsko uspešnejša, Slovenci pa zavidajo Hrvatim renesanso in Jadransko morje.«

C. K.

Cvetka Sreš, direktorica območne službe Zavoda RS za zaposlovanje

Delavca ne moreš kar potegniti iz predala

S prvim septembrom je direktorsko mesto murskoboške območne službe Zavoda RS za zaposlovanje od Cvete Mandič Čahuk prevzela Cvetka Sreš. Na Zavod je prišla pred osmimi leti in postala vodja zaposlovanja, pred novo nalogo pa bila pomočnica direktorice in ob koordinaciji dela znotraj službe sodelovala še z regijskimi in lokalnimi razvojnimi skladi ter pri projektnih skupinah na centralni službi. Sedaj pripravlja magistrsko nalogo z naslovom Regionalizacija ukrepov aktivne politike zaposlovanja s poudarkom na Pomurju. V njej se bo ukvarjala z ukrepi aktivne politike zaposlovanja, ki naj se definirajo »od spodaj navzgor«, in poskušala ugotoviti, kaj je za to potrebno.

Cvetka Sreš prevzema direktorsko funkcijo v času, ko je število brezposelnih v regiji v primerjavi z lanskim letom nespremenjeno, ko trend izpisa iz evidence brezposelnih presega delež na novo vpisanih, ko je poraslo število preseženih delavcev, ti pa prihajajo predvsem iz Mure, Planike in nekaj iz Nafta, v vzponu pa je tudi povpraševanje po delavcih z visoko stopnjo

vcih. Kajti, ko se oglašijo s potrebo, primerne delavce ne moremo kar potegniti iz predala.

Zavedamo se, da mlade zelo težko motiviramo za izobraževanje, zato bomo za določene poklice to počeli skupaj z regijskimi podjetji in šolami. Zavedamo se, da bomo imeli septembra in oktobra skupno predstavitev dveh skupin poklicev, na primer tistih, ki bi ga v podjetju Ancore lahko zaposlili. Mislim, da morajo v roku pokazati nekaj opravičnega.

Sama sem delala v podjetju, vem, da so v tistem času prihajali na tak način. Torej zdi pravi pristop.

Delodajalcu želimo pravega človeka

Kje je mesto Zavoda za zaposlovanje v regiji?

Zavod ne more delovati kot institucija, ki bi bila samonamen, ampak mora graditi partnerske odnose. V prvi vrsti so to delodajalci, potem razvojne skladi, agencije in šole, celo socialno delo in sindikati. Z namenom, pridobiti si pravice, da bi lahko delodajalci prejeli informacije o potrebah delodajalcev po delavcih in potem poizkusimo, ko do zaposlitve pride, stanje, ki ga delodajalci potrebujejo, in s tem nadaljujemo se v prihodnosti. Napotiti jim želimo pravega človeka, ali če ugotovimo, da tega ne moremo najti, se o tem obveščamo, da bi lahko ukrepamo.

Razvojne organizacije lokalne skupnosti na razpisne projekte. Biti moramo transparentni, da bomo lahko ljudi pravilno vključili v zaposlovanje s projekti. Polovica brezposelnih prejema denarno pomoč, zato si imamo kaj povedati. Če se Centri za socialno delo, ki delujejo po naših strokovnih skupinah, ki skupaj obravnavamo težje zaposeljive osebe in zanje iščemo rešitve, župani želimo sodelovati pri ustvarjanju programov, ki bi del in kreiranje programov, ki bi bili lokalno zaposlovanje, programi. Povezovati pa se moramo tudi z gospodarsko in no zbornico.

Koliko lahko območna služba Zavoda pri delu uveljavlja svoje pristope glede na specifične potrebe in potrebe regije?

To je bilo do določene mere mogoče že doslej, s tem pa se je treba o kvotah, ki so na voljo, vedno znova pogajati. Tako kot morajo v podjetjih, ki so na voljo, vedeti, kaj boš denar porabil in kaj boš učinek, tako je tudi pri delu. Velik poudarek dajemo v našem času ne le masovnim ukrepi, ampak tudi, kaj se bo zgodilo s temi ljudmi potem, ko bodo že letos zelo natančno izločeni, mo tako imenovane izločene posilitev tistih, ki so bili vključeni v ukrepe aktivne politike zaposlovanja. Ugotavljamo, da jih je zaposlilo dvainpetdeset odstotkov.

Bo LDS končno padla?

Kaj bo storila SLS?

Dobro leto pred volitvami so se začeli premiki znotraj slovenske politike. Realno gledano smo blizu času, ko obstaja možnost, da se oblast končno zamenja. Kakor koli obračamo, gre le za monopolizacijo oblasti, ki potrebuje spremembe že zaradi higijene, če ni drugih razlogov.

VESTNIK

IZHAJA OB ČETRTKIH
Izdaja: Podjetje za informiranje d. d.
Murska Sobota

Uredništvo: Ina Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovč (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Rihper Rodež, Bernarda Balazic-Peček, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerša, Stefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhovc, Jurij Zaušner (fotograf), Nevenka Ermi (lektorica), Ksenija Šoman (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški preloz).

Naslov uredništva in uprave: M. Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 531 19 98 (naročniška služba), n.č. 531 19 60, 534 80 17 (novinarji, Vestnik), Venera (tiskanje) 534 80 15, št. telefaksa 532 11 75. Nenaročniški rokopiši in fotografije ne vračamo.

Naročnina za tri mesece je 3.700,00 tolarjev, letna naročnina 14.800,00 tolarjev, letna naročnina za naročnike v tujini je 37.500,00 SIT, polletna naročnina za delovne organizacije, podjetja in obrtnike je 11.100,00 tolarjev. Izvod v kolportuži je 300,00 SIT. Transakcijski račun za naročnike pri Raiffeisen Krekova banka 24900-9000247884.

Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Večje. Davek na dodano vrednost je vrstovan v ceno izvoda in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost, Uradni list 23. 12. 1998, št. 89 in Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103.

Naklada: 16.300 izvodov.

Elektronska pošta:

Vestnik: vestnik@p-inf.si,

Venera: venera@p-inf.si,

Naročniška služba: oglasni.vestnik@p-inf.si,

WWW stran: http://www.p-inf.si.

Obenem je tudi dejstvo, da so te spremembe skorajda nemogoče, če ne bo prišlo do radikalnih sprememb znotraj strank, ki se kažejo kot močen antipod sedanjosti oblastni garnituri. V tem kontekstu je treba obravnavati sedanje pretrese znotraj SLS. Problem te stranke je sicer večplasten. Na eni strani jo obremenjujejo njeni notranji odnosi, ki se vlečejo še od soboškega kongresa naprej. Izvolitev sedanjega predsednika Buta je bila povezana s politično kupčijo, ki se je pokazala po volitvah, ko je Butova linija vztrajala v vstopom v koalicijsko, medtem ko Podobnik kot predsednik sveta stranke tega ni podpiral. Dogajanje znotraj te stranke je doslej vrelišče na seji izvršnega odbora na gornjeradgorskem sejmu, ko naj bi predsednik stranke Franci But odstopil, a potem ni. Sedaj je razvozlavanje kadrovskega voza predstavljeno na naslednji ponedeljek, ko naj bi svet stranke razpravljal o izrednem kongresu in s tem tudi o možni zamenjavi predsednika. Zanimivo je, da je prišlo v stranki do polarizacije znotraj bloka, ki je veliko prispeval k temu, da se je But zavil na njen vrh. Kot je znano, je najprej prišlo do konfrontacij znotraj kmetijskega lobija oziroma s Petrom Vriskom, zatem pa je začel iz ozadja vleči poteze celjski župan Šrot. Razkol je pričakovani, kajti But na eni strani stranki ni dal novega profila, po drugi pa ga je ministromanje potegnilo v pre-

več »ozek krog« političnega aktivizma – ukvarjanje s kmetijstvom in nezadovoljiva »strežba« kmečkim interesom ter hkratno naslanjanje na moč ozkega kapitalnega kroga živilskopredelovalne industrije – kar je stranko samo slabilo. Tu je naletel na nov konflikt, ki ga ni uspel rešiti, hkrati pa je vse to stranko vse bolj potiskalo nazaj in jo spravilo na najnižji raven priljubljenosti v vsej njeni zgodovini. Po drugi strani pa je najmočnejša struja znotraj stranke pravilno ocenila, da ima glede na težave, ki jih ima, pogojno rečeno, desna opcija oziroma opozicija s sedanjo kadrovske sestavo in »fiksiranim« delom volilnega telesa, stranka možnost, da s kadrovske osvežitvijo oziroma postavitvijo »karizmatičnega« voditelja prevzame vodilno vlogo in pride na oblast. Hkrati bi angažiranje takega predsednika prisililo drugi dve opozicijski stranki v notranje čiščenje in kadrovske prenovi in s tem tudi v možnost spremembe oblasti. V tem trenutku se znotraj stranke pojavljajo različna imena, ki naj bi prevzela vodenje stranke, od Franca Kanglerja, ki bi najbolj ustrežal Janezu Janši in mu zagotovil mir znotraj stranke, hkrati pa bi ga ohranil v vlogi vodje desnega pola, kar pa seveda postavlja pod vprašaj uspeh na volitvah. Prav tako je vprašljiva opcija z Antonom Končnikom, zato pa bi bila lahko zelo verjetna, če se bo zgodba razpletala znotraj stranke, opcija z Jane-

zom Podobnikom, ki ima močno podporo tudi v »gardi upokojenih aktivistov« stranke, kot sta Franc Zagožen in Ciril Smrkolj.

Najboljši izkoristek za stranko in tudi za slovensko politiko pa bi bil, če bi strankarski veljaki uspeli nagovoriti za vodenje stranke ministra za evropske zadeve Potočnika. Ta je sicer uradno to možnost zanimal, vendar je v tem času nesporno osebnost z največ zaupanja med državljani, saj se je izkazal kot politik in strokovnjak in bi za stranko pomenil to, kar je nekoč za LDS Drnovšek, če ne še več. Gre namreč za človeka, ki ob visoki strokovnosti obvlada politične veščine, ki je politik evropskih standardov, na drugi strani pa je bistveno bolj odprt in dovzeten do dogajanja v okolju, kot je Drnovšek.

Pa tudi gledano z vidika Potočnika in njegovega »političnega napredovanja« gre za bistveno bolj oprijemljivo karierno opcijo, kot je čakanje na drobtinice znotraj LDS. Znotraj slednje je preveč klavov z osebnimi ambicijami, kamor pa Potočnika ni mogoče umestiti. Mogoče pa je tudi, da bo Potočnikovo aktiviranje poskušal nevtralizirati predsednik LDS Rop in ga bo znotraj svoje stranke drugače pozicioniral. Je pa tu še nekaj, kar bi lahko bilo kot argument SLS za pridobitev Potočnika, namreč moč konzervativnega bloka znotraj EU, kjer bi mu bila v perspektivi bistveno bolj odprta vrata evropske kariere.

J. V.

Cvetka Sreš, Zavod bo vodila k ustvarjanju partnerskih odnosov.

izobrazbe. In kaj napoveduje za to leto?

»V letošnjem letu se ne bo in ne more zgoditi kaj prelomnega, saj je delo naše službe že začrtano s poslovnim načrtom in programom aktivne politike zaposlovanja, v katerih je določeno, katere programe bomo opravljali, v kakšnem obsegu in s kakšnimi sredstvi.

Tudi delo vnaprej bomo začrtali s programskimi in planskimi dokumenti, ki jih sprejemamo v Zavodu in ki nam jih bo s programom aktivne politike zaposlovanja za prihodnje leto naložilo ministrstvo za delo. Znotraj tega pa bomo kot območna služba določenim vsebinam dali svoj poudarek.

Izobraževati za trg

In čemu boste dali poudarek?

Velik poudarek bomo dajali v naslednjem letu odpravljanju izobrazbenega primanjkljaja. To bomo poskušali doseči z vključevanjem v izobraževalni program Pet tisoč in leto pozneje Deset tisoč. Cilj tega je, da se v Sloveniji v ta program vključi deset tisoč brezposelnih oseb. Predvidevam, da bomo, glede na strukturo naših brezposelnih, za izobraževanje motivirali od osemsto do devetsto ljudi. Tega pa ne bomo delali sami, ampak v sodelovanju s podjetji in drugimi ustanovami. Od podjetij namreč moramo dobiti informacijo, kateri so poklici in znanja, ki jih bodo v prihodnje potrebovali. Izobraževati namreč želimo za trg dela. In ker to lahko traja dve ali tri leta, smo podjetjem že tudi poslali vprašalnike, da bi izvedeli za njihove srednjeročne potrebe po dela-

Regres razdelil delavce Planike Deli in vladaj uprave

Danilo Šipoš obtožil svoje

Uprava družbe Planika je s strani delavcev v proizvodnji, zlasti delavcem in ga sploh še ni plačala delavcem, ki so bili ngotavljeni kot trajni prejemniki, med njimi sprožila preiskavo, razdor in v turški obratu odsotnosti delavcev. In če zaposleni še imajo možnost, da spet sestavijo svoje delovne pogoje, so ostali delavci, ki sedaj postopoma prihajajo na borzo dela. Sadržajno več s čim pritisniti na upravo, kvečjemu s tem, da bo delavci svoje pravice izterjali s tožbo, kajti ob tem, ko se družba s finančnimi težavami, ki so jih poznajo pri pomembnih materialov za tekoče delo, je težko pričako-

vati, da se bo denar kmalu našel tudi zanje. Zgodba o regresu, ki je razdelila zaposlene, se je začela, ko je uprava zadnje dni junija, torej nekaj dni pred napovedanim izplačilom polovice regresa, sporočila, da bo prišlo do zamude. Zaradi nejevolje delavcev je sindikat na podlagi zbranih podpisov zaposlenih začel priprave na stavko. Izvršni odbor ZSSS turniškega obrata je upravi sporočil, da če do enajstega julija ne bo izplačila, bodo štirinajstega začeli s stavko. Iz Kranja so jim zadnjega junija sporočili, da bo del regresa izplačan pred kolektivnim dopustom, osmega avgusta, uprava pa je zamudo opravila z velikimi stroški zaradi presežnih delavcev in stroški proizvodnje, ki je na vrhuncu, ter jih pozvala, da zaradi časovne vezanosti pošiljk stavko preklicajo. Po sestanku z upravo in potem po izredni seji konferenca sindikatov Planike, kjer so bili zastopani tako delavci iz proizvodnje, režijskih služb in trgovine, so za štirinajsti avgust napovedali začetek stavke. Toda njihova enotnost ni trajala dolgo, zaradi nezadovoljstva zapo-

slenih je ostal pri pripravi na stavko le še sindikat v turniškega obratu. Pol ure po tem, ko je predsednik IO sindikata Anton Hozjan osmega julija sklical sestanek za pripravo na stavko, so zaposleni v proizvodnji na svoje račune prejeli denar in ob drugem zbiranju podpisov za stavko je seznam ostal prazen. Hozjan je zato sklical izredno sejo odbora obeh sindikatov (v turniškega obratu imata člane svoobodni in neodvisni sindikat), da bi se pogovorili o novonastali situaciji. Toda doživel je bojkot. Na sestanku so prišli le oba sindikalna zastopnika in vodja obrata. Za drugi dan je sklical sestanek v širši sestavi z generalnim republikanskim sekretarjem

Antonom Rozmanom, predsednik konferenci sindikatov Jelko Kostadinovo in drugimi in prišli so vsi, razen sekretarja Območne organizacije ZSSS Pomurja Danila Šipoša, ki pa je poslal dopis. V njem je dejanje uprave, da je regres izplačala le enim delavcem, označil kot nedopustno, potem pa še dodal: »Če si takšno dejanje lahko privoščijo uprava, je najbližje rečeno nedopustno, sramotno, da to odobravlja nekateri sindikalisti. Sam pri takih nepravilnostih ne nameravam sodelovati in jih najostreje obsojam.« Anton Hozjan pravi, da je bilo to namenjeno njemu, čeprav na takšen način izplačila, kot ga je izpeljala uprava, ni pristal nihče, a tudi pričakovali ga niso, saj predsednik uprave Milan Bajželj tega ni napovedal.

Zaradi neupravičenih očitkov sekretarja območne organizacije in nekaterih zaposlenih, češ da se je sam pri tem okoristil in da je kriv, da odpuščeni delavci niso dobili regresa, je Anton Hozjan štirinajstega julija odstopil. S tem pa je zastalo tudi izplačilo solidarnostne pomoči republikanskega odbora, ki jo je po njegovem posredovanju že dobila prva skupina odpuščenih delavcev.

Majda Horvat

Anton Hozjan pravi, da je bilo to namenjeno njemu, čeprav na takšen način izplačila, kot ga je izpeljala uprava, ni pristal nihče, a tudi pričakovali ga niso, saj ga predsednik uprave Milan Bajželj ni napovedal.

Zvezda - Diana z novim lastnikom

Radenska je prodala družbo Zvezda - Diana po še neuradnih informacijah za 980 milijonov tolarjev finančni družbi Hypo Leasing.

Čeprav naj bi bilo podjetje kupljeno za Marka Slaviča kot jemalca lizinga, se je ta že v več kupcijah razkril kot mešetar, prek katerega potem finančne družbe speljujejo kupčijo s tretjim lastnikom, v celoti ali po delih. V zadnji kupčiji morda preseneča le to, da je tokrat posel speljala družba Hypo Leasing in ne Feniks, Slavičev prvi lizingodajalec. To si lahko razlagamo tako, da za ta posel Feniks od krovne družbe ni dobil dovoljenja ali pa je bil finančno prekratek, torej ni dobil posojila. Toda vstop konkurenčne družbe Hypo Leasing še ne pomeni, da družbi, kadar gre za posel, ne bi sodelovali. Po znanih informacijah je tudi gradbeno-prodajni center v Murski Soboti od Živil najprej kupil Feniks in ga potem prodal družbi Hypo Leasing.

Glede na to, da je vodstvo Radenske napovedovalo prodajo turistično-gostinskega dela že dlje časa, novica o prodaji družbe Diana - Zvezda ni nobeno presenečenje, je pa na majave noge postavila pred novinarji večkrat izrečene izjave, da se Radenski s prodajo nikamor ne mudi, ker da turistično-gostinski obrati dobro poslujejo in jih zato ne bodo prodajali čez noč. Radenski se morda res ni mudilo, veliko bolj pa Pivovarni Laško, večinski lastnici družbe. Sveži denar potrebuje ne le zaradi izida pivovarske vojne v Sloveniji, ampak tudi za nove nakupe. V ognju ima namreč že tudi nakup polnilnic mineralne vode Knjaz Miloš v Srbiji.

M. H.

Novično sojenje Robertu Rauterju Je bil ob umoru prišteven?

1. septembra nadaljevanje procesa

Na Okrožnem sodišču v M. so se predvčerajšnji dan sojenje 27-letnemu Robertu Rauterju iz Dokležovja, ki je julija lani v 18-letno Katjo Maroša, ki je tudi na dekletove starostni leti, potem pa se je odpeljal na Mursko Sobotu, kjer je umoril dekletovo prijateljico. Prvič so ga obsodili na najvišjo možno kazen, 30 let zapora, a je mariborsko višje sodišče razveljavilo, ker se je za zagovornik pritožil, češ da ni želel posebej zaslišati klinične psihologinje. Zaradi novega izvedenskega postopka je bil proces aprila letos že prekinjen. Ker je medtem izteklo zakonski rok, v katerem bi morali nadaljevati postopek pred sodiščem, so tokratni proces uredili drugače, ki jo je vodil sodnik Dezider Novak, ki je že več kot leto dni pripravljal na mariborskem sodišču. Ta je dejal, da se tudi to sodišče namerava zagovarjati o kaznivih dejanjih, hkrati

pa ne bo odgovarjal na vprašanja. Njegov zagovornik Janez Perš je opozoril, da Rauter v zaporu že nekaj časa prejema pet vrst zdravil, ki mu jih je predpisal zdravnik.

Kot prva priča je nastopil mož sestre obtoženega Miran Korošak, pri katerem je Rauter živel okrog sedem let. »Z njim nisem imel težav. Po lanskem dogodku pa ni bil več povsem normalen, ampak nekoliko »utrgan«, kot da ni povsem pri sebi.« Tudi sestra obtoženega Maja Korošak je Roberta Rauterja označila kot moteno osebnost. »Noč, ko se je zgodilo dejanje, mi je ostala močno v spominu. K nam je prišel ves prestrašen, kot da ga nekaj preganja. Tekal je po cesti gor in dol. Tako normalen človek ne bi reagiral. Ves čas ne ve ločiti, kaj je dobro in kaj slabo. Bal se je, da ga bodo napadli Romi, zato je imel vseskozi strahove.«

Nato je sledilo branje zapisnika z zaslišanja klinične psihologinje dr. Alenke Dobejc. Med drugim navaja, da je Robert Rauter prestrašen, preobčutljiv na impulzivne in agresivne dražljaje. »Ti ga zmedejo, izgubi razsodnost in postane zelo nevarna osebnost, kar je posledica funkcionalne motnje v možganih.

Foto: arhiv Vestnika

Pri njem gre za agresivno zavrtost, saj lahko kot vulkan nena doma izbruhne,« še doda. Meni, da so njegove lastnosti posledica napačne vzgoje in zanemarjanja v rani mladosti.

Tudi člani komisije za fakultetna izvedenska mnenja ljubljanske medicinske fakultete so se dokopali do podobnih ocen. Tako psiholog dr. Tone Pačnik ocenjuje, da je Rauter »intelektualno podpoprečen in slabše presoja zadeve, zato je v dejanjih impulziven. Njegovo čustvovanje je egocentrično, zato se nikjer ne počuti varnega.« Nevropsihiater dr. Milan Ličina pa navaja, da Rauter očitanih dejanj ni storil zaradi duševne motnje ali patološkega afekta in da se je zavedal, kaj počne. Poškodbe glave, ki jih je dobil v prometni nesreči, na Rauterjevih možganih niso pustile opaznejših posledic. Ker so se pogledi zagovornika in tožilca razhajali, je senat odločil, da se na glavni obravnavi 30. septembra zaslisi omenjene strokovne izvedence, hkrati pa tudi Rauterjevega lečečega zdravnika.

Milan Jerše

Feniksove kupčije

V materinem zavetju

Družba Feniks je po nam znanih podatkih Eriki Ščap za pol nižjo ceno, kot jo je postavila drugim interesentom, prodala tržno najbolj zanimiv del posloplja sedanje trgovine Dom tehnika. V zvezi s slednjo kupčijo smo na upravo Nove Ljubljanske banke naslovili vprašanje, ali interna pravila dovoljujejo prodajo premoženja (sklepanje neposrednih in posrednih poslov) odgovorne osebe z družinskimi člani in v njihovo korist.

Po obvestilu z oddelka za odnose z javnostmi so vprašanje posredovali hčerinski družbi NLB Leasing, ki je tudi lastnica družbe Feniks, od koder smo dobili naslednji odgovor: »Nimamo

informacij o tem, da bi leasingodajalec različnim kupcem ponudil različne prodajne pogodbe, ugotavljamo pa, da družba Feniks, d. o. o., z dosedanjimi prodajami ni oškodovana, saj prodajne cene nepremičnin niso nižje od nabavne cene.«

Dalibor Salobir iz NLB Leasing je še pojasnil, da je družba Feniks Murska Sobotu, d. o. o. kupila nepremičnino, znano kot Dom tehnika od Živil Kranj, z namenom, da jo da v finančni lizing. Z lizingojemalcem (Markom Slavičem) je bila sklenjena pogodba o finančnem leasingu, ki med drugim določa, da lahko lizingodajalec predčasno delno ali v celoti poplača svoje obveznosti ali predlaga vstop tretje (ene ali več) osebe v pogodbi. V zvezi z dej-

stvom, da je uprava Živil tržno zanimive nepremičnine v Murski Soboti prodajala brez javne ponudbe, kar lahko zbuja sum poslovnega oškodovanja družbe, in ker je storitve hitre preprodaje v trikotniku z Markom Slavičem prevzel Feniks, smo odgovor želeli dobiti tudi na vprašanje, ali se bo notranja kontrola NLB lotila pregleda teh kupcij, saj bi Feniks pri tem lahko »oprak« sledi prelivanja kapitala in morebitnega okoriščanja posameznikov. Salobirjev odgovor je bil: »Glede tretjega vprašanja menim, da ga je treba nasloviti na Živila Kranj, d. d., preostala dejstva pa bomo ugotavljali v sklopu rednih internih in/ali eksternih pregledov poslovanja v družbi Feniks, d. o. o.«

M. H.

Bodo Italijani rešili pomursko avtocesto?

Ricardo Illy se je ob nedavnem obisku v Sloveniji mudil tudi pri ministru za promet Jakobu Presečniku. Kot je razbrati iz sporočila za javnost, je bilo v ospredju pogovorov dokončanje avtocestnega odseka Maribor-Pince. Illyja naj bi zaskrbelo, ker je dokončanje tega odseka potisnjeno na konec, torej v leto 2010. Po enih navedbah naj bi se zavzel za ustanovitev mešane družbe, ki bi dogradila to cesto. Ta možnost je po naši zakonodaji izključena, obstaja pa druga možnost, na katero je opozoril minister Presečnik. Ta je potrdil, da je v novem predlogu nacionalnega programa gradnje avtocest v Republiki

Sloveniji, ki ga je na zadnji seji pred počitnicami sprejela vlada, dograditev odseka Maribor-Pince resda predvidena »še« leta 2010, res pa je tudi, da je v vladni proceduri predlog novega zakona o Darso, ki bo - v nasprotju z doslej veljavnim - poleg običajnih virov omogočal tudi druge oblike financiranja. Če bi na ta način prišli do dodatnega denarja, bi se rok dograditve odseka Maribor-Pince lahko bistveno skrajšal. Na ta način je posredno odgovoril na Illyjev predlog o možnosti sodelovanja italijanskih investitorjev pri gradnji »pomurske« avtoceste.

J. V.

ŠOLA ČUSTVENE INTELIGENCE
tudi v Murski Soboti

Predavanja z predstavitvijo programa šole in vpisom bodo:
17. 9. in 24. 9.
Čustva in razum - skupaj ali narazen
22. 9. in 1. 10.

Zenske in moški - prijatelji ali nasprotniki
Vsa predavanja bodo ob 18.00 uri
v prostorih Gimnazije Murska Sobotu, Šolsko naselje 12.

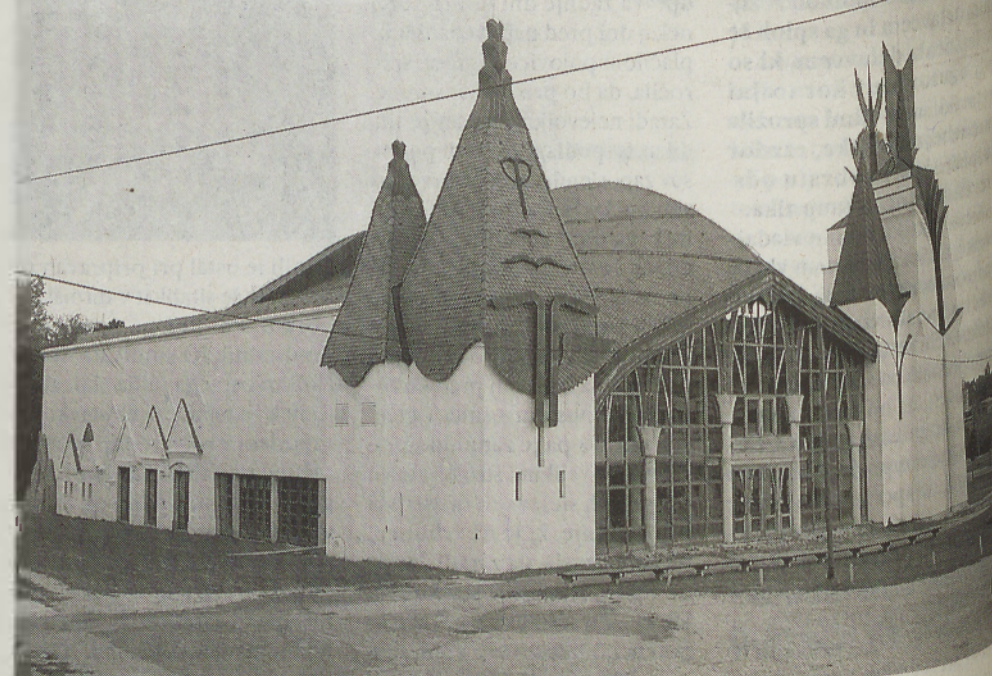
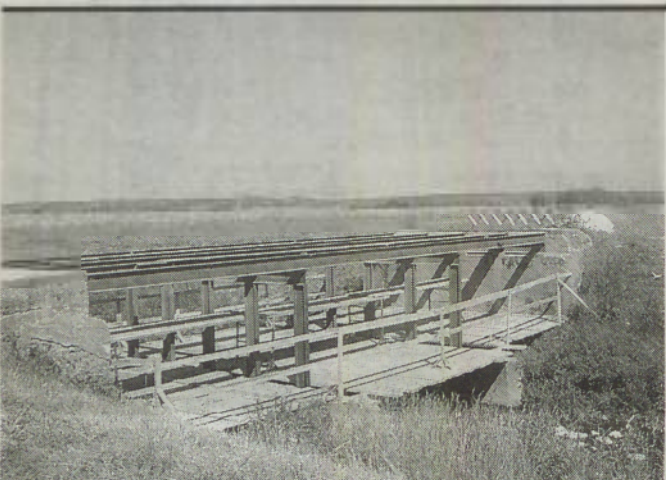
Vstopnine ni. Vabljeni.

Organizacija: CDK - Zavod za izobraževanje in vzgojo, Ruska 13, Ljubljana
tel: 01/433 93 03, http://www.cdk.si/sci

Najlepši gasilski dom je na Ivancih

Predsednik krajevne skupnosti Mlajtinci Viktor Časar in župan občine Moravske Toplice Franc Cipot sta se s spremstvom v nedeljo s kočijo odpeljala na ogled obnovljenih cest in pločnikov v Mlajtincih, Lukačevcih in Noršincih. V Mlajtincih je namreč potekala osrednja proslava ob 7. prazniku občine Moravske Toplice, ki se je začela s prihodom oldtimerjev (v enem od njih se je pripeljal tudi podžupan Geza Džuban) in s skokom padalca Mirana Vereša (ki ga verjetno bolje poznate kot kanuista in kajakaša), ki je prinesel občinsko zastavo. Po kratkem kulturnem programu je zbranim spregovoril župan Franc Cipot, ki je dejal, da je v bistvu to neko nadaljevanje gradnje čistilne naprave in kanalizacije pred nekaj leti v teh krajih. V zabavnem programu je občinstvo nato zabaval humorist Korenov Lujzek, razglašeni pa so bili najbolje urejeni gasilski domovi v občini. V kategoriji domov, zgrajenih do leta 1930, je priznanje dobilo Prostovoljno gasilsko društvo Čikečka vas, v kategoriji domov, zgrajenih med letoma 1930 in 1970, je najlepši gasilski dom v Prosenjakovcih, absolutni zmagovalac pa je tokrat gasilski dom na Ivancih. Občinski praznik se bo nadaljeval v soboto, 13. septembra, s kolesarskim maratonom Terme 3000 in koncertom Slovenskega komornega zbora iz Ljubljane v Bogojini ter v nedeljo, 14. septembra, z otvoritvijo vođovoda v Prosenjakovcih in s folklornim večerom v Bogojini. - T. K.

Lendavski kulturni dom je opazna, velika zgradba v središču mesta, ki jo gradijo že več kot osem let.

Z gradnjo v Lendavi bodo nadaljevali Kulturni dom naj bi bil končan spomladi

Čeprav otvoritev kulturnega doma v Lendavi novinarji že neuspešno napovedujemo več kot pet let, je po trditvi lendavskega župana Antona Balažka očitno izpolnjen osnovni pogoj, da se to tudi zgodi, torej – denar. Dela se bodo jeseni nadaljevala, in če bo šlo vse po načrtih, bodo končana spomladi naslednje leto.

Kljub finančnim težavam zaradi primanjkljaja v proračunu lendavske občine so odločeni, da je z delom treba nadaljevati, saj prazna zgradba kulturnega doma že začenja propadati, kar povzroča še dodatne stroške. Po spomladanskem obisku vodstva slovenskega Ministrstva za kulturo z ministrico Andrejo Rihter v Lendavi so sprejeli sklep, da bo z deli treba nadaljevati, saj so doslej v zgradbo vložili že več kot milijardo tolarjev. Z deli so začeli že pred osmimi leti, pri tem pa niso imeli sreče tudi z nekaterimi izvajalci, ki so se znašli v finančnih težavah ali šli v stečaj.

Ob obisku v Lendavi je znani madžarski arhitekt Imre Makovecz, ki je avtor načrta za zgradbo, sicer menil, da bi porabljena sredstva morala že zdavnaj zadostovati za gradnjo. Vsekakor pa gre za velik hram kulture, kakšnega si manjša mesta v Sloveniji običajno ne morejo privoščiti, in je za marsikoga tudi

vprašljiva njegova izkoriščenost.

Da bi kulturni dom predali namenu, bo potrebnih še okrog 400 milijonov tolarjev, od česar bo polovico prispevala slovenska vlada, 100 milijonov bo dodala občina Lendava, drugo pa bo prispevala madžarska vlada. Vsi trije so zagotovili, da bodo svoj del sredstev prispevali, kulturni dom pa bo deloval kot javni zavod.

Župan Balažek pravi, da je čas, da v Lendavi nehajo tožiti nad napakami v preteklosti in predvsem razmišljajo o tem, kako poskrbeti, da bodo prostori postali čim bolj izkoriščeni kot mesto kulturnega, izobraževalnega in družbenega dogajanja v mestu. Dejstvo je, da kraj sedaj ne premore nobenih primernih prostorov za večje kulturne dogodke in da so gledališke in kino-

predstave v improviziranih prostorih, kamor pred predstavami pripeljejo stole. Inštitucije so govorne za kulturno dejavnost v lendavski občini, in če bi uprava so prepričani, da bi sestavili tak načrt dejavnosti v kulturnem domu, ki bi omogočil za širok krog ljubiteljev kulture v občini in bo pritegnil tudi kovalce od drugod.

Jože Gaber

Bližnjica Turnišče-Dobrovnik

Verjetno malokdo, ki ni tamkaj doma, ve, da vodi iz Turnišča v Dobrovnik tudi neposredna cesta, ki je skoraj enkrat krajša kot uradno označena in speljana povezava Turnišče-Renkovci-Dobrovnik. No, trenutno je bližnjica zaprta, ker gradijo nov most čez Ledavo (vrednost okrog 10 milijonov tolarjev), in sicer v okviru skupnega projekta, s katerim so občine Turnišče, Dobrovnik in Kobilje uspele pridobiti tudi razpisani delež državnih sredstev pri urejanju cest in komunalne infrastrukture. Občina Turnišče je medtem že poskrbela tudi za asfaltiranje »svojega« odseka (do mosta na Ledavi), občino Dobrovnik pa to še čaka. Ob zadnjem obisku v turniški občini smo tudi zvedeli, da so uspeli končati skoraj vsa opravila pri gradnji kanalizacijskega omrežja v Renkovcih in Gomilici, tako da so gospodinjstva že priključili. Nedelica bo na vrsti prihodnje leto. - Besedilo in foto: J. G.

Na kratko

Negova

V KS Negova in Spodnji Ivanjci poteka akcija pod geslom *Uredimo svoj domači prag 2003*. Turistično društvo je pozvalo gospodinjstva v Negovi, Lokavcih, Radvencih, Radmoščih, Ivanjševcih, Stavešincih, Očeslavcih, Kunovi, Spodnjih Ivanjcih in na Ivanjskem Vrhu, da čim lepše uredijo svoja bivalna okolja. Ta bo ocenjevala komisija, ki bo potem izbrala najbolj urejeno kmetijo in domačijo. Rezultate bodo objavili 8. septembra, ko bo v negovski župniji praznik – mala meša. Pa ne samo to: tudi tradicionalna gasilska veselico bo. (L. Kr.)

30-letnica Sožitja Lendava

Osebe z duševno motnjo bi kar izvozili

Stanovanjska skupnost med potrebo in možnostjo

Predsednica Društva za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Lendava Slava Donko je zaman pričakovala vabljenе goste za okroglo mizo o Invalidnosti danes, s katero bi med drugim počastili tridesetletnico delovanja društva, štiridesetletnico delovanja Zveze Sožitje in evropsko leto invalidov. Ni jih bilo, čeprav so ji sogovornika obljubili na društvu slepih in slabovidnih, gluhih in naglušnih, paraplegikov, društvu za cerebralno paralizo in še kje. Prišla sta le predsednik in predstavnica društva delovnih invalidov iz Murske Sobote. Donkova je tako s svojimi najožjimi sodelavci ostala sama.

Izključila so jo društva, ki toliko poudarjajo, da so za odprto družbo, za upoštevanje vseh, ne glede na različnost in za ustvarjanje družbe, ki ne bo izključevala za ljudi. Ker niso prišli, tudi okrogla miza ni mogla dati tega, kar si je zamislila gostiteljica, torej, da bi se srečali in si povedali, kaj bi se še dalo narediti za prijaznejše življenje invalidov, ne glede na vrsto prizadetosti. In kot so povabilo prezrla invalidska dru-

štva, tako v Kantino na Bistrico tudi ni bilo nikogar iz občin lendavskega območja, šol, socialne službe in tudi medijem se tema ni zdelo vredna posebne pozornosti.

Društvo pa bo kljub temu in z izkušnjo več delovalo tudi po tridesetem letu. Pred njim je namreč velika naloga, nagovoriti pristojne za ustanovitev posebne stanovanjske skupnosti za osebe z motnjami v duševnem razvoju. Potrebe po takšni obliki varstva namreč so, in kot je povedala Donkova, je njim vseeno, kdo bo prevzel ustanoviteljstvo, le da bo, in to v tem okolju. Toda pot od predloga do izvedbe ni tako preprosta. »Opozoril direktor Zveze Sožitje Tomaž Jereb, saj se, sodeč po izkušnjah stanovanjskih skupnosti, ki že delujejo, lokalne skupnosti otepajo doplačila stroškov za bivanje v takšni skupnosti. »Lastne državljanje z veseljem izvažajo na druge konce,« je povedal Jereb, saj je domsko varstvo za občine veliko cenejše. Po njegovem pa bi pri ustanavljanju skupnosti morali upoštevati tudi to, da se ostareli starši težko ločijo od svojega otroka in ga dajo v skupnost. »Izkušnje zadnjih dveh let kažejo, da ni problema bivalno skupnost spraviti

skupaj, ampak potem zagotoviti njeno delovanje,« je povedal gost iz Ljubljane.

Ravnateljica lendavske šole s prilagojenim programom Angela Ščap pa je opozorila na vrzel in razliko med mestom in podeželju glede odkrivanja potreb majhnih otrok. Mestni otroci so deležni vsestranske in skrbne obravnave in takšna bi morala biti zagotovljena tudi otrokom z obrobja, je prepričana. Rutinski pregledi v zdravstvu so namreč veliko premalo, otroka pa bi bilo treba obravnavati veliko prej, ne šele takrat, ko stopi v šolo. In devetletka je sedaj obvezna tudi zanje. Tako na hitro so jih potisnili vanjo, ne da bi zanje sploh pripravili prilagojene učne programe. Le nekoliko so popravili te, ki veljajo za običajno osemletko, ne da bi upoštevali potrebe otrok z duševno motnjo. »Zato močno dvomim, da bodo primerni za naše otroke in jih bo treba prevrednotiti,« je povedala Angela Ščap.

Lendavsko društvo Sožitje je praznovanje zaokrožilo z ustvarjanjem invalidov v likovni in lončarski delavnici, pripravo razstave ter družabnim srečanjem s podelitvijo priznanj.

Majda Horvat

Razstava mednarodnega arhivskega tabora na Hodošu

V dvorani občine Hodoš si lahko v teh dneh še ogledate razstavo Arhivskega mednarodnega arhivskega raziskovalnega tabora, ki je potekal zadnji teden v avgustu. Skupaj so ga organizirali Pokrajinski arhiv Maribor, Arhiv Zalske županije Zalaegerszeg, občina Hodoš in Zveza madžarske narodnosti Lendava. Na razstavi so s fotografijami, dokumenti, predmeti predstavljeno življenje in delo na taboru ter zgodovina Hodoša, šolstva, kultura, versko življenje, šport, društva in gospodarstvo. Zgodovinsko gledano je v preteklosti spadal Hodoš v t. i. Stražnjo mejo, seg, ki ga je vzpostavila madžarska državna oblast za obrambo proti turkot varuha meje je bila ukinjena ob koncu 14. stoletja. Okoli leta 1500 je pokrajini razširila reformacija. Tu živeli ljudje so tudi v boju za svojo vero. Še danes se večina prebivalcev izreka za evngelican. Orsega na obeh straneh meje so že v preteklosti vezale lesne soro mentaliteta in način življenja. V obdobju »železne zaves« so se ti deli ponovno pa so se začeli oblikovati v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. danje sodelovanje je spet razvejeno in prijateljsko. Pri razstavi so s torjem v veliko pomoč naslednji posamezniki in družine: Ilona Peilschmid, Regina Pap, Kati Kovacs, Janos Peilschmid, Janos Vlaij, družina Kercsmar, Marija Bunderia, Irena Orban, Karoly Bedics, Ferenc Könye in družina Jonaš. - T. K.

Lokacijski načrt za sortirnico komunalnih odpadkov v Ljutomeru v obravnavi

Stroka je naredila svoje, sedaj je na vrsti politika

Na javni razpravi zelo slab obisk

Javne razprave o lokacijskem načrtu za sortirnico komunalnih odpadkov občin Ljutomer, Križevci, Veržej in Razkrižje so se začele. Lokacijski načrt je namenjen, torej je stroka svoje naredila, na vrsti je politika, ki mora sprejeti, in po možnosti še javnost, ki se bo sprejetih dokumentov morala držati.

Obredbe o ravnanju z odpadki in zbiranju odpadkov pri opravi javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki mora lokalna skupnost do konca leta 2003 zagotoviti zbiranje na svojem območju. Območja vsake občine z več kot 100 prebivalci je treba urediti najmanj en zbirni center. Na podlagi sprejetega programa priprave loka-

cijskega načrta je bil le-ta izdelan in ga je občinski svet potrdil. Sortirnica bo približno 700 metrov severovzhodno od naselja.

Kot je povedal Rajko Stergulj, direktor podjetja URBIS (urbanizem, arhitektura, projektiranje), ki je načrt izdelala, bo plato celotne sortirnice po velikosti enak platoju čistilne naprave. Območje bo razdeljeno na sprejemni del z dovozno cesto, vhodno rampo, tehtnico s kontrolnim objektom in zbiralnico za 4 frakcije ter namenskim zabojnikom za odpadna oblačila. Drugo območje bo dvoetažni pokrit objekt s tipskimi kontejnerji za razvrščanje odpadkov po frakcijah. Tretje območje pa bo kompostarna ob čistilni napravi. Poleg tega bo še prostor za predajo odpadkov v razvrščanje in skladiščenje ter zbiranje in dovoz neupora-

Podlaga za izdelavo Lokacijskega načrta so bili dokumenti o količini sedanjih odpadkov v občinah Ljutomer, Križevci, Veržej in Razkrižje. Predvideno je zunanje ločeno zbiranje odpadkov, kar pomeni, da bodo gospodinjstva sama ločevala odpadke. Vsekakor pa je ne glede na podpisano pismo o nameri za izgradnjo zbirnega centra v Puconcih in sofinanciranje tega realna zgraditev lastnega zbirnega centra oziroma sortirnice, ki jo bodo morala imeti tudi manjša mesta, zatrjuje Rajko Stergulj iz Urbisa.

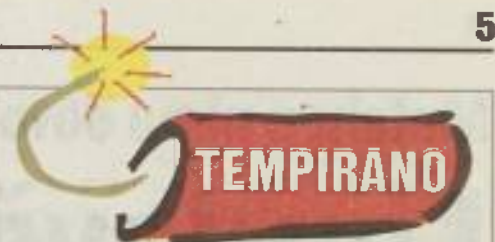
bnih frakcij odpadkov. Duška Czurdica z Inštituta za ekološki inženiring, ki je izdelal poročilo o vplivih na okolje, trdi, da vplivov na okolje ne bo. Zrak iz prostora, kjer bodo emisije smradu, se bo očistil v zračnem biofiltru. Vplivno območje smradu na bi bilo na območju 100 metrov od ograje. Če se bodo pojavili prašni

delci, bodo tudi to rešili, hrupa pa ne bo, saj bodo prostori zvočno izolirani. Nečiste odpadne vode bodo speljane v čistilno napravo, drugih vplivov zaradi takšnega zbirnega centra pa ne pričakujejo, trdi Czurdica.

Lokacijski načrt naj bi se izvajal etapno. V letošnjem letu naj bi bilo v prvi etapi porabljenih 20 milijonov tolarjev iz takse za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov. V naslednjem letu naj bi bil zbirni center dokončan z dodatnimi 40 milijoni, ki jih bodo zbrale vse sodelujoče občine oziroma bodo znesek morebiti nekoliko zmanjšale, če bodo uspele na kakšnem državnem razpisu. O začetku gradnje kompostarne se v tem času še ne govori.

Vsekakor mora pred tem začeti delovati čistilna naprava, katere posledica je kompostarna, ki bo sprejemala njeno odpadno blato.

Dragica Heric

Ludvik Novak, župan občine Puconci, o vsestransko aktivnem Pečarčevu Karlu Žekšu: »V Pečarčevih ste lahko ponosni, da imate med sabo takega človeka, saj Karel Žekš največkrat nima časa zase, vedno pa ga ima za druge.«

Danilo Šipoš, sekretar Območne organizacije ZSSS Pomurja: »Če si takšno dejanje, da je regres izplačala le enim delavcem, lahko privoščijo uprava, je to najblajše rečeno nedopustno, sramotno, da to odobravajo nekateri sindikalisti. Sam pri takih nepravilnostih ne mislim sodelovati in jih najostreje obsojam.«

Cvetka Sreš, nova direktorica Zavoda za zaposlovanje: »V letošnjem letu se ne bo in ne more zgoditi kaj prelomnega, saj je delo naše službe že začrtano s poslovnim načrtom in programom aktivne politike zaposlovanja, v katerih je določeno, katere programe bomo opravljali, v kakšnem obsegu in s kakšnimi sredstvi. Tudi delo vnaprej bomo začrtali s programskimi in planskimi dokumenti, ki jih sprejemamo na Zavodu in ki nam jih bo s programom aktivne politike zaposlovanja za prihodnje leto naložilo ministrstvo za delo. Znotraj tega pa bomo kot območna služba določenim vsebinam dali svoj poudarek.«

Alojz Kovač z Zagajskega Vrha: »Zaposlen sem bil v opekarni v Gornji Radgoni, kjer sem delal od 6. do 13. ure, nato pa nisem šel domov, ampak sem nadaljeval z zidarjo vse tja do 20. ure, v poletnem času, ko je bilo svetlo, pa še dlje. Dnevno sem delal dva šihla. Ob sobotah prav tako ves dan. Večkrat pa tudi ob nedeljah. Resnično sem garal teh 38 let, ko sem imel popoldansko zidarsko obrt.«

Jožef Matis, predsednik sveta zavoda Art center: »Prosim občinski svet, da me razreši te funkcije, saj nimam več živcev, da bi se ukvarjal z Art centrom.«

Pomembna prelomnica v izobraževanju Romov

Odpira se nekaj povsem novih delovnih mest

Pri izobraževanju Romov je narejen pomemben korak naprej, saj so pripravili dva konkretna projekta – za dvig izobraženosti Romov in zagotovljeno zaposlitev. V okviru programa Phare bodo usposobili pet računalniških mentorjev, oskrbovalcev multimedijskih izobraževalnih centrov v romskih naseljih. Poleg tega bodo začeli z izobraževanjem romskih mentorjev, ki bodo po romskih naseljih pomagali pri učenju in vzgoji otrok. Gre za pridobitev dvajsetih povsem novih delovnih mest in permanentno pomoč mladim Romom, da se bolje vključijo v izobraževalni proces in končajo šolanje. Izobraževanje bo potekalo na Srednji poklicni in tehniški šoli v Murski Soboti, začelo pa se bo izvajati oktobra.

SPTS iz Murske Sobotice že deseto leto na različnih področjih sodeluje s podobno srednjo šolo v Monostru na Madžarskem. Skupaj se prijavljajo na različne projekte, eden od zadnjih je izobraževanje na daljavo, in sicer učenje računalništva, ki bo potekalo prek interneta. V okviru tega bodo izobrazili pet do deset Romov, ki se bodo po koncu projekta zaposlili kot oskrbovalci multimedijskih – izobraževalnih centrov v romskih naseljih. Vzporedno tečejo prizadevanja, da od ministrstva dobijo računalniško opremo.

Alen Jurakovič iz Pomurskega zavoda za izobraževanje in raziskave Murska Sobota je predstavil izobraževalni program Pomoč pri učenju in vzgoji romskih otrok. Partnerji Srednja poklicna in tehniška šola, Pomurski zavod za izobraževanje in raziskave, Zveza Romov Slovenije in Center za socialno delo pri tem sodelujejo z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve ter Ministrstvom za šolstvo, znanost in šport.

»Želimo usposobiti 15 do 20 mentorjev, ki bodo po enem letu izobraževanja in prakse usposobljeni za pomoč pri učenju romskih otrok. Pomagali jim bodo sami ali pri konkretnih predmetih in vprašanih posikalci dodatno strokovno pomoč. Ti mentorji bodo povezava med romskimi naselji, šolo in Centrom za socialno delo. To je del prizadevanj, da čim več romskih otrok konča šolo.«

»Moramo imeti dobre kandidate, če si želimo, da bo projekt uspel,« je povedal Jožek Horvat Muc iz Zveze Romov Slovenije in dodal, da je program izobraževanja Romov strateško naravnani in dobrodošel. Uspeh pa je tudi v tem, da so navezali stike z dvema pomembnima ministrstvom.

Tudi Simona Neuvirt Bokan s Centra za socialno delo je pohvalila program in dejala, da je bistvenega pomena: »Ne samo, da bodo Romi dobili zaposlitev, lahko bodo svojim ljudem posredovali, kaj pomeni izobrazba, kaj pomeni lastna plača in kaj samozavest.« Jože Stvarnik iz me-

stne občine pa je poudaril, da so v preteklosti posamezne občine največ naredile za izobraževanje, s tem pa se intenzivno vključuje še država. Dodal je, da se interes za šolo med Romi povečuje, k temu je prispeval tudi prevoz otrok v šolo. Mnogi Romi, ki prej niso končali šolanja, pa ga nadaljujejo na Ljudski univerzi.

Največ vprašanih Romov pa je bilo glede seznama, kdo se bo izobraževal za mentorje. Partnerji v tem projektu so naredili seznam 37 ljudi, ki izpolnjujejo pogoje in so se tudi sami zanimali za mentorstvo. Lokalni Zavod RS za zaposlovanje, ki izobraževanje financira, pa je seznam oblikoval nekoliko po svoje in nanj uvrstil 28 posameznikov, nekaj tudi svojih kandidatov. V zvezi s seznamom je bilo nekaj pomislekov, a so bili Romi iz izbranimi kljub vsemu zadovoljni. »Taki programi, kot je ta, so redki v državi, zato ga moramo dobro izkoristiti,« pa je na koncu še dejal Jožek Horvat.

A. Nana Rituper Rodež, foto: J. Z.

Občina Beltinci
Romski svetnik
si je premislil

Kot je na zadnji seji občinskega sveta v Beltincih objavil Jožef Horvat, ki je pred meseci nastopil kot romski svetnik, je bil to za marsikoga presenečenje, še posebej zato, ker za dolgo časa niso slišali z Romi, ki živijo v okolici, ki jim KS Dokležovje, ni hotel opravljati te funkcije.

Horvat je očitno premislil in priporočilom vodstva Romov Slovenije, ki ima sedež v Murski Soboti. Podpisal je namreč, da ne odstopa z mesta občinskega svetnika. Če se s tem sprijaznili, Romi v KS Dokležovje, ki so v preteklosti bojkotirali romske volitve, se je namreč udeležilo le nekaj ljudi iz romskega naselja. Horvat je v Beltincih, kjer je predstavljal komisijo za romska volitve, v beltinski občini pa bodo poleg Romov iz Beltincev vključili tudi Romi iz KS Dokležovje.

M. J.

Na kratko

Nedelica

V nedeliških zaselkih Gajič in Farkašovci so uredili prometno signalizacijo, v Gajiču pa so na avtobusnem postajališču postavili malo hiško – čakalnico. (J. Ž.)

Grad

V gasilskem društvu Grad so zadovoljni, da so pripeljali h koncu doslej največjo naložbo: dobili so namreč gasilsko avtostacionarno, vredno 18,5 milijona tolarjev. Slavlja se je udeležilo 13 društev. Pridobitev sta blagoslovila domači katoliški župnik Štefan Kuhar in evangeličanska duhovnica Simona Prosič Filip. Poveljnik društva Milan Špilak je ključke predal soferju Francu Hüllu, predsednik PGD Grad Ludvik Kočar pa se je zahvalil vsem donatorjem, botrom in drugim darovalcem.

V sosednjem Kruplivniku pa so imeli slovesnost ob dograditvi prostorov novega vaškega gasilskega doma. Seveda so zadovoljni, ker so s skupnimi močmi prišli do cilja. (J. Ž.)

Matshop nima dovoljenj, ima pa dano besedo

Lendavčani služili s predpražniki

Devetindvajsetega septembra bo po napovedih družba Matshop int., d. o. o., iz Lendave organizirala uradno otvoritev proizvodnje v Lendavi, takrat pa naj bi tudi že imela vse papirje za poslovanje. Doslej so namreč delali brez gradbenega in tudi uporabnega dovoljenja, lendavska upravna enota pa jim je lokacijsko dovoljenje, za katerega so zaprosili v začetku oktobra, izdala dvajsetega decembra lani.

Čeprav je podjetje še brez potrebnih papirjev, proizvodnja v najetih skladiščnih prostorih Mercatorja poteka že kakšno leto in je bila zaradi obsežnega naročila za Nemčijo v poletnih mesecih tudi priložnost za zaslužek številnim Lendavčanom in okoličanom. To, da so za pakiranje predpražnikov dobili plačilo na roko, vsaj tako je slišati med ljudmi, je zanikala Natalija Gomzi, vodja proizvodnje. Čeprav, kot pravi, ni pristojna za dajanje uradnih izjav, je povedala, da so ob redno zaposlenih vsi drugi dobili delo prek študentskega servisa, kar pa je preverila tudi inšpekcija za delo in ob

svojem zadnjem obisku menda popisala kar triindvajset delavcev, ki so delali na črno. Pregleda pa so bili deležni še od tržne inšpekcije.

Ob skoraj štiridesetih redno zaposlenih v proizvodnji so torej dodatno delovno silo potrebovali za pripravo pošiljke, ki so jo naročniku odposlali v petek, blaga pa je bilo za okoli stodvajset tovornjakov. Po pogodbi naj bi prišlo plačilo v šestdesetih dneh od dostave in bo prvi večji prihodek podjetja. Z njim bo firma irskega poslovnega Jamesa D. Donnellyja iz Dublina pokrila dosedanje stroške poslovanja. Ob lastnem ali najetem denarju je podjetje preko Tipa, Agencije RS za gospodarsko promocijo Slovenije in tuje investicije, ki deluje pri ministrstvu za gospodarstvo, finančno podprla še država, zaradi česar pa mora v treh letih zaposliti petdeset ljudi.

Irski poslovnež se je doslej izkazal kot redni plačnik zaposlenih, delo v prihodnje pa naj bi jim zagotavljala tudi nova naročila. Za partnerja iz Nemčije bodo ponovno delali januarja, naročilo pa jih bo zaposlilo za

Podjetje Mashop – za ograjo. Foto: J. Z.

pol leta. Po nekaterih napovedih pa naj ne bi ostali praznih rok tudi do konca tega leta.

In če vse to potrjuje njegove resne namene v Lendavi, pa je nerazumljivo, da si v dveh letih, kolikor v Sloveniji traja zgodba

njegovega podjetja, ni pridobil uporabnega dovoljenja za proizvodnjo. Prav zato tudi napovedi, da bodo imeli vse papirje do konca meseca, zvenijo nerealno. Toliko bolj, ker zanje pri pristojni upravni enoti za gradbeno

dovoljenje sploh še niso zaprosili. Mogoče pa je, da če vlogo oddajo v teh dneh, dovoljenje v napovedanem času tudi dobijo, smo izvedeli pri pristojnih, vendar le, če bodo priložili vsa potrebna soglasja pa tudi novo

najemno pogodbo za prostor. Sedanja poteče konec leta. Kot je slišati, se z Mercatorjem pogovarjajo o podaljšanju najemne pogodbe za pol leta, kar naj bi si v industrijski coni tudi dila svoj objekt.

Tega, kako daleč ima podjetje Matshop pripravljene papirje, ki jih bodo predložili za pridobitev potrebnih dovoljenj, ni izvedeti, ampak le to, da so vneto pripravljajo ljuke iz domačih krogov. Iz drugih vira smo izvedeli, da so projekti narejeni, vendar jih tujemu vlagatelju ne bodo izročili, dokler ne bo poravnal računa. Tega pa menda ne bo plačal, dokler država ne vrne vplačanega denarja na dodano vrednost, kar pa bi le-ta storila šele konec septembra.

Takšno postavljanje pogojev tujega vlagatelja, predvsem pa njegovo govorjenje, da mu nihče ne pomaga, ko so mu obljubljali, in da ga nekateri hočejo uničiti, občinarjem in ljudem iz razvojnega sklopa para živce. Tujemu vlagatelju namreč preveč varovali niso zanj na več mestih zastavili svojo besedo, da bi tako mogoče požrli, kar jim je začel kloniti hrbtom. Tako se zna zgoditi, da bo konec te zgodbe za nekoga še zelo draga šola.

Majda Horvat

Na borzah vrednostnih papirjev

Vrednostni papirji vedno dražji

Minuli teden nam je postregla Ljubljanska borza z novimi višjimi vrednostmi večine vrednostnih papirjev. Osrednji indeks borzne kotacije A se je povzpela na vrednost 3.394 točk, kar pomeni v enem tednu 2,2-odstotno rast. Vrednost se počasi približuje najvišjemu zgodovinskemu nivoju, ki smo ga zaznali ob prevzemu farmacevtske družbe Lek. Počasi se spet pogrevajo razne zgodbe o potencialnih tarčah prevzema, vsak vidi neke priložnosti, kar pa vsekakor vpliva na tečaje delnic. Povečal se je tudi pritok denarja v vzajemne sklade, ki so glavno gonilo rasti tečajev. Vsi skupaj upamo, da bo jesen, ki je pred vrati, bogato obrodila in obdarovala udeležence borznega trga. Indeks pidov PIX sledi z rastjo glavnemu indeksu v višini slabe 3 odstotke in znaša 2.869 točk. V uradni kotaciji so pritegnile zanimanje delnice farmacevtske družbe Krka, ki so zagotovo lahko lepa naložbena priložnost in v prihodnosti se lahko z njo marsikaj zgodi ... Tudi za Velenjsko Gorenje lahko ponovim enako in pustimo se presenetiti. Neke v ozadju pa pridobiva vrednost tudi delnica koprške družbe Luka Koper, ki dosega načrtovane cilje. Ta družba je bila pri izplačilu dividende med vodilnimi družbami v Sloveniji. Dividendni donos je znašal dobrih 5 odstotkov. Iz spanja se je prebudila tudi delnica Pivovarne Laško, s katero se je dolgo časa trgovalo pri 6.000 sit. Že nekajkrat v preteklosti je z omenjenega nivoja narasla do 7.000 sit. Zakaj se ne bi scenarij spet ponovil? Na prostem trgu je trgovanje razburkala informacija o potencialni možnosti prevzema družbe Mesna industrija Primorske, ki je med torkovim trgovanjem poskočila kar za 39 odstotkov, dan pa končala pri 22 odstotkov višjem tečaju. Bomo videli, kaj se bo dejansko zgodilo po omenjenih natečajih. Kot vidimo, ne mine teden, da se ne bi pogrevale zgodbe o prevzemih. Ali je to dejansko znak, da je nekaj v zraku? Kaj, bo pokazala prihodnost, ki verjetno zanima vsakega vlagatelja na trgu. Vendar pa žal ne obstaja kristalna krogla, da bi lahko odčitavali prihodnje dogodke in tudi tečaje vrednostnih papirjev.

Mednarodni trgi

Osrednji nemški indeks DAX 30 je pridobil minuli teden 0,8 odstotka in znaša 3.594 točk. Dotaknil pa se je že tudi nivoja 3.680 točk, ampak za kaj več mu je zmanjkalo moči. Ta padec, ki je sledil, zaenkrat kaže na negativno korekcijo, čas pa bo pokazal, ali se iz tega lahko razvije negativni trend. Minuli teden ste lahko na nemškem trgu največ zaslužili z delnicami družbe MLP, ki so pridobile 22,7 odstotka, sledijo delnice banke Hypovereinsbank z rastjo v višini 12,4 odstotka. Najbolj so razočarale delnice avtomobilске panoge, in sicer družb Daimler Chrysler (-5,1 odstotka) in VW (-4,5 odstotka). Naj še omenim, da je med evropskimi giganti ta teden razočarala finska Nokia, ki je povečala dobiček ob zmanjšanem prihodku in znižanih pričakovanjih v prihodnje. Razmerje euro/dolar je trenutno 1,12. Tudi za v prihodnje se napoveduje optimizem glede evra. Vrednost za unčo zlata znaša trenutno 381,5\$. Tudi pri zlatu je prebit pomembni odporni nivo 380 \$, zato počakajmo, kako visoko se lahko povzpne cena te lahne kovine.

Opomba: Zaključni tečaji so na dan 09. 09. 2003; prispevek izraža osebno mnenje avtorja.

Borzni posrednik Štefan Kerčmar

Kamnolom Sotina spet obratuje

Zaenkrat le s starim dovoljenjem

So se načrti velike razširitve sotinskega kamnoloma in s tem uničenja Kugle vendarle zalomili zaradi nasprotovanja domačinov?

V zadnjih mesecih je kamnolom v Sotini miroval. Tako so bili vaščani Serdice, Nuskeve, Rogašovec, Pertoče, Ropoče, Krašč, Cankove, Skakovce, Krajne, Gederovec in vseh drugih vasi, skozi katere so in bodo vozili težki tovornjaki s kamnom, manj razkurjeni zaradi motečih vozil in bolj pripravljeni prisluhniti prošnjam in obljubam posrednikov Pomgrada, da jim bodo v zameno za soglasje za razširitev kamnoloma zgradili to in ono ...

Seveda bi imeli koristi le najbližji sosedje, ne pa tudi druge vasi, ki smo jih našli. Pa še vprašanje je, ali bi zares dobili obljubljene ceste in pločnike, kajti kjer ni nič zapisano in podpisano ... Pred dnevi so ponovno začeli odvažati kamnine, ki so menda izjemno kakovostne. Janez Horvat, direktor Cestnega podjetja Murska Sobota, je priznal: »Kamnolom Sotina ima dovoljenje za izkoriščanje pridobljeno in na osnovi tega dovoljenja smo že začeli s črpanjem. Zaposlili smo tudi lokacijsko

Da ima Cestno podjetje še staro dovoljenje za črpanje kamnine, so nam sporočili tudi z Ministrstva za okolje, prostor in energijo; prav tako so pojasnili, da nova lastniška struktura Cestnega podjetja (njegov lastnik je Pomgrad) ne vpliva na izvajanje pravic in obveznosti iz podeljene rudarske pravice in sklenjene koncesijske pogodbe (menda ni enak primeru Kmetijskega kombinata Ptuj in Ecoenergetika, v katerem so bile rudarske pravice odvzete zaradi pripojitve KK Ptuj Perutnini Ptuj).

dovoljenje za razširitev, ki smo ga tudi pridobili, vendar je na to lokacijsko dovoljenje bila dana pritožba, ki se obravnava na višji inštanci. Zdaj ga črpamo na osnovi starega dovoljenja in z deli smo že začeli.«

Upravna enota M. Sobota je lani jeseni pohitela in začela s postopkom za izdajo lokacijskega dovoljenja za širitev kamnoloma Cestnemu podjetju Murska Sobota še pred uveljavitvijo novega zakona o urejanju postopka (začel je veljati januarja letos in je strožji). Kljub temu jim ni uspelo.

»Po nam razpoložljivih podatkih so nekateri posamezniki iz okolice kamnoloma vložili pritožbe za izdano lokacijsko dovoljenje, katerega pridobitev je eden od pogojev za izdajo dovoljenja za izkoriščanje in izva-

janje del pri izkoriščanju po Zrud,« so napisali v odgovoru na naša vprašanja, ali imajo dovoljenje za širitev.

In kdo je ta, ki je zaustavil papirno mašinerijo širitve kamnoloma zgolj zaradi trenutnih materialnih interesov, zaradi katerih bi, kakor so zapisali, uničili goriški Triglav in bi večno živeli

v stresu zaradi prometa in strahu za varnost svojih otrok? To je Odbor za zaščito Kugle Serdice, na njegovi listi pa je čas že 88 podpisnikov.

In še ena omejitev se obeta: Črtovalcem širitve kamnoloma to je Krajski park Gončice, ki bo ustanovljen oktobra, torej bo slaba dva meseca minila, če lišče okoliškega parka ne pomeni ukinitve dejavnosti na tem območju poteka že vrsto let, saj je kamnolom že vrsto do določenih omejitev pri dovozu kamnoloma.

Bernarda B. Pavlič

MEDICOP, d. o. o.

Proizvodnja medicinske opreme in specialnih vozil
MURSKA SOBOTA

vabi k sodelovanju

DVA DIPLOMIRANA STROJNA INŽENIRJA

za delo v konstrukcijskem oddelku medicinskih aparatov
Pričakujejo se dinamičnost, želja po znanju, smisel za konstruiranje, inovativnost in aktivno znanje angleščine in/ali nemščine. Sprejemamo tudi začetnike. Če si želite delati v naprednem, razvojno naravnem srednje velikem podjetju, pošljite svoje prijave najkasneje do 20. septembra 2003 na našo elektronsko pošto: d. o. o., Obrtna ul. 43, 9000 MURSKA SOBOTA.

Kako sanirati posledice letošnje suše?

Sistemski zakon ne zagotavlja hitre pomoči

V občinah se odločajo po svoje, zatrjujejo pa, da bodo zaradi tega prizadeti v neenakem položaju

Čprav dokončne ocene suše, ki jo je povzročila letošnja suša, še ni, lahko zapišemo, da bo ta bistveno višja od tiste po ocenah iz druge polovice leta.

Čprav dokončno oceno škod, ki jo bo prinesla suša, lahko dali le za pšenico in oljko, medtem ko bo škoda v drugih kmetijskih kulturah znana šele po spravilu. Ocenjena škoda v kmetijstvu pa so to škoda na 5,8 milijarde tolarjev, komisija v teh dneh pripravi ocene, ki so jih pripravile komisije, vendar višina škod ne bo bistveno drugačna.

Čprav dokončno oceno škod, ki jo je povzročila letošnja suša, še ni, lahko zapišemo, da bo ta bistveno višja od tiste po ocenah iz druge polovice leta. Čprav dokončno oceno škod, ki jo bo prinesla suša, lahko dali le za pšenico in oljko, medtem ko bo škoda v drugih kmetijskih kulturah znana šele po spravilu. Ocenjena škoda v kmetijstvu pa so to škoda na 5,8 milijarde tolarjev, komisija v teh dneh pripravi ocene, ki so jih pripravile komisije, vendar višina škod ne bo bistveno drugačna.

za kmetijstvo.

Omenjeni zakon sicer ne zavezuje občin, da v okviru svojega proračuna zagotovijo sredstva za sanacijo posledic naravnih nesreč, zato je od njih samih odvisno, koliko so prizadetim pripravljene pomagati. Vsaka pomoč je zato še posebej dobrodošla, pomoč občin pa še toliko bolj, saj je ta lahko hitrejša. Se pa ob tem zastavlja vprašanje, ali bodo prizadeti v enakem položaju, saj je finančna moč posameznih občin različna, bogatejše občine z manjšim številom kmetov pa bodo prizadetim lahko namenile več sredstev.

Zanimalo nas je, kako so se na pomoč prizadetim odzvali v nekaterih pomurskih občinah.

V večini občin konkretnih sklepov še niso sprejeli, skorajda povsod pa so zagotovili, da bodo prizadetim v okviru svojih finančnih možnosti skušali pomagati. Delež te pomoči bo seveda za obseg škode minimalen, zato so v občinah mnenja, da mora za odpravo posledic poskrbeti predvsem država in za to zagotoviti sredstva v svojem proračunu, saj bodo le tako vsi oškodovanci v enakopravnem položaju.

V mestni občini M. Sobota pravijo, da z regionalno komisijo zdaj usklajujejo višino škode, o konkretni pomoči prizadetim pa še

niso odločali. O ukrepih za pomoč prizadetim razmišljajo, prav pa bi bilo, če bi v vseh občinah veljala za to enaka merila. Ocenjena škoda po suši v lendavski občini znaša 500 milijonov tolarjev, tako da bo pomoč prizadetim kmetom iz občinskih sredstev le slab obliž. Na posebni postavki se je za intervencije ob elementarnih nesrečah doslej zbralo 15 milijonov tolarjev, ki jih bodo po predlogu, ki ga sedaj pripravlja občinska uprava, in po sklepu občinskega sveta prenesli na poseben proračunski sklad. Na seji, ki bo konec septembra, pa bodo svetniki odločali tudi o kriterijih za njihovo porabo, kar pomeni, da vsega denarja ne bodo in ne morejo nameniti le sanaciji suše v kmetijstvu, glede na proračunske probleme pa dodatnih sredstev zanj tudi ne bo mogoče zagotoviti niti z rebalansom proračuna. Ob rezervnem skladu ima občina še drugi možni vir pomoči kmetom, in sicer iz postavke za spodbujanje kmetijske dejavnosti.

Odbor za kmetijstvo ljutomerske občine je zasedel prejšnjo sredo in sprejel sklep, da bo prek svojih članov svetnikov občinskega sveta predlagal, da za sanacijo suše v kmetijstvu nameni poldrugi odstotek obveznih občinskih rezerv. Kolikor bo mogoče še le-

tos, preostanek pa potem prihodnje leto. O tem in višini sredstev bo odločal občinski svet.

Tudi v gornjeradgonski občini o konkretnih oblikah pomoči prizadetim še niso odločali, sredstva, ki so na voljo, pa so glede na število oškodovancev in višino škode preskromna. Sredstva, namenjena za kmetijstvo, delijo po sprejetem pravilniku, razmišljajo pa, da bi nekaj sredstev iz proračunske rezerve namenili za pokritje stroškov, ki bodo nastali pri delitvi koruze iz blagovnih rezerv, saj bo sicer ta koruza za kmete predraga. V občini Puconci doslej odločitve o pomoči prizadetim po suši še niso sprejeli, o tem pa bodo spregovorili že na prvi prihodnji seji občinskega sveta. Konkretnješi so bili v križevski občini, kjer v proračunski rezervi za pomoč prizadetim ni sredstev, bodo pa iz sredstev, ki jih namenijo za kmetijstvo, dali milijon tolarjev za setev strniščnih dosevkov.

Tudi v moravskotopliški občini že vodijo nekatere aktivnosti, saj je odbor za kmetijstvo predlagal občinskemu svetu, da iz proračunske rezerve nameni sredstva za sanacijo posledic suše. Svet je na zadnji seji že odločal o tem, konkreten predlog delitve pomoči pa mora pripraviti odbor za kmetijstvo. Del sredstev iz občinskih re-

zerv bodo namenili tudi za povračilo stroškov, ki so jih imeli v občini pri oskrbi z vodo.

Na izredni seji občinskega sveta v Beltincih so sprejeli več ukrepov za pomoč najbolj prizadetim kmetom. Tako je sklenjeno, da v ta namen iz občinskih proračunskih rezerv namenijo 4 milijone tolarjev. Samo za travne mešanice in strniščne dosevke, ker je travna ruša skoraj povsem uničena, namenijo dodatni milijon tolarjev, tolikšen znesek pa je zagotovljen tudi za nakup koruze, saj bodo živinorejci dobili 12,5 tolarja po kilogramu. Če se ne bodo odločili za nakup koruze iz državnih rezerv, jim bodo v enakem znesku omogočili nakup beljakovinskih komponent. Precejšen pomen pripisujejo prav tako apnjenju tal, saj so iz občinskih rezerv zagotovili dodatnega pol milijona tolarjev, kolikor namenijo tudi osemenjevanju goveje živine. Še več, in sicer 680.000 tolarjev, bo dodatno rezerviranih za usposabljanje pri delu s fitofarmaceutskimi sredstvi, za osemenjevanje svinj in zdravljenje mastitisa pa so skupno

zagotovili 320.000 tolarjev.

V občini Tišina doslej še niso sprejeli nobenih ukrepov in čakajo na dodatna navodila iz republike, podobno pa je tudi v drugih manjših občinah. V občinah Turinščice, Črenšovci, Odranci, Velika Polana, Kuzma, Hodoš in Kobilje so nam povedali, da doslej o pomoči prizadetim še niso sprejeli nobenih sklepov, bodo pa v okviru razpoložljivih sredstev za to namenili nekaj denarja. Podobno so nam povedali v radenski občini, v občini Šalovci pravijo, da zastavljen kmetijski program ureničujejo, o dodatnih sredstvih, ki naj bi jih namenili za sanacijo posledic suše, pa še niso odločali. V petrovski občini o dodatni pomoči prizadetim doslej niso razpravljali, povedali pa so, da izvajajo sprejeti kmetijski program, v katerem namenijo sredstva tudi za setev strniščnih dosevkov, katerih semena regresirajo v višini 50 odstotkov. Za regresiranje setev strniščnih dosevkov so se odločili tudi v rogašovski občini, o drugih oblikah pomoči pa se zaenkrat še niso pogovarjali.

Ravnanje z moštom

Trgatlave so na vrhuncu in zdravstveno stanje grozdja v fazi predelave ne povzroča kakšnih težav. Več problemov lahko pričakujemo z aktiviranjem mošta za vrenje, saj zaradi sušnih razmer v grozdju primanjkuje dušično-mineralnih spojin, ki jih potrebujejo kvasnice, da začnejo vrenje. Svetujemo, da takoj po razsluzenju moštu dodamo primerno količino (po navodilu proizvajalca) hrane za kvasnice. Tudi dodatek selekcioniranih kvasnic je letos obvezen ukrep.

Naš cilj mora biti čimprejše začetno vrenje mošta. Splošne značilnosti selekcioniranih kvasnic so:

- hitro razmnoževanje (6-8 ur) v razsluzenem moštu,
- majhna tvorba vrelnne pene in enakomerno vrenje, ki omogoča tudi boljši izkoristek vrelnne posode,
- ne tvorijo dodatno H₂S (vodikov žveplec - bekser), ki ga lahko letos pričakujemo v večjem obsegu proti koncu vrenja še posebej tam, kjer so škropili proti oidiju z žveplnimi pripravki še avgusta,
- dober izkoristek sladkorne molekule (16,3-16,8 g sladkorja na liter daje 1 vol. % alkohola), Za primer naj navedem, da sladkorna stopnja 80 Oe stopinj pomeni, da mošt vsebuje 182 g/l sladkorja, kar ob popolnem prevretju s selekcioniranimi kvasnicami ustvari 10,8-11,1 vol. % alkohola. Na boljši izkoristek vpliva tudi temperatura mošta med vrenjem, ki naj bi bila za bela vina od 13 do 18 stopinj Celzija in 20 do 25 stopinj za rdeča vina. Vrelnne temperature nad 20 stopinj Celzija pa pripomorejo, da se ustvari iz sladkorja manj etanola (nižji vol. % alkohola) in se izgubljajo tudi aromatične snovi. Po drugi strani pa tako vino vsebuje več glicerola.
- tvorijo večjo količino glicerola tudi pri nižjih temperaturah vrenja kot neselekcioniране kvasnice, kar pomeni polnost vina glede na okus,
- pri selekcioniranih kvasnicah je med vrenjem tudi manjši padec skupnih kislin v mladem vinu, kar bo letos zelo pomembno, znižanje kislin med vrenjem je od 1 do 1,5 g/l, od tega 0,6-0,8 g/l vinske kisline,
- majhna tvorba acetaldehida, ki je največji porabnik žvepla, to pa pomeni, da je s povretjem s selekcioniranimi kvasnicami poraba žvepla lahko manjša, seveda če zadostimo tudi drugim pogojem (higiena kleti, posode in opreme, nižje temperature že med vrenjem in kasneje v fazi negovanja vina, polnost posode ...). Pri pripravi kvasnic je treba upoštevati navodila na embalaži. Vrenje aromatičnih sort naj poteka v jeklenih cisternah, ki jih lahko hladimo z vodo in s tem uravnavamo vrelnno temperaturo. Pomembno je, da smo si tudi točno izmerili sladkorno stopnjo razsluzenega mošta. Sladkorno stopnjo navajajmo v Oeklejevih stopinjah.

Potencialni alkohol ob povretju sladkorja pri posameznih sladkornih stopnjah je v naslednji razpredelnici (vrednosti so okvirne, saj na količino nastalega alkohola vplivajo tudi zgoraj navedena dejstva):

Oe			Oe		
stare	nove	alkohola	stare	nove	alkohola
70	71,8	9,1	90	91,6	12,2
75	76,8	9,8	92	93,6	12,5
80	81,7	10,6	95	96,5	13,0
83	84,5	11,1	96	97,5	13,1
85	86,7	11,4	97	98,5	13,3
86	87,6	11,6	98	99,5	13,4
87	88,6	11,7	100	101,5	13,8

Zaradi nižjih kislin svetujemo, da letos mošti prevrejo do konca, saj bodo preostanki sladkorja delovali v vinih z nižjo kislino na okus neharmonično, bo pa tudi večja nevarnost pojava bolezni vina, in sicer vlečljivosti. To bolezen povzročajo bakterije, ki potrebujejo za svoj razvoj preostanek nepovretega sladkorja in nižjo kislino v mladih vinih. Dobro bi bilo, da izmerimo kislino že v razsluzenem moštu in med vrenjem. Ker se med vrenjem ustvarja CO₂, ga moramo za natančno meritev pred dodajanjem reagensa v epruveto odstraniti iz mladega vina. To najlažje storimo, če držimo epruveto z mladim vinom nekaj minut v mlačni vodi, da CO₂ izpuhti. Potem ohladimo naš vzorec do 20 stopinj in opravimo meritev. Pri marsikaterem vinu bo potreben dodatek vinske kisline. Svetujemo, da se o tem posvetujete s strokovnimi službami.

Vinski letnik 2003 bo zahteval veliko več natančnosti in pravočasnih strokovnih ukrepov, zato bomo »moški« septembra in oktobra verjetno malo več odsotni.

Ernest Novak, univ. dipl. inž. kmet.

Seznam cen v kmetijskih trgovinah

Cena v tolarjih	
20-litrska, lesena	10.990,00
stiskalnica, hidravlična, 75-litrska	165.990,00
stiskalnica, hidravlična, 100-litrska	186.990,00
brenta	6.490,00
kad za grozdje, 350-litrska	4.670,00
kad za grozdje, 500-litrska	6.690,00
refraktometer	19.990,00
merilo za mošt, navadno	949,00
črpalka za vino 20 rover	10.999,00
črpalka za vino 25 rover	19.990,00
parafinsko olje, 1 l	519,00
žveplasta kislina, 1 l	209,00
žveplasta kislina, 3 l	599,00
žveplasta kislina, 5 l	1.090,00
žvepleni zakad, 0,5 kg	549,00
kvasovke siha 3, 40 g	669,00
kvasovke siha 3, 100 g	1.049,00
kvasovke siha 7, 100 g	1.629,00
kristalna soda, 1 kg	329,00
drugo:	
potopna črpalka, vrtna tse 250	11.990,00
potopna črpalka water star	9.990,00
potopna črpalka, vrtna tse 750	28.990,00
pretočna črpalka, matič 500	26.990,00
filter za vino s črpalko, jet-6 bt	59.990,00
reporeznica	39.990,00
samokolnica, 75 l, liv	7.590,00
samokolnica, 80 l, montirana	6.690,00
Semenama Ljubljana, Vrtni center Kalia Murska Sobota, Tišinska ul.	
Artikel	Cena v tolarjih
motorna žaga Solo g. art. 645	84.555,90
motorna žaga Solo g. art. 651	99.548,30

posode inox:

25 litrov	10.555,90
70 litrov	16.085,00
100 litrov	21.573,00
150 litrov	27.367,90
200 litrov	30.498,10
300 litrov	33.966,00
480 litrov	46.308,00
1000 litrov	84.408,80

pvc-sodi:

80 litrov	17.356,40
260 litrov	27.755,20

stekleni baloni:

5 litrov	807,20
10 litrov	1.324,30
15 litrov	1.774,40
20 litrov	1.994,00
25-litrov	2.356,00
34 litrov	2.740,10
54 litrov	3.353,30

kotli za žganjekuho:

100-litrski	104.460,50
60-litrski	100.635,80

brzoparilniki:

60-litrski	37.290,20
105-litrski	43.027,20
mlin za grozdje, ročni, voka 2	20.263,00
mlin za grozdje, ročni, voka 1	16.439,80

pečjalnik, električni:

pečjalnik, ročni	60.521,90
------------------	-----------

stiskalnica, navadna,

72-litrska	82.745,90
------------	-----------

stiskalnica, navadna,

36-litrska	52.820,10
------------	-----------

stiskalnica, hidravlična,

100-litrska	207.424,80
-------------	------------

stiskalnica, hidravlična,

350-litrska	326.473,00
-------------	------------

brenta

	5.619,00
--	----------

kad za grozdje,

350-litrska	4.553,40
-------------	----------

kad za grozdje, 500-litrska

	6.490,90
--	----------

refraktometer, vini av

	24.317,70
--	-----------

merilo za mošt

	1.657,20
--	----------

črpalka za vino 30 rover

	25.456,10
--	-----------

črpalka za vino 25 rover

	19.888,80
--	-----------

parafinsko olje, 0,5 l

	284,00
--	--------

parafinsko olje, 1 l

	435,00
--	--------

žveplasta kislina, 0,5 l

	170,20
--	--------

žveplasta kislina, 1 l

	209,00
--	--------

žveplasta kislina, 3 l

	535,00
--	--------

žveplasta kislina, 5 l

	799,10
--	--------

žvepleni zakad extra, 0,50 kg

	566,40
--	--------

žvepleni zakad, 1 kos, 3 g

	9,10
--	------

kvasovke uvaferm cm, 100 g

	1.227,60
--	----------

kvasovke cerevisiae, 100 g

	966,00
--	--------

kvasovke siha 3 (bela in rdeča vina), 100 g

	1.252,80
--	----------

kristalna soda, 1 kg

	259,00
--	--------

drugo:

potopna črpalka Geysirs 3000l/h	31.697,00
potopna črpalka Versailles 2000l/h	26.008,00
pretočna črpalka, pvc	5.485,30
filter za vino s črpalko, 12-ploščni	67.797,60
ročni luščilnik koruze	5.175,90
samokolnica, 120 l	14.591,00

Barometer

Marko Slavič je postal lastnik Zvezde - Diane, hkrati pa je, kot kaže, že močno izčrpal svojo molzno kravo Ljutomerčana, ki mu je služil kot kompenzacijski garant pri nepremičninskih poslih.

Dr. Janez Potočnik, minister za evropske zadeve, se zaenkrat še ni izrekel, ali bo prevzel SLS in s tem postavil protiutež LDS.

Cvetka Sreš je postala direktorica Zavoda za zaposlovanje v izredno ugodnem času, saj je pretežni del nezaposlenih odšel na sezonsko delo v vinograde in sadovnjake.

Marija Požonec je še enkrat dosegla, da bo država vložila denar v lendavsko vrečo brez dna – namreč zgradbo kulturnega doma. Ali se bo tako zavzela za opremo v soboški porodnišnici, bomo še videli.

Bojan Korošec, direktor soboške bolnišnice, zaenkrat ostaja brez opreme za porodnišnico, kljub vsestranski, tudi materialni podpori domače javnosti. Hkrati pa ga Ljubljana omejuje že pri opravljanju nekaterih storitev, kot je operacija sive mreže, čeprav nastopa z najcenejšo ponudbo.

Evropska noč netopirjev na Kobilju

Ali pijejo kri, se zaletavajo v lase ...?

Na podstrešju cerkve sv. Martina napolnili sedemnajst vreč z netopirskimi iztrebki

Netopirji med dnevnim počitkom v zvoniku kobiljanske cerkve. Foto: B. P.

Ali netopirji res pijejo kri in se zaletavajo v lase mladenkam? So priči ali miši ali nekaj vmes? Koliko je netopirjev? Zakaj potrebujejo prijatelje? Kdor je prišel minulo soboto zvečer na Kobilje, je dobil odgovore na vsa ta vprašanja in zvedel še marsikaj drugega zanimivega o netopirjih.

Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev, ki ima sedež v Ljubljani, se je leta 1999 pridružilo akciji za zaščito netopirjev, ki je stekla v večini

evropskih držav, da bi zaščitili to najbolj ogroženo vrsto sesalcev v Evropi. S tem namenom poteka v začetku septembra tudi akcija z naslovom Evropska noč netopirjev. Slovensko društvo si je letos za kraj prizorišča izbralo Kobilje, saj so ugotovili, da je v tamkajšnji cerkvi sv. Martina največja porodniška kolonija netopirjev v Prekmurju in daleč naokrog.

Najprej so se člani omenjenega društva v sodelovanju z nekaterimi domačini lotili čiščenja netopirskih iztrebkov na pod-

strešja kobiljanske cerkve. Medtem so netopirji mirno viseli na svojem mestu in »pozirali« Boštjanu Potisku, ki jih je fotografiral. Napolnili so kar sedemnajst vreč iztrebkov (uporabili jih bodo domačini za gnojenje), kar naj bi predstavljalo približno 20 milijonov pohrnutih žuželk (vešče, kobilice, broščiči, komarji, gosenice, pajki idr.). Vsekakor torej netopirji opravljajo koristno delo pri naravnem zatiranju žuželk. In to je bil pravzaprav le manjši del njihovih iztrebkov, kajti večino jih

Član Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev Primož Presetnik ob prikazovanju diapozitivov povedal marsikaj zanimivega o netopirjih.

»pustijo« na prostem, med letanjem za žuželkami.

Tisti, ki smo bili minulo soboto na Kobilju, smo si lahko ogledali še zanimivo predavanje z diapozitivi. Vodja skupine »netopirjev iz Ljubljane« Primož Presetnik je med drugim povedal, da so netopirji sesalci, tako kot ljudje, da torej samice kotijo žive mladiče (enega letno), ki sesajo materino mleko. Njihova življenjska doba je okrog 30 let, večina pa jih je tako majhnih, da jih lahko damo v vžigalčno škatlo, tehtajo pa okrog pet gramov. Če-

prav letajo, nimajo peruti (pernatih), ampak prtiči, ki se razprte do 40 centimetrov, razširjeni pa so z dlakami, kar je podobno kot pri ptici, le da letajo po noči in takrat tudi lovijo žuželke. To smo lahko tudi opazovali.

Da bi netopirji pili kri in se zaletavali v lase mladenkam, velja splošno prepričanje, pravi član omenjenega društva. No, pravzaprav je to mit, no, da takšna vrsta obstaja, ni in Severni Ameriki. Če pa se torej netopirjev ni treba bati,

OBČINA MORAVSKE TOPLICE
Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice

objavlja JAVNI RAZPIS

ZA IZBIRO NAJUGODNEJŠEGA INVESTITORJA ZA IZGRADNJO POSLOVNO-STANOVANJSKEGA OBJEKTA IN UREDITVE PRIPADAJOČIH PARKIRNIH PROSTOROV NA KOMUNALNO DELNO UREJENEM NEZAZIDANEM STAVBENEM ZEMLJIŠČU V PROSENAJKOVCIH, PARC. ŠT. 2366, 2367, 2368 IN 2369, S SKUPNO PLOŠČINO 2913 m², VSE V K. O. PROSENAJKOVCI.

Občina Moravske Toplice razpisuje zbiranje ponudb za izbiro najugodnejšega investitorja za izgradnjo poslovno-stanovanjskega objekta z ureditvijo pripadajočih parkirnih prostorov na komunalno delno urejenem stavbenem zemljišču na parc. št. 2366, 2367, 2368 in 2369 s skupno površino 2913 m², ki se nahaja v k.o. Prosenjakovci. Predmetno zemljišče se ureja po Odloku o prostorski ureditvi območja Občine Moravske Toplice (Uradni list RS št. 71/98). Podlagi za izbrani investitorjem sklenila pogodbo za prodajo zemljišča, na katerih bo investitor zgradil objekt. S pogodbo pa se bodo določile tudi medsebojne pravice in obveznosti obeh pogodbenih strank.

POGOJI RAZPISA

Upoštewane bodo vse pisne ponudbe, ki bodo prispеле na naslov: Občina Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice, najkasneje do 15. septembra 2003 do 15.00. Ponudba se odda osebno v zaprti kuverti ali pošlje s priporočeno pošiljko na naslov: Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 3, 9226 Moravske Toplice, s pripisom: NE ODPIRAJ – JAVNI RAZPIS – POSLOVNO-STANOVANJSKI OBJEKT V PROSENAJKOVCIH.

PRIJAVI NA JAVNI RAZPIS MORAJO BITI PRILOŽENI

1. natančen naslov ponudnika;
 2. dokazilo o registraciji dejavnosti;
 3. projektne rešitve poslovno-stanovanjskega objekta s parkirnimi prostori, če mer se upoštevajo naslednja osnovna izhodišča:
 - etažnost P+M;
 - minimalno 210 m² poslovnih prostorov v pritličju (4 poslovni prostori);
 - tri neprofitna dvosobna stanovanja, klubski prostor za dejavnost MNS;
 - pripadajoča parkirišča in greznica;
 4. finančno ovrednotenje izgradnje in cena m² gradnje, pri čemer je največja možna cena stanovanjskih prostorov 800 EUR/m²;
 5. reference
- Ponudnik oziroma investitor je odgovoren za izgradnjo poslovno-stanovanjskega objekta s parkirnimi prostori, pri čemer so že znani potencialni kupci za poslovne in stanovanjske prostore. V okviru te investicije je treba zgraditi in urediti parkirišče in greznico. Izbor najugodnejšega ponudnika bo opravila strokovna komisija. Pri izboru najugodnejšega ponudnika bo komisija upoštevala naslednja kriterije:
 - ustreznost idejno-programsko arhitektonsko zasnovo objekta s parkirnimi prostori in greznico;
 - ugodnejšo ceno za m² zgrajene površine;
 - krajši rok izgradnje objekta.
 Občina si pridržuje pravico, da z nobenim prijavljenim ponudnikom ne sklene pogodbe kljub ustreznosti ponudbe. O izbiri bomo vse ponudnike obvestili v 8 dneh po končanem razpisnem postopku. Vse podrobnejše informacije o razpisu dobite po telefonu 02/338 11 11 ali na e-pošti: mag. Milanu Šadlu, vsak delovni dan od 8.00 do 9.00. Občina Moravske Toplice

Evangelikičansko slavlje v Puconcih

Simpozij in spomenik

Kaj pomeni Spametnost?

Evangelikičanska cerkvena občina Puconci je praznovala 220-letnico. Ob jubileju so pripravili slovesno bogoslužje, o čemer smo že poročali v prejšnji številki, in simpozij o evangelikičanski cerkvi v Prekmurju, na katerem sta predavala dr. Theodor Hary in dr. Igor Grdina. V puconski osnovni šoli pa je bila do 6. septembra pregledna razstava evangelikičanskih tiskov (katekizem iz 1715. leta, koledarji, nabožne knjige, veroučne knjige, pesmarice ...).

V neposredni bližini puconске evangelikičanske cerkve pa so odkrili in blagoslovili spomenik v obliki brstečega drevesa, delo akademske kiparke Irene Brunec, imenovan *Spametnost*, kar so kratice teh-le besed: Svoboda,

Nov spomenik pri evangelikičanski cerkvi v Puconcih: drevo iz 12 brstiči – simbolični znaki za dvanajst slovenskih evangelikičanskih gmajn. – Foto: Š. S.

Pismenost, Apologija, Materinščina, Ekumena, Toleranca, Napredek, Odgovornost, Svetost, Transcendencija.

Škof mag. Geza Erniša je ob

blagoslovitvi dejal, da je z ustanavljanjem evangelikičanskih gmajn »vzkliklo seme novega drevesa in življenja, ki se – navkljub vsemu, kar se je dogajalo – nikoli ni posušilo, ampak živi naprej. Znamenje tega drevesa je tudi spomenik, ki nas spominja na Wittenberg, na Tolerančni edikt, in ki nas s svojo zgovornostjo opozarja na prekmurske protestantske pisce: Bakoša, Kuzmiča, Karđoša, Trplana in še mnoge druge. Vsi ti so se žrtvovali in se z neomajno vero ter ljubeznijo trudili za svoj narod, njegovo izobrazbo, njegov obstoj, slovensko Cerkev in materni jezik ...«

Okrog spomenika so marmorne plošče z letnicami ustanovitve posameznih evangelikičanskih gmajn: Puconci 1783, Hodoš 1783, Križevci 1783, Bodonci 1792, Gornji Petrovci 1821, Ljubljana 1850, Maribor 1862, Domanjševci 1870, Moravske Toplice 1899, Murska Sobota 1900, Lendava 1902, Gornji Slaveči 1929.

Š. S.

**Lendavi slovesno ob
petdesetletnici krvodajalstva**
**Kri ne
teče iz pip**
Predsednik RKS Janez Remškar se bo zavzel za večjo
veljavo krvodajalcev v družbi

V počastitev 50-letnice anonimnega in pro-
stovoljnega krvodajalstva ter 140-letnice gi-
tanske Rdečega križa na Slovenskem je pripra-
vilo območno združenje RK Lendava osre-
diteljnost.

Na petdesetletni petsto krvodajalcev iz vse Slo-
venije, ki so darovali kri več kot petnajstkrat. Slav-
ni govornik prim. dr. Janez Remškar, predsed-
nik RKS, je v svojem nastopu povedal, da se z odpi-
nih centrov, kjer opravljajo zahtevne
operacije na odprtem srcu, potrebe po krvi po-
močjo samo za eno tako operacijo mora darova-
ti deset do dvanajst krvodajalcev, a solidar-
nost med ljudmi peša. S skrbnim ravnanjem s krvjo
in s svojim pristopom v Sloveniji se zagotavlja
količino krvi, vendar bo morda pov-
prej. Nekaterim se zdi samoumev-
no, da bi kri potrebovali, jo bodo tudi dobili,
kot da bi odprli pipo in bi kar pritek-
la. Toda za to, da v državi zadosti
potrebe po krvi, mora dnevno darovati kri šti-
sto krvodajalcev. Janez Remškar se je zato zbra-
nil za njihovo veliko humano dejanje in
povedal, da se bo zavzel za večjo veljavo krvo-
dajalcev v družbi, ki je sedaj nimajo. V Sloveniji je
leto prejalo pet odstotkov celotne populacije
kri, kar je pet odstotkov celotne populacije
evropskega merila. Organizacija
Rdečega križa pri nas vodi Rdeči križ Slo-
vensko krvodajalstvo pa je doseglo po
svoji vrhunci štiriinosemdese-
tletja in se v letu enaindevetdeset ustalilo pri

osrednosti v Lendavo so prišli še predstavi-
telji Rdečega križa iz Nemčije, Avstrije,
in Hrvaške, zaslužnim krvodajalcem pa
podelili priznanja.

M. H.

Memoriam Karel Karba (1930-2003)

...nebe in svojih sanj
...sredic ...
... (Pavček)

...zgodovine konfekcijskega giganta
...Murske Sobotice uvrščamo Karla Karbo med
...kare, ki so začeli svojo delovno pot v času
...direktorja Viljema Hakla, rasli hkrati
...in z močjo svoje osebnosti dajali pečat
...odločitvam ter utrjevali njegov ugled.
...odhodu se je pridružil vrsti pokoj-
...Mure, ki so verjeli lastnim sno-
...jim smelo sledili ter tako vplivali na
...delovni utrip kolektiva ter določali
...v tržnem in družbenem okolju.

...Mure so se začel v šestdesetih letih
...stolletja. Uvedba programa moške kon-
...na trgu so omogočali rast novih obra-
...kone štela zaposlenih, vlaganje dobička v
...in v investicije širšega pomena.
...partnerstva vplivanju tradicionalnih vred-
...nemškega poslovnega okolja
...poslovna kultura, ki je cenila delo,
...most in smelost. Sanje, ki so mladeniča s tr-
...rednja kolo in leta 1953 v Muro, so se
...v jasno smer: slediti vzgledu vodilnih,
...in sodelovati o najpomembnejših
...podjetnosti in delavnosti nako-
...izkušajo, se je odlično nadgradila z ambi-
...okoljem. S položaja vodje pro-
...predoval v komercialnega direk-
...1974 v direktorja Tovarne moških
...konfekcije, ki je bil zaradi
...tehnologije vedno poseben ponos
...petnajst let, zadnja štiri leta pa je
...predstavnik v delniški družbi
...Nemčiji
...odločna beseda in preudarnost sta imeli
...posebno težo. Cenil je ustvarjalnost,

Ponarejevalci so med nami

Imate desettisočak AA 3585204?

Pomurčan povsod zraven

Če imate desettisočak s tole številko, potem imate ponaredek. Enako imate nič vreden papir, četudi je podoben bankovcu, če ima številko BB 4556707 ali BB 1117845.

S Policijske uprave Maribor so sporočili, da so zaradi suma ponarejanja denarja obravnavali deset mladeničev in tudi deklico. Osumljeni so: 20-letni M. K. in prav toliko star K. L., oba iz Nove vasi pri Markovcih, 20-letna B. B. in 20-letni

D. V. ter 22-letni D. F., še ne 17-let star A. F., vsi s Pruja, 20-letni T. J. iz Zabukovec, 20-letni J. V. in 30-letni P. Ž., oba z Lovrenca na Pohorju, 19-letni T. M. iz Maribora in naposled naš Pomurčan 23-letni D. M. iz Gornje Radgone.

Bankovce naj bi s pomočjo računalnika in tiskalnika ponarejal M. K. in »natisnil« naj bi kar 250 desettisočakov. Ko bi jih vse unovčili, bi bil izkupiček dva milijona petsto tisoč tolarjev. Pomočniki (soosumljenci) so jih spravljali v promet na raznih prireditvah. Na območju Maribora naj bi unovčili 55 ponaredkov, na območju Murske Sobote sedem, na Koprskem

enega, na območju Ljubljane dva, enako na Kranjskem, na območju Nove Gorice in Slovenj Gradca pa štiri.

Kriminalisti oziroma policisti so zasegli pri hišnih preiskavah 135 ponaredkov in seveda računalnik, skener in barvni tiskalnik.

Nasvet: če imate doma kaj desettisočakov, jih ne le preštejte, če ni morda kateri izginil, ampak pretehtajte, ali morda ni ponarejen. Če ima številko, kot smo jih navedli, gotovo ni pravi. In ker omenjeni ponarejevalci niso bili ne prvi in tudi zagotovo ne bodo zadnji, se varujmo pred »falsifikatorji«. Š. S.

Računalnik za Kristjana

Kristjan Županek iz Šalovec obiskuje varstveno-delovni center Pomurskega društva za cerebralno paralizo Sonček. V pogovoru s sodelavci je razkril, da si doma nima s čim zapolniti popoldanskega časa. Svoječas se je ukvarjal z risanjem, sedaj pa mu to ne zadostuje več in si želi nekaj drugega.

Zato so se skupaj domislili, da bi njegov prosti čas razgibal računalnik z internetno povezavo, saj bi se mu tako odprlo okno v svet. V društvu Sonček so začeli iskati donatorje, ki bi Kristjanu pomagali pri nakupu boljšega računalnika. Nekaj denarja zanj je privarčeval sam, sto tisočakov je darovala Zavarovalnica Triglav, svoj prispevek pa je s popustom primaknil še prodajalec računalnika Comtron s trgovino v Murski Soboti.

Kristjan je računalnika zelo vesel, saj bo tako lahko navezal stik z mnogimi ljudmi po Sloveniji. Upa, da bo takšna sreča, da dobi računalnik, doletela tudi njegovo dekle, ki stanuje v Rušah, da si bosta potem lahko dopisovala.

M. H.

Kristjan z bratom Robijem v družbi novega računalnika, ki ju je povezal s svetom.

Barometer

Kristjan Županek iz Šalovec je bil uslišan in je s pomočjo donatorjev prišel do računalnika.

Anton Slana, videmski župan, se je po sanaciji stanja v občini lotil konkretnih projektov. Tako se sedaj ukvarja z reševanjem problema pitne vode.

Mihajlo Petrović, nogometni trener, ki naj bi pomagal dvigniti igro Mure na višjo raven, je že odpotoval naprej proti Gradcu in prevzel treniranje tamkajšnjega Sturmaja.

Borut Mavsar, direktor Murinega marketinga, še ni pojasnil, zakaj se centra v Zagrebu in Beogradu potapljata.

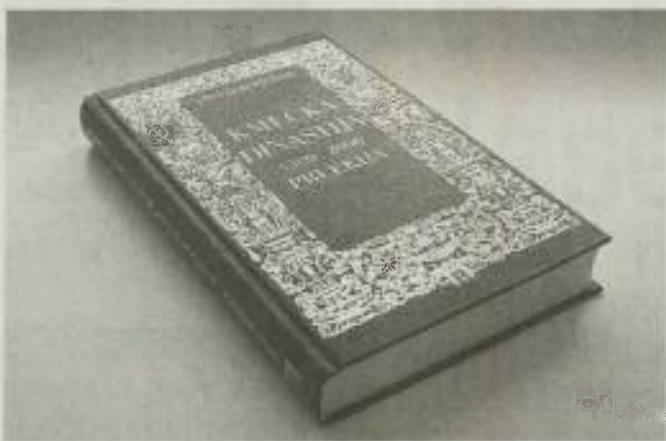
Rudi Stegmüller je po lanskoletnih zapletih s prostori Mladinskega centra Prlekije kolo ponovno pognal s polno paro. Počasi ureja učno pešpot Ljutomer-votlina Pekel. Na simbolni ravni tudi upa, da se bo s tem odrešil pekla, ki ga je imel v preteklosti s prostori MCP.

Od kod in kdaj so prišli Korošaki?

Vinko Korošak

Kmečka dinastija 1500-2000

Prlekija

Avtor knjige je upokojeni gozdarski inženir, rojen leta 1934 v Okoslavcih. Večino svojega delovnega obdobja je preživel na Primorskem, pisateljsko žilico, ki je neuresničeno ždela v njem, pa je bogato uporabil po upokojitvi. Med leti 1998 in 2003 je izdal kar štiri zgodovinske romane: Ob zeleni reki obravnava boje na soški fronti v prvi svetovni vojni, Veliko sonce poselitev Evrope z Veneti, Nadškofove ječe življenje slovanskih apostolov Cirila in Metoda, zadnja pa je kronika, v kateri raziskuje preteklost lastnega rodu.

Opisati obdobje 500 let je kar velik zalogaj, in čeprav je pisateljeva pripoved kar uspešna, je seveda moral izbirati in se odločati. Pri tem je uporabil različne pristope: daljna preteklost je opisana po zgodovinskih virih, liki obujeni iz pisateljeve domišljije, sodobni čas je prikazan zgoščeno, le z nekaj bistvenimi podatki. Največ časa in strani je posvetil 16. stoletju, ko so se njegovi predniki s Koroške preselili v Haloze, na hrib, ki so ga nato začeli imenovati Korošak. V to burno obdobje reformacije, turških vpadov, kmečkih uporov, ko se je rojevala novovsoka Evropa, je vtikal zanimivo pripoved o prvih Korošakih, ki so jih z njihovega idiličnega brega in polgospokega življenja pregnali Turki in so novo domovanje našli v vasi Kraljevci pri Svetem Juriju ob Ščavnici. Tako so Korošaki postali Prleki, skozi stoletja bolj ali manj uspešni kmetovalci, v novi dobi tudi izobraženci, pomembni ljudje, ki so tako ali drugače oblikovali življenje okoli sebe.

Iz stoletja v stoletje so se Korošaki širili po Prlekiji, najprej v sosednje vasi, nato še dalje po svetu, in avtor pravi, so si vsi Korošaki zagotovo med seboj v sorodu. Sam se je v pisanju omejil na osrednjo vejo, ki je živeča v Kraljevcih. Za vsako stoletje je izbral katerega od njih, ki so se vse do 19. stoletja držali svoje zemlje. Vsako stoletje uokvirja tudi poučen uvod, v katerem predstavlja najpomembnejše zgodovinske dogodke, osebnosti in izume, ki so človeštvu in tako tudi Korošakom pomagali do boljšega življenja. Ob koncu pa spregovori tudi o sebi in svojih sodobnikih ter o namenu knjige, ki jo poklanja prednikom z željo, da bi ta rod doživel še naslednjih 500 let.

Kronika je napisana v živem in nazornem jeziku, zlasti za preteklost je pisatelj svoj slog popestril s številnimi dialektizmi, ki pripomorejo k starinskemu vzdušju. Njegova pozornost je namenjena malemu človeku, tistemu, ki je iz stoletja v stoletje na svojem hrbtu prenašal različne gospodaje in obstal, kljub hudobiji, pohlepu, sebičnosti, brez katerih bi bilo tako lepo živeti. Knjiga je zanimiva in bralca potegne za seboj – ne le tiste, ki se pišejo Korošak, ampak vse, ki jih zanima zgodovina in pisanost človeškega življenja nasploh.

Bea Baboš Logar

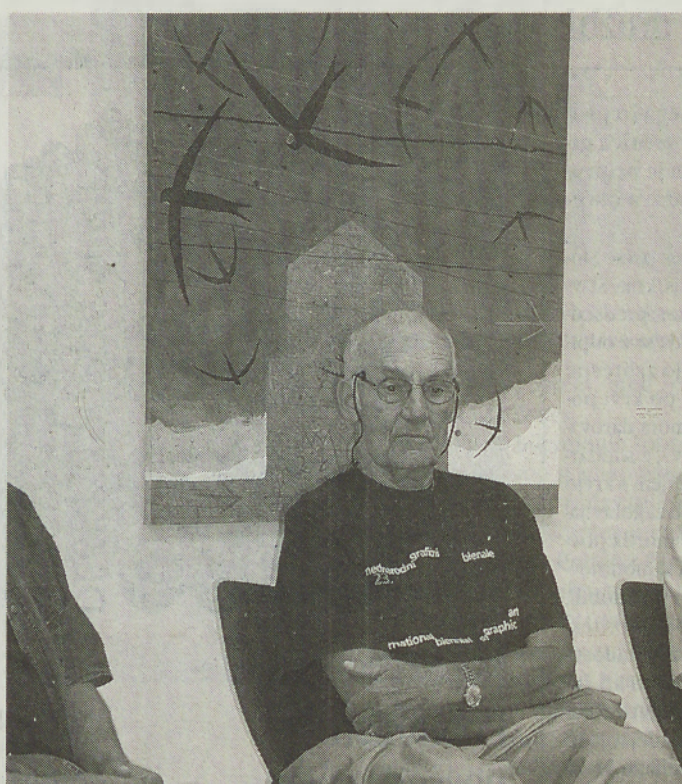
Vladimir Makuc v Galeriji Murska Sobota

S pticami si delimo nebo. Ali res?

V Galeriji Murska Sobota je bila otvoritev razstave del avtorja Vladimira Makuca, ki je v Sloveniji in tujini zaslovel predvsem kot grafik, sedaj pa se predstavlja s svojimi slikami, kipi in risbami.

Vladimir Makuc se je rodil leta 1925 v Solkanu pri Gorici. Leta 1943 je diplomiral na učiteljski v Gorici, po vojni pa obiskoval Šolo za umetno obrt v Ljubljani, ki jo je uspešno končal z diplomom pri profesorju Zidku. V letih 1950-'54 študira na Akademiji upodabljaljočih umetnosti v Ljubljani na oddelku za slikarstvo pri uglednih profesorjskih imenih: Sedeju, Miheliču, Pengovu, Stupici, Preglju, Debenjaku in Jakcu. Leta 1954 diplomira in se vpiše na specialko za restavracijsko pri profesorju Šubicu. Do leta 1957 se ukvarja s knjižno opremo, nato pa začne eksperimentirati v grafičnih tehnikah, lesorezu ter visokem in globokem tisku. Leta 1959 pomeni začetek sodelovanja na mednarodnih razstavah grafike, od leta 1963 pa se začne vrstiti številne osebne razstave doma in v tujini, za katere je prejel tudi nekaj prestižnih nagrad (Aleksandrija, Ljubljana, Lugano, Mulhouse, Nova Gorica, Kairo). Vladimir Makuc sedaj dela in živi v Ljubljani, njegova dela pa so v številnih javnih in zasebnih zbirkah doma in v tujini.

V Mursko Soboto je Makuc sedaj prišel spet po skoraj točno štiridesetih letih, saj je leta 1963 razstavljal v takratnem Pokrajinskem muzeju za Pomurje. V Galeriji se tokrat predstavlja pod okriljem Mednarodnega grafičnega likovnega centra iz Ljubljane, s katerim je od novembra 2002 na majhni turneji, saj je v tem obdobju razstavljal že v Novi Gorici, Piranu in Zagrebu. Na tiskovni konferenci je predstavnik Mednarodnega grafičnega likovnega centra Božidar Zrinski spregovoril tudi o katalogu, ki spremlja razstavo. »Ta katalog je nekje na meji med knjigo in katalo-
gom in je dobil lani na ljubljanskem knjižnem sejmu nagrado za najlepše oblikovani katalogi, poudaril Zrinski in spominja tudi neka ameriška revija za letošnje tri najlepše oblikovane kataloge s tega leta. Zakaj toliko pozornosti kučevih slikah, je bilo vprašanje namenjeno mojstru. »Ponavljajo nikoli ne slikam brez živih ptic, ptice so taka bitja, na katere nisem vsepovsod, ne glede na to, ali smo na Krasu, Primorskem, Štajerskem ali v Prekmurju.«

Avtor Vladimir Makuc pred svojo sliko Hudourniki (na modrem nebu), 2002, disperzijska tempera, pesek, kolaž na platnu, 120 x 100 cm. Foto: T. K.

Zanimivo opažanje je, da v Galeriji Robert Inhof, ki je pred kučevih slikah opozoril na prebne črne črte, ki spominjajo na črne črtovje. »Vendar pa le-te prebne vplajo predvsem žice telefonov, drogovi. Nehote se nam atraktivno sel na sodobne slogane, kot ptica in S pticami si delimo nebo. O tem razmišlja tudi Makuc, vendar se sprašuje, na kakšen način, je dejal Inhof. Dela Vladimira Makuca bodo na ogled do 28. septembra.

T. K.

Koncert črnskih duhovnih in jazzovskih skladb

Komorni zbor Orfej iz Ljutomer je v soboto izvedel še zadnji koncert v okviru priprav na mednarodni festival zborovske glasbe v Španiji.

Tokrat so se v atriju mestne hiše v Ljutomeru predstavili z nekaterimi pesmimi, ki so jih zapeli že na prejšnjem koncertu v župnijski cerkvi v Ljutomeru, v nadaljevanju koncerta pa so si sledile črnske duhovne pesmi. Koncert so popestrili tudi mladi jazzisti funk jazz skupine Long-

Meter, katere član je tudi član pevskega zbora. V sodelovanju obeh, Orfeja in Long Metra, smo tako slišali tudi pesem Bernie's Tunel v izvedbi Mije – vokal, Domna – kitara in Mihe – sax in pesem Stardust v izvedbi Ane – vokal in Domna – kitara.

Orfej je koncert zaključil z nekaterimi svetovnimi uspešnicami, kot so Michelle, My Funny Valentine, Pocket Full of Miracles in seveda Singin' in the Rain, čeprav kljub napovedi ni deževalo. Navdušeno občinstvo, čeprav tokrat v atriju

mestne hiše v veliko manjši viili kot v župnijski cerkvi, pod dnom dni (Je Ljutomer) rebiti preveč 700 tolarjev za spevek tistim, ki tu in tam pobijo za kulturni dogodek (stus?), si je z aplavzom prislužilo dodatno pesem, zatem pa se je fejš slovesno poslovil.

Od 3. do 13. septembra gosti komorni zbor Orfej v Španiji Mednarodnem festivalu zborovske petja, kjer bo imel šest koncertov.

Dragica Vrhovnik

Jože Zadravec o literarnem liku matere

Podoba matere v slovenski literaturi

Čeprav so se v preteklosti mnogi literarni kritiki lotili teme lika matere v slovenskem leposlovju, pa ostaja to po besedah prof. Jožeta Zadravca neizčrpan vir raziskovanja za tiste, ki jih ta tema zanima. To je bila tudi osrednja tema nedeljskega večera v Črenšovcih v okviru tedna duhovnosti in kulture.

V kulturnem programu so najprej nastopili učenci črenšovske osnovne šole in študentka iz te občine, ki so brali odlomke iz del Ivana Cankarja, Miška Kranjca, Ferda Godine in Lojzeta Kozarja. Tako so obiskovalci lahko prisluhnili kar nekaj najbolj značilnim literarnim predstavam matere v slovenski literaturi prejšnjega stoletja – vse od Cankarjeve lirčne novele o Grehu in Skodelici kave, kjer je v ospredju podoba požrtvovalne matere, pa do Kranjčeve socialrealistične matere, ki živi prav tako v revščini, vendar pa je že kompleksnejša osebnost, ki se prav tako trudi, da bi bilo otrokom boljše.

Podobo Cankarjeve matere je predstavila v uvodnem nagovoru

Jože Zadravec je veliko raziskoval podobo matere v slovenskem leposlovju.

ru tudi moderatorica večera Majda Frančič, prof., ki je poudarila, da so bile njegove podobe matere sicer skromne, trpeče ženske, vendar pa fizično močne in se pripravljene vedno boriti za svoje otroke. Jože Zadravec, selezijanec, profesor slovenščine na gimnaziji v Želimirju, ki piše tudi novinarske in literarnokritične tekste za tednik Družina, pa je v svojem predavanju zaobsegel precej širok spekter av-

torjev v slovenski poeziji in prozi. Že pri Prešernu opazi, da se v njegovi poeziji zelo pogosto uporablja beseda mati, pa tudi pri drugih avtorjih je pred drugo svetovno vojno v ospredju lik skrbne matere, h kateri se otrok zateče v stiski, ki jo otroci nestrpno čakajo, da domov prinese kruh. Podobno je pri Jožefu Kleklu, Avgustu Pavlu, Tonetu Kuptnerju, Ferdu Godini, Pavlu Zidarju in mnogih drugih avtorjih.

Pri nekaterih drugih avtorjih, še posebej socialne realističnih po drugi svetovni vojni, pa se pojavi precej drugačen lik matere, ki je kompleksnejši in v tej revščini ne ostane več tako moralno trden. Taki so denimo liki mater pri Prežihovemu Vorancu pa tudi Mišku Kranjcu. Tako Radmanca ali Hudobivška Meta pri Vorancu nista več tako ljubeči materi in pogosto prepuščata otroke drugim ali ostajajo sami. Podobna je denimo Barica v Kranjčevem Črnem nasmehu in nekatere druge matere, ki otroke puščajo staršem in odidejo delat v Francijo ali kam drugam in se tako od njih odtujijo. Vendar pa zaradi take podobe matere po Zdravčevem mnenju Kranjca ne smemo obtoževati, saj je pač to podoba likov socialnega realizma, ko ljudje zaradi svojih težav niso več tako moralno trdni, kar se opazi tudi v odnosu mater do otrok. Mati v sodobni slovenski literaturi pa je že povsem druga zgodba, je zaključil Zadravec.

Jože Gabor

Likos se predstavlja v Bogojini

V okviru XV. Košičevih dnevov kulture je v veroučni učilnici v Bogojini na ogled razstava del z likovne delavnice, ki jo pripravila Likovna sekcija Likos.

Tudi tokrat prevladujejo motivi bogojinske cerkve in puzarjev med drugimi pa se sedaj predstavljajo: Marjan Horvat, Lojze Vrhovnik, Ernest Brajšberger, Karel Kosednar, Jože Puhan, Anton Bernadec, Otilija Kreft, Vlado Sagadin in g. Šomen.

Marjan Horvat, Na trnaci, 2003, olje, platno, 61 x 81 cm. Foto: T. K.

Po naših znanih poteh

Vinogradništvo, viničarije, klasična trgovina, etnografska zbirka

Veseljje, mir, blagoslov ...

St. Jurij ob Ščavnici-Brezje-Ženik-Sovjak

Prejeto in opisano sem že turistično pot Breza, ki vodi od St. Jurja ob Ščavnici do Blagovca jezera in potem »prestopi« regionalno cesto proti Lenartu ter nato na pot, a sem približno na pol poti, pri Ženiku, zavil z nje in se usmeril v vinogradniški Sovjak. Pri Ženiku, kako je tam. Njegov trgovec Jakob Kreft se je zgodovino kraja. Njegov vnuk Damjan, študent računalništva, je do tega prenesel na spletno stran <http://sovjak.gajba.net>. Sicer pa Jakob tudi vaški aktivist, ki je v »peljak« asfalt in druge pridol

spraviti v prvotno stanje. Da pa so ljudje postali lastniki, je pripomogel tudi zakon o odpravi viničarskih odnosov 1954. leta. Danes rastejo na območju Sovjaka žlahtne trte. V dneh okrog Jurjevega imajo tradicionalni dan odprtih vrat zidanic, ko lahko vsak (ob manjšem plačilu) pokuša vino »od kleti do kleti«. Kadarkoli pa je mogoča degustacija v vinarstvu Jakoba Kocuvana, saj imajo štirihektarski vinograd izbranih sort. Seveda buteljke in odprto vino tudi prodajajo. Jakob Kreft je postregel tudi z nekaj statističnimi podatki. Poleg že omenjenih vinogradniških družin Kocuvana

Jožica Tibaut s Sovjaka zbira starine.

Ob znameniti mariborski modri kavčini je tudi domača samonikla ranina.

Kam zaviti? Slikovita tabla je turistični vodnik.

novih je v Sovjaku še šest vinogradnikov, ki imajo do 2.000 trsov, pet, ki obdelujejo 2.500-trsni nasad, osem vinogradnikov je s 3.000 trtami, dva jih imata okrog 3.500 in eden menda kar 10.000 trt. Če bi na sovjakiških pobočjih ne bila odlična zemlja za vinogradništvo, bi se prav gotovo ne tako trudili za njegov razmah.

Na tem vinogradniškem območju pa so posadili leta 2000 tudi sadiko znamenite (več kot 400 let stare) mariborske modre kavčine, lani pa še sadiko radgonske ranine - samonikli trs Radgonskih gor. Na obe opozarjata nadstreška, pokrita s slamo, ki ju je naredil domači (in že po vsej Sloveniji znani) slamkrovec Anton Golnar. On pa je s slamo pokril tudi avtobusno čakalnico na križpotju cest, ki vodijo tudi v sovjake zaselke. Na steni čakalnice je naslikan tudi zemljevid točk, zanimivih za turiste.

Priti v Sovjak in ne obiskati gostoljubne domačije Jožice Tibaut, bi bil greh. Smrten sicer ne, pa vendar ... Stopil sem torej tudi tja. Na gruntu sem postal pozoren na družinsko kapelo, posvečeno Mariji Vnebovzeti. V sprejemni sobi stanovanja sem na steni prebral: VESELJE njemu, ki pride; MIR tistemu, ki se tu odpočije; BLAGOSLOV njemu, ki odhaja. Jožica, ki je zbiralka starin, zlasti pa na božnih predmetov, mi je pokazala tudi posebno sobo, kjer je večja zbirka. Preveč si je ne upa popularizirati, saj ima slabe izkušnje: pred leti si je nekdo »vzposodil« podobno, naslikano na steklo ... Jožica pa tudi oddaja sobe, zlasti tujcem, ki so že odkrili lepote Sovjaka.

Začel sem z Jakobom Kreftom, pa naj z njim še končam tale zapis. Prav je, da zapišem, da imajo v Sovjaku tudi avtokleparja, servis vozil in kmetijske mehanizacije ... In klasično trgovino na drobno. Trgovsko dejavnost je na Sovjaku uvedel pred tridesetimi leti Jakob, po njegovi upokojitvi pa z njo nadaljuje hčerka Ljudmila. Še sam sem vstopil v to trgovino z živili in drugimi gospodinjskimi potrebščinami in prijetno sem se počutil ob klasični strežbi ob trgovinskem pultu. Tak način postrežbe je lahko zanimiv tudi za turiste, ki prihajajo v Sovjak, saj v trgovini ni gneče, zato pa je tudi nekaj časa za kak resen ali »trač« pogovorček. Pri sedanjem hitrem življenjem utripu utegne to dobro deti.

»Po letu 1970. se je življenje v Sovjaku zelo spremenilo. Zgrajenih je tudi okrog 80 hišic, katerih lastniki živijo v drugih krajih, a radi prihajajo sem v svoje vinograde in tudi prispevajo za razvoj kraja. Je pa tudi še nekaj hišic, kakršne so bile nekoč v večini,« je sklenil Jakob Kreft.

Vzemi si več časa, kot sem si vzel podpisani, in obiščite Sovjaki! Morda že v teh dneh, ko bo petje bračev preglasilo skovikanje sove, po kateri se imenuje razloženje naselje Sovjak, sova pa je tudi na vaškem grbu - počivajoča na trsu.

Besedilo in foto: Štefan Sobočan

Zakaj je ribolov neizkoriščena priložnost?

Ribiškega turizma pa ni

Pomurski ribiči že vrsto let ugotavljajo, da je možnosti za razvoj ribolovnega turizma v Pomurju veliko, vendar pa je turistov, ki prihajajo v našo pokrajino zaradi ribolova, zelo malo. Med pomembnejše razloge za to navajajo slab interes turističnega gospodarstva za to področje turizma, komplicirana lastninska razmerja pri vodah in slabo podporo države pri uresničevanju projektov.

Kot primer uspešnega ribolovnega turizma v Sloveniji običajno navajajo Ribiško družino Tolmin, ki letos pričakuje več kot 4000 gostov ribičev, ti pa bodo za nakup dnevne ribolovnice morali odšteti po 17.000 tolarjev (v Pomurju je cena povprečno 3.000 tolarjev), odgovorni v Posočju pa se zavzemajo, da bi ribolov tam postal ekskluzivna športno-turistična dejavnost. Zelo uspešni so na tem področju tudi v mnogih razvitejših evropskih državah, kot so Anglija, Francija, Nemčija in Avstrija, kjer so ponekod jezera z ribami »razprodana« za celo leto.

V Pomurju pa na tem področju močno zaostajamo, a upajo, da se bo z vstopom Slovenije v Evropsko unijo Pomurje znašlo sredi Evrope in bodo tudi pomurske vode postale zelo zanimive za evropske ribiče. Med najbolj zanimive stojče vode za turistični ribolov v Pomurju uvrščajo Gajševsko, Bukovniško, Negovsko jezero, Bleguš, Soboško jezero, ribnike v Zgornjem Konjšču in ribnike pri Hrastju - Moti. Vendar pa sodobni ribič pričakuje, da ima ribolovno središče tudi urejeno vso infrastrukturo, poleg urejenih sanitarij še gostinsko ponudbo, teniška igrišča, izposojevalnico koles, kopališče in podobno. Zato se je treba lotiti aktivnosti za celovito ureditev jezer interdisciplinarno. Rešiti je treba vprašanje lastništva jezer, zemljišča okrog njih, koncesije za njihovo izrabo in zagotoviti komunalno uredjenost. Ribolovna pravila bi bilo treba pri nas urediti tako, da bi lahko ribiči lovili tudi ponoči, v jezeru pa zagotoviti tako gostoto rib, da bodo imeli ribiči zagotovljen uspeh pri lovu. Stalno pa je treba opravljati tudi analizo kakovosti vode.

V Pomurju je 935,5 hektarja ribolovnih voda, ob reki Muri še vrsta rokavov, pritokov, mrtvic, gramoznic in umetnih jezer, s katerimi gospodarijo pomurske ribiške družine. Ribolov v jezerih ima prednost pred ribolovom v rekah zaradi večje onesnaženosti rek in potokov pa tudi zato, ker ob dežju voda ne postane motna in za ribolov neuporabna ob rezerviranem terminu.

J. Ga.

Počitniška hiša Stara iža

lastovka nove vrste turizma

Počitnice v pristni obnovljeni hiši na Goričkem so prav verjetna vhodnost razvoja turizma na Goričkem

kajti določeno je, kakšna morajo biti ležišča, spalnica, kopalnica, obešalniki, lučke, pribor v kopalnici. Objekt je pregledan kot kakšen poslovni objekt, zagotovljena mora biti tudi varnost. To vse stane, seveda, tako da sem že skoraj obupal. In potem te

Stara peč v sobi in prav poseben stol za oprtino za »lavor«

Dean Časar je hišo v Ženavljah kupil za lastne potrebe.

čaka na prve goste. Tudi jesen je na Goričkem zelo lepa, še posebej, če bodo šele sedaj začele rasti gobe. Toda kako informirati o novi turistični ponudbi tiste, ki si ne želijo bivanja v hotelih, ampak v pristnih tradicionalnih stavbah? Pri tem bodo pomembni iznajdljivost, pošiljanje prospektov na osebne naslove potencialnih gostov, posredovanje agencij - pomoč mu je obljubil Kompas Pomurje.

In kako je potekala registracija? Dean pripoveduje: »Najprej sem se odpravil na urad načelnika Uprave enote, oddati je bilo treba vlogo pri Mileni Kocuvan, prinesiti izpisek iz zemljiške knjige, nato pa je prišla na ogled komisija -

vpišejo v register, da oddajaš sobe, prejmeš znak s kategorizacijo, da si sobodajalec v sezonskem času.«

Objekt in razporeditev prostorov po obnovi sta primerna, potrebni bodo še manjši popravki, na primer v celoti narediti lesene stopnice pred vhomom pa tudi kravji jarem in staro kolo ne spadata na steno v notranjosti hiše, čeprav sta etnološko še tako zanimiva. Je pa zelo izvirna domislica ureditev poletne prhe. Kakorkoli, vsa pohvala Časaru, vendar mora počitniška hiša najprej zaživeti, se napolniti z gosti, predvsem pa dobiti čim več posnemovalcev.

Bernarda B. Peček

Vse poti so večno stare. Vsak korak je večno nov. Kajetan Kovič

Vestnik - redakcija,
tel. št.:
02 534 80 17
bbp@p-inf.si

Prireditve

Murska Sobota - V četrtek, 11. septembra, bodo v Pokrajinskem muzeju odprli sposojeno razstavo MODRO ZLATO - SVET VODE. Odprta bo do konca leta:

Lendava - V okviru Lendavske trgateve 2003 bo v četrtek, 11. septembra, kulinarčno popoldne, predstavila se bo gostinska sekcija OOO Lendava, v hotelu Elizabeta pa bo predavanje o zdravi prehrani. V petek bodo 7. vinški festival, vinogradniške igre in 24-urno štafetno kolesarjenje Lendava-Pince-Petišovci-Lendava. V soboto bo predstavitev domačih običajev in družabno popoldne.

Bratonci - Od 12. do 14. potekajo bratonski dnevi.

Babinci - Ta konec tedna bo v tem kraju kmečki praznik in srečanje dvojčkov.

Bogojina - V soboto napovedujejo folklorni večer.

Pristava - Ne zamudite na dan pristavskih pogač.

Dolina - Prav tako v soboto bo tamkajšnje društvo organizirano prireditev Trgatev.

Gornja Radgona: Otok ljubezni

V obmejnem mestu Gornja Radgona je pred več kot 40 leti delovalo kopališče. Bazeni za kopanje so bili v strugi reke Mure. A so kopališče, katerega sledi so še v strugi, opustili: zaradi strogega režima gibanja ob državni meji z Avstrijo pa tudi zaradi onesnažene vode v reki Muri.

Sedaj je voda zopet čista, zato se v reko vračajo kopalci. Letošnje toplo poletje je spodbudilo zanesenjake, da so sredi struge uredili nekakšno mini kopališče, ki so ga poimenovali Otok ljubezni. Gradnje kopališča so se lotili Franc Duh, Vito Ravnikar in Peter Jančar, ki je povedal: »V reki Muri se kopam že 48 let. Kopanja nisem opustil niti takrat, ko je bila voda dokaj umazana. Včasih so bile težave zaradi graničarjev. Sedaj, ko je voda čista, pa smo se stari kopalci odločili za ureditev mini kopališča. S kamenjem smo ustvarili bazenčke za otroke in sprehajalne poti v vodi. Plavalci pa imajo na voljo globok pas Mure, ki teče po avstrijski strani meje. So dnevi, ko naštejemo tudi do 50 kopalcev. Bilo bi jih še več, če bi vedeli za naše mini kopališče. Seveda je le začasno, saj ga bodo odnesle že prve visoke vode.«

Ludvik Kramberger

Iz naših krajev

Ženik

V tem odmaknjem kraju občine Sv. Jurij ob Ščavnici si prizadevajo, da bi uredili tudi nekatere prometne zagate. Tako so svetu za preventivo predlagali, da se na cesti, ki vodi od Ženika do povezave s Sovjacom, čimprej postavi ogradilo.

Zagorci

Cestni odsek Zagorci-Galunjak bo kmalu asfaltiran. Potem ko je že pred časom končana gradnja mostu v Kupetincih, je pričakovati, da bodo dela končali tudi na drugih cestnih odsekih v občini.

M. J.

Občina Sv. Jurij ob Ščavnici

Zaradi vode bijejo plat zvona

Prepeljali že 1,3 milijona litrov vode

Veliko sušo in pomanjkanje pitne vode še posebej občutijo v občini Sveti Jurij ob Ščavnici, zato so morali angažirati številna intervencijska vozila za prevoz vode, pri čemer so jim šla na roko zlasti gasilska društva. Samo v poletnih mesecih so z gasilskimi vozili opravili blizu 200 nujnih prevozov vode do najbolj oddaljenih in ogroženih domačij. Tako so prepeljali kar milijon in 300 tisoč litrov za ljudi in živino nujne tekočine. Za zdaj je zaradi posledic suše prijavljenih 317 oškodovancev, skupno škodo pa ocenjujejo na okrog 153 milijonov tolarjev.

Zadeve niso mogli rešiti interventno, kot so predvidevali, saj pri takih posegih država ne so-

deluje, sami pa potrebnih naložb finančno niso zmogli. »Zato občina za zdaj pomaga tako, da plačuje polovico stroškov dovozov vode z avtomobilskimi cisternami. Da bi problem pomanjkanja vode čimprej odpravili, smo v dogovoru s sosednjima občinama Juršinci in Vito marcji ter Komunalnim podjetjem Ptuj. Pripravljamo se na aktiviranje vrtine v Terbegovcih, kar bo stalo okrog milijon tolarjev. Analiza primernosti tega vodnega vira je pokazala, da je ta voda, s katero bi lahko dosegli pretok 3,5 litra na sekundo, neoporečna, edinole vsebuje preveč železa,

Anton Slana: »Dogovori o oskrbi z vodo s sosednjima občinama potekajo.«

ki bi ga bilo mogoče odstraniti. S tem bi dostavne poti za vodo zelo skrajšali, saj se jim ne bi bilo treba voziti ponjo v Radence in Ljutomer,« pojasnjuje žu-

pan občine Sv. Jurij ob Ščavnici Anton Slana.

Predračunska vrednost za postavitev vodovodnih objektov v Sovjaku, Seliščih in Dragotincih, kjer najbolj občutijo pomanjkanje zdrave pitne vode, je približno 65 milijonov tolarjev. »Ta denar bi morali zagotoviti v proračunu za prihodnje leto, pri čemer računamo tudi na pomoč države in sofinancerske deleže potencialnih porabnikov vode,« pravi Anton Slana. Najprej bodo seveda morali izdelati potreben izvedbeni projekt in v proračunu za leto 2004 zagotoviti dovolj denarja. Računajo, da se bo takrat večina gospodinjstev priključila na javno vodovodno omrežje, za kar obstajajo realne možnosti. Šele takrat lahko računajo, da bo postal problem pomanjkanja zdrave pitne vode preteklost.

Milan Jerše

Ljudje iz naših krajev

Osemintrideset let po dva šihta

Zidar, ki zdaj mizari

Deset let je minilo, ko si je zdaj 71-letni Alojz Kovač z Zagajskega Vrha dejal: »Dovolj imam in grem v penzijo!« Po štiridesetih letih izredne delavnosti se je umiril in z ženo Marijo živita sama v nekdanjem vikendu.

»Zaposlen sem bil v opekarni v Gornji Radgoni, kjer sem delal od 6. do 13. ure, nato pa nisem šel domov, ampak sem nadaljeval z zidarjo vse tja do 20. ure; v poletnem času, ko je bilo svetlo, pa še dlje. Dnevno sem delal dva šihta. Ob sobotah prav tako ves dan. Večkrat pa tudi ob nedeljah. Resnično sem garal teh 38 let, ko sem imel popoldansko zidarsko obrt.« Alojz je dodal, da so mu zagnanost zavidali redni zidarski mojstri, ko pa je menda sezidal več hiš kot oni. S svojo skupino je postavljaj tudi ostrešja. Vsega se je naučil kot samouk.

»Seveda nisem mogel delati sam, ampak sem imel ekipo. Tudi poltovorni avto, zidarski »rušt«, »fosline« ... Vse, kar so imeli tudi redni obrtniki.«

Sezidal je več kot sto hiš in gospodarskih poslopij – v okolici in tudi nekoliko dalje od doma, denimo v Murski Soboti in na Ptuj. Nove hiše je postavil tudi svojim otrokom: Milanu (Spodnja Ščavnica), Mariji (Zbirovci) in Mirku (Črnci). Vsi so poročeni in tako imata zakonca

»Pa nikar ne mislite, da zdaj, ko sem formalno v pokoju, počivam,« je svojo delavnost še naprej omenjal sogovornik.

Ni me bilo treba prepričevati, saj sem ga našel pri ta čas najbolj aktualnem delu – pripravi stiskalnice, sodov in drugega za trgatev.

Alojz Kovač v svoji (in ženini) kleti na Zagajskem Vrhu, kjer je še dovolj vina za trgatev in tudi kakega gosta. – Foto: Š. S.

Alojz in Marija, ki sta letos praznovala 50-letnico zakonske zveze, pet vnukov in štiri pravnuke.

Kovačeva sta dolgo živela na Spodnji Ščavnici, nato pa sta se preselila na Zagajski Vrh, kjer je bila dotlej počitniška hišica, zdaj pa je že prava domačija: stanovanjsko in gospodarsko poslopje, vinogradniška hišica s stiskalnico in kletjo ... Obdelujeta vinograd s 400 trsi žlahtne kapljice pa tudi nekaj brajd, ki dajo rdeče vino. Trudita se še z delom na njivi, redita dva prašiča ...

Povabil pa me je v dve delavnici: kovaško in mizarsko. V slednji sem postal pozoren na tri nove mizarske stroje: tračno žago, skobelni in rezkalni stroj. Ni mi bilo treba pojasnjevati, čemu jih uporablja, saj sem v kotu videl več izrezljanih deščic za ograje. Torej zdaj malo mizari.

Na vprašanje, le zakaj sta z ženo odšla na Zagajski Vrh, je povedal:

»Veliko sem delal in zelo sem si želel, da bi bila na stara leta z ženo sama na svojem. Saj veste,

kako je: mladi mislijo, da delajo za stare, stari pa mislimo, da delamo za mlade, zato je bolje, da vsaka generacija živi zase, in potem ni očitkov.«

S tem se sicer osebno nisem strinjal, a sva kljub temu v kleti nazdravila, potem pa še natrgala nekaj sladkih breskvic. Te pa imam rad.

Š. Sobočan

Tišlna

V rekreacijskem centru v Gradišču pri Murski Soboti se odvijajo tekmovanja v vlečenju vrvi, v katerem je sodelovalo trinajst ekip. Prvi so bili tekmovalci iz Murskih Črnc, nato Gederovci, nato Pečančani ... V tekmovanju žensk, ki so prav tako vlekle vrvi, je prvo mesto pripadlo tekmovalkam iz Vanče vasi, druge so bile Bojčkanke, tretje Gradiščanke. Drugo leto, tedaj že enajseti napoved, bo tekmovanje v Murskih Črncih. (F. Ku.)

Gornja Radgona: WC 2003

Medtem ko si v obmejnem mestu zasebniki opremljajo sanitarne prostore z drago keramiko, »pozlačenimi« pipami, zvočniki in ... je sredi Gornje Radgone javno stranišče, ki seveda ne more biti ponos mestu: umazanija, razbite školjke in ploščice ... Pa kaj bi ne, saj tisti, ki vas je »stisnilo« prav na avtobusni postaji, veste, kaj je; drugim pa seveda ne priporočam, da zaidete v to balkonsko Čudno, da tega ne vidi sanitarna inšpekcija! – Foto: Š. S.

Berkovci: bogatejši za orodno vozilo

Gasilci iz Berkovca v Prlekiji so lani praznovali 90-letnico in ob jubileju so razvili gasilski prapor. Velika slovesnost pa je bila spet v letošnjem avgustu, saj so prevzeli dobro ohranjeno orodno vozilo Mercedes Benz 409, ki jim ga je podaril slovenski podjetnik Franc Kroppe iz Kerpna v Nemčiji (na fotografiji pred mikrofonom), za kar so mu seveda iz srca hvaležni. V avtu je prostora za gasilsko desetino, ima pa tudi črpalko z zmogljivostjo 800 litrov vode na minuto, ki jo poganja avtomobilski motor. V avtu je še vsa dodatna oprema. Vozilo so dali tudi blagosloviti. Na koncu pa je bila seveda veselica, na kateri so igrali Ta prvi muzikanti. – Š. S.

Tradicijska žganjekuha na Hodošu in v okolici

Skerlakova žganjarna – muzej

Za starejše nostalgija, za mlade nekaj nepoznanega

Na Škerlakovi domačiji v Krplivniku v hodoški občini se dle časa odprta bogata zbirka. V letošnjem letu pa so v posebnem prostoru se uredili in ob koncu leta odprli stalno razstavo o žganjekuhi. Na ogled so namreč pripomočki za kuhanje žganja oziroma žganja, ob njih pa tudi ustrezna posoda. Ta so koristna mladim, starejši pa vedo, na kakšen način se nekoč žgali. Ti se bodo z veseljem spominjali nekdanjih madžarske pokrajine, saj so nekoč spadali v nekateri prekmurski kraji, kjer so žganje iz sliv, hrušk, če-

šenj, grozdnih tropin in tropin. V Domanjševcih, na Hodošu in na Krplivniku so tudi po letu 1920 dovoljevali domačo žganjekuho, na Madžarskem pa le v vaških žganjarnah. Žganje so kuhali v lesenih kolibah. Na območju Hodoša se še menda danes najdejo v zemljo pogreznjene peči.

Domačo žganjarno so imeli tudi Škerlakovi v Krplivniku. Po letu 1941 pa so montirali že bolj sodobno žganjarno zaprtega sistema z merilnim in filtrirnim sistemom. Davčni uradniki so izvajali redni nadzor nad količino pridobljenega alkohola. Do pred nekaj let nazaj so v tej žganjarni pridobivali goričko slivovko za soboško gostinsko podjetje.

Zanimivo je, da so v bližnjih

Kotli za žganjekuho, kakršne so imeli nekoč v Krplivniku in okolici

Na mletje grozja, brizgalka, posode ...

Na domačo leseno prešo, sod ...

Domanjševcih, ki sicer niso ravno vinogradniško območje, imeli že 1922. leta vinogradniško skupnost. Ta je na kratko predstavljena tudi v žganjarni v Krplivniku. Beremo: Vinogradniki so dolžni letno trikrat sklicati sestanek. Dolžni so urediti vse za sprejem vinogradniškega čuvaja. Določiti morajo datum začetka trgatve. Po opravljeni trgatvi opraviti razpravo in kaznovati kršitelje v sledečih zadevah ...

Zdi se, da je bilo nekoč – kar zadeva pridelavo grozja oziroma vina, žganjekuho ... – strožje, kot je zdaj. Država je pač hotela kar največ pridobiti na račun trošarin. Tudi zdaj ni nič drugače. Muzejček v Krplivniku pa si le oglejte! Nič hudega, če boste naleteli na zaklenjena vrata, saj je ključ pri sosedih.

Besedilo in foto: Š. Sobočan

Gradijo prizidek

Gasilec iz Križevca pri Ljutomeru je uspelo po minimalni ceni kupiti rabljeno avtocisterno s topom. S tem pa so si zadali nove skrbi, kajti »novo« vozilo ne gre v staro garažo, zato so se odločili za gradnjo prizidka. Večino potrebnega dela bodo postorili prostovoljno, nekateri krajan pa so jim obljubili brezplačen les za ostrešje. Tako bodo vse skupaj kar najbolj pocenili. Predsednik društva Martin Koroša (mlajši) in drugi člani se že veselijo novih prostorov.

S. V., J. G.

Ob novem radenskem lovskem domu

Srebrni jubilej pobratenja s tolminskimi lovci

Častni član postal Silvo Kutin

Starešina Lovske družine Radenci Feliks Žitek je o veliki pridobitvi, ne le za lovce, med drugim povedal naslednje: »Odločitev o novogradnji je bila sprejeta februarja 2001. Takoj smo začeli s pridobivanjem dokumentacije in kmalu smo pridobili gradbeno dovoljenje, medtem pa smo porušili stari lovski dom. Nato smo pričeli z izkopi temeljev in betoniranjem. Lovci, naši prijatelji in znanci, smo tu pretekli dve leti preživeli veliko prostega časa. Skupaj je bilo opravljenih več kot 12.000 ur prostovoljnega dela, saj smo večino del opravili brezplačno. Ugodnosti smo imeli tudi pri dobaviteljnih materiala in opreme ter izvajalcih določenih del. Doslej je bilo vloženih več kot 20 milijonov tolarjev; od tega je občina Radenci prispevala 6 milijonov, za drugo pa smo pridobili kredit in lastna sredstva.«

Nedavno so proslavili tudi srebrni jubilej ob 25-letnici pobratenja z lovskima družinama Podmin in Ljubin na Tolminskem. Začetki tega druženja, ki je preraslo ozke okvire, saj so stakne mnoge vezi med člani in njihovimi družinami, segajo v dav-

no leto 1959. Tako je bila leta 1978 podpisana listina o pobratenju.

Kljub menjavam vodstev lovskih družin in generacij je ostalo sodelovanje vse do danes vzorno. Družijo jih predvsem nesebičnost, iskrenost, spoštovanje in gostoljubnost. Ljudi s takimi vrlinami imenujejo za začasne člane. Tako so se radenski lovci na zadnjem občnem zboru odločili, da za svojega častnega člana imenujejo Silvo Kutina iz pobratene Lovske družine Ljubin, ki so mu tudi predali spominsko darilo.

Milan Jerše

Ponos radenskih lovcev. Foto: M. J.

Konjšček

V katastrski občini Beltinci-Konjšček bo Gomboc Gradbeni inženiring, d. o. o., iz Beltincev saniral gramoznico.

Soglasje beltinskega občinskega sveta pomeni, da bodo postopno uredili gramoznico, pri čemer bodo poskrbeli tudi za nanos gradbenega materiala in sprotno urejanje brežin.

Pri tem pa je izključeno izkoriščanje gramozov v komercialne namene.

Glasovna pošta v Pametnem paketu

Ujamete vse klice in sprejmete vse novice.

Glasovna pošta je vaš osebni telefonski predal, ki namesto vas sprejema klice, ko vas ni doma ali ko je vaša telefonska linija zasedena. Svoje poslane prejete sporočila, ki jih lahko po telefonu poslušate od koder koli. Za uporabo storitve Glasovna pošta potrebujete le telefonski aparat s tonskim izborom. Za vklop storitve Glasovna pošta pokličite brezplačno Modro številko 080 8000.

*če je aktivirana preusmeritev v predal glasovne pošte (telefonska številka 19100)

Telekom Slovenije

Glasbeni festival za pomursko porodnišnico

Petsto dobrodelnežev

Najbolj koncertno
je bilo v poznih
večernih urah

Festival FUKS (oz. Festival upanja, kreativnosti in sprostitve, mogoče pa so tudi druge različice) je dobil letos novo preobleko. Ob svoji peti obletnici se je preimenoval v Dobrodelni festival za pomursko porodnišnico.

Ginekološko-porodniški oddelk bolnišnice v Rakičanu namreč še vedno ni opremljen tako kot bi se spodobilo, za tovrstno opremljenost pa bi potrebovali še mnogo, mnogo milijonov tolarjev, ki pa naj jih ne bolnišnica ne država ne bi imeli. Tako je svoj delček poskušal prispevati tudi omenjeni festival, vprašanje pa je, koliko sredstev je zbral, saj se je po podatkih organizatorja na festivalu zbralo skupno petsto obiskovalcev, treba pa je pla-

Najbolj ustvarjalni na festivalu so bili malčki s svojimi vzgojiteljicami iz Vrta Murska Sobota.

Največ zanimanja je vzbudila delavnica »body-painting« oz. barvanje telesa, kjer je nekoliko starejša mladenka pobarvala malo mlajšo mladostnico, začele pa je kar pri njenih prsih.

Tudi Regina si je z mamo in sinom ogledala kreativno delavnico za najmlajše.

Ali se temu nadobudnežu obeta tehnološka prihodnost? Ali pa gre v nasprotno smer?

animirale za ustvarjanje v različnih delavnicah, in otroci so to pobudo z veseljem sprejeli. Odrasli ljubitelji glasbe je bilo še bolj malo, bolje je bilo v večernih urah, ko so na odru nastopili Siti hlapci, Yo/zo in Murat & Jose (slednja sta bila napoveda-

Marko banda je zaigrala viže predvsem s prekmurjskim melosom, zvečer so nastopili še drugi.

čati seveda tudi izvajalce. Odgovore na vprašanja, zakaj se kljub lepemu vremenu ni zbralo več ljudi, ali je čas festivalov na prostem mimo, ali so poslušalci zasičeni z velikim številom prire-

ditev letos ali je kaj drugega, bomo prepustili pristojnim.

Ko je naša ekipa prvič prišla v soboško Fazanerijo, so bili najbolj aktivni malčki iz Vrta Murska Sobota, ki so jih vzgojiteljice

na kot posebna gosta), najbolj koncertno vzdušje pa je bilo pozneje pri skupinah Mi2 in Posodi mi jürja. Pri skupinah Frik Brothers (ex Leteči potepuhi) in DeMiron pa so nekateri obis-

Dobrodelni festival za pomursko porodnišnico si je prišel pogledat – tako kot se spodobi – tudi direktor bolnišnice Bojan Korošec. Tukaj ga vidimo v pogovoru z občinarjem Slavkom Domjanom.

kovaleci začeli odhajati domov, navsezadnje je ura bila že skoraj treh ponoči. Dodajmo še da so čez dan nastopili Nova lica, Jože Balažic s solisti, Str. Reg. na, Marko banda in Pro. kongres, medtem ko je skupina Boardwalk Casino s svojim nastop odpojevala.

Pod šotorskim okriljem tekala t. i. Djoteka s techno glasbo, otroci pa so bili najbolj razvedrjeni nastopa Spidija in Gopja.

T. K., foto: Nataša J.

Poroke

Na območju Upravne enote Murska Sobota so se poročili:

Boris Škedič, ekonomski tehnik, iz Murske Sobotice in Nataša Gorčan, ekonomska tehničarka, iz Bogojine; Matej Fartek, mehanik, iz Martjanec in Martina Korošec, prof. hrvaščine, iz Vinkovca; Matej Emeršič, strojni tehnik, od Sv. Trojice v Slovenskih goricah, in Bernarda Škedič, mag. farmacije, iz M. Sobotice; Edvard Zrim, dipl. upravni organizator, in Martina Lepotič, univ. dipl. inženirka, oba iz Murske Sobotice; Boštjan Paldauf, strojni tehnik, iz Vučje vasi in Kamilo Lopert, kmetijska tehničarka, iz Ziljke; Igor Celec, policist, iz Gornje Bistrice in Judita Cipot, rka, iz Nemčave; Dušan Čahuk, policist, iz Vidovec in Vida Horvat, prodajalka, iz Ziljke; Tadej Semler, dimnikar, iz dreja Škalič, tehničar, iz ene nega, oba od Grada; Alojz Ozbečič, ekonomist, iz Gornje Bistrice in Vania, bic, dr. veterinarske medicinske, iz Melinec; Drago Štatl, ekonomski tehnik, iz Domajnice in Slavko Kovač, absolventka medicinske jezika, iz Melinec; Mihael Flegar, naravoslovni matematični tehnik, iz Melinec; Sobote in Tanja Bratkovič, medicinska sestra, iz Odrancev, iz Odrancev in Belince; zdravstvena delavica, Belince.

Vestnik Vam želi

Na kratko ...

Lastomercl

V gornjeradgonski občini je predan gospodinjstev, ki ni priključena na vodovod. V obdobjih so zato mnogi od vode, ki jo vodovodni gasilci izpustijo 5.000 litrov vode za 5000 tolarjev. Največkrat (težko trikrat) jo vozijo Bratov v Lastomerce, ki redijo in poveže živine in nekaj drugih (I. Kr.)

Medelica

Krajna skupnost namerna odkupiti zemljišče pri poljišču, s čimer želi zagotoviti dovolj prostora za prihodnje pokope oziroma druge potrebe. (J. Z.)

Gornja Radgona

V G. Radgoni so tudi letos pripravili zabavno prireditev, na kateri se je sodelovalo v raznih tekmovanjih, glasbi ansambla in ob pet tisoč ljudi. V tekmovanju v kuhanju kuhinjske juhe je zmagala ekipa Tj. Veržej. Na Radgonski tekmi so bili izbrani najorjaka in zmagovalec je Boris Novak iz Gibine, ki je dobil za naslednji teden dni dopusta za službo v Črni gori. V okviru prireditve sta župan Anton Kampuš in predsednik M. Marovič podelila priznanja. Za najlepše vas so razglasili Apače, za najbolj urejen lokal picerijo, za urejenost svojih bivaljnih prostorov pa so priznanje dobile družine: Pučko, Brunčič, Kozar, Filič, Klemenčič, Jus in Kolarič. (O. B.)

Slovenska vojska se profesionalizira

Slovesnost v 76. bataljonu

Možnost prostovoljnega služenja

Na vadišču vojašnice Murska Sobota je bila v petek, 5. septembra, krajša slovesnost ob 11-letnici enote – 76. protiokepnega bataljona. Na prireditvi je govoril podpolkovnik Bojan Porok, sicer namestnik poveljnika brigade, nekaj pesmi pa je zapel moški pevski zbor Društva vinogradnikov Goričko pod vodstvom profesorja Jožefa Slavička.

Potem pa je poveljnik enote major Slavko Hanc podelil dve priznanji. Srebrni znak 76. bataljona je dobil stotnik Daniel

Hozjan, bronasti znak pa poročnica Nataša Svetina. V počastitev obletnice so imeli v 76. protiokepnem bataljonu interna tekmovanja v streljanju z zračno puško ter tekmovanju v nogometu in odbojki in najbolj šim so podelili medalje.

V murskosoboški enoti Slovenske vojske je zaposlenih 60 ljudi. Prehajajo v povsem profesionalno (poklicno) vojsko, a bodo usposabljali tudi prostovoljce. V vojašnici deluje tudi skupina za »novačenje« mladitv za usposabljanje za poklicne vojake. Sprejete usmerijo na usposabljanje v

1. brigado Slovenske vojske, od tam pa v določene »specialnosti«. Zanimanje mladih Pomurcev za zaposlitev v vojski je menda kar veliko, saj si na ta način lahko marsikdo dobro reši problem eksistence. Še naprej pa obstoja tudi možnost prostovoljnega služenja vojaščine, kar pri ljudeh tudi nekaj velja, posebej pri nekaterih dekletih, saj pravijo, da tisti, ki ni bil vojak, ni noben moški. Povedano po domače: nekaj mu manjka. Prostovoljce pa usposablja tudi v 76. bataljonu v Murski Soboti.

Š. S.

Slovesnost na vadišču vojašnice v Murski Soboti ob obletnici 76. protiokepnega bataljona. – Foto: Š. S.

Z Okrožnega sodišča M. Sobota

»Ne verjamem, da sem ubil brata!«

V petek se je na Okrožnem sodišču v Murski Soboti začela glavna obravnava zoper 55-letnega Ivana Matka iz Odranec, ki je 3. marca letos ubil brata Štefana.

Naj spomnimo, da je obtoženi brata pokončal z najmanj desetimi močnimi udarci s kovinsko berglo po glavi. Ivan Matko trdi, da ga je usodnega dne najprej napadel brat, ki mu je rekel: »Dragi brat, še danes te moram ubiti!« V sobo naj bi prinesel nož in se napotil proti obtoženemu, ki da se je najprej branil z udarcem bergele po bratovi roki, nato pa še po glavi.

»Nekaj se mi je utrgalo v glavi in spomnim se samo prvih udarcev, naprej pa ničesar več. Še danes ne verjamem, da sem brata ubil,« zatrjuje Ivan Matko. Po njegovem pripovedovanju se je dejanja zavedel naslednje jutro, ko so prišli policisti in ga odvedli. Nekatere priče na tokratni obravnavi so navedle, da so se zaradi alkohola v tej družini večkrat pojavljale težave, zato je okrožno državno tožilstvo zanj predlagalo varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu. Opirajo se na ugotovitev, da naj bi obtoženi Ivan Matko zločin storil pod vplivom alkohola in ne prišteven. Ker na razpravo niso prišli izvedenci psihiatrične stroke in patologije, so sklenili, da se bo sojenje nadaljevalo 26. septembra. Milan Jerše

110-letnica PGD Iljaševci

Pred nedavnim, ko so se gasilci v Iljaševcih pripravljali na praznovanje 110. obletnice ustanovitve društva, so se lotili tudi večjih obnovitvenih del pri zunanjosti in notranjosti njihovega doma. Tako so prekrili streho, kjer je bilo potrebno, obnovili so talne obloge, sanitarije idr. Ob jubileju so najzaslužnejšim članom in veteranom podelili priznanja. Predsednik društva je Emil Štuhec, poveljnik pa Miran Dajčman. S. V., J. G.

Zgodilo se je ...

V preteklem tedni (od 1. do 7. septembra) se je zgodilo na slovenskih cestah 141 prometnih nesreč, v katerih se je poškodovalo 193 ljudi, dva človeka pa sta umrla. Letos (do 7. septembra) so ceste v Sloveniji terjale 167 žrtev, lani v enakem obdobju pa 183.

Na območju Pomurja je bilo od 3. do 8. septembra 38 prometnih nesreč, v katerih se je 12 ljudi lažje poškodovalo, v drugih pa je nastala le materialna škoda.

V Beltincih je 3. septembra voznik osebnega avta zaradi nepravilnega zavijanja v levo trčil v kolesarko. – Istega dne je imel prometno nesrečo avtomobilist, ki se je v Radencih nepravilno vključeval v promet in trčil v peško, nato pa odpeljal. Izsledili so ga! – Prav tako 3. septembra, a v nočnem času, je prehitel voznik osebnega avta v Černelavcih zapeljal s ceste in se lažje poškodoval.

Kar pet nesreč se je zgodilo 5. septembra. Najprej v Gornji Radgoni, kjer je pešec nenadoma nameraval čez cesto zunaj prehoda, zato je nanj naletel osebni avto. – V Ljutomeru je voznik osebnega avta zaradi neprevidnosti pri premiku trčil v službeni avto policistov, ki so bili na nujni vožnji, zato so z utripajočimi lučmi prehiteli povzročiteljevo vozilo. Ta in njegov sopotnik sta se lažje poškodovala, gmotna škoda pa znaša 600.000 tolarjev. – V Ključarovcih je ob 21.30 voznik osebnega avta zaradi neupoštevanja ustreznega prometnega znaka trčil v bok drugega osebnega avta, čigar voznik in sopotnica sta se lažje poškodovala, materialno škodo pa so ocenili na milijon in pol tolarjev.

V Vučji Gomili je 7. septembra okrog 21.35 domačin vozil z neprimerno hitrostjo in zapeljal s ceste ter trčil v drevo. Popravilo bo stalo 300.000 tolarjev, telesna poškodba pa je bila k sreči lažja.

V ponedeljek, 8. septembra, je bilo devet nesreč, a ne preveč hudih, kajti telesne poškodbe so povzročile »le« tri. – V Radencih je voznik osebnega avta zaradi neprilagojene hitrosti zapeljal na levo s cestišča in trčil v vrtno ograjo. Škoda: 300.000 tolarjev. – V Turjancih je istega dne avtomobilistka prehitevala voznika kolesa z motorjem, ko je že zavijal na levo. V trčenju se je lažje poškodoval. – Neprilagojena hitrost je vzrok za prometno nesrečo v Branoslavcih, posledica pa pristanek v obcestnem jarku in k sreči lažja poškodba. Ocenjena materialna škoda je 700.000 tolarjev.

Š. S.

Varnosti si ne zagotavljamo sami in zgolj na mejah nacionalnih držav.

GORNJA RADGONA | 18.–21. SEPTEMBER 2003 | 9.00–19.00

- predstavitev sodobne vojaške opreme in oborožitve, transportnih in komunikacijskih sredstev
- predstavitev Slovenske vojske ter oboroženih sil sosednjih držav: Avstrijske vojske, Hrvaške vojske, Italijanske vojske in Madžarske vojske
- demonstracija izurjenosti posameznih vojaških enot
- predstavitev vojaških poklicev in možnosti za zaposlitev
- predstavitev proizvajalcev vojaške opreme in orožja
- predstavitev preskrbe vojske
- strokovna in družabna srečanja
- kulturne in športne prireditve
- priložnost, da obiskovalci preizkusijo svoje strelske sposobnosti s trenažerji, z elektronskimi učnimi pripomočki, s katerimi se vojaki usposabljajo za streljanje s pehotnim in protiokepnim orožjem
- pokušnja značilne "vojaške hrane": vojaškega golaža in vojaškega pasulja
- predvajanje nagrajenih filmov s 13. festivala vojaškega filma Eserciti e popoli v Braccianu pri Rimu

Dodatne informacije in program dogajanja: www.pomurski-sejem.si

Vstopnice: 600 SIT, s popustom za skupine 500 SIT, za otroke nad 15 let 300 SIT, za otroke do 15 let brezplačno

A M Z S

Novi prostori v Murski Soboti

• Tehnični pregledi

• Registracija vozil

• Servisne storitve

• Vulkanizerske storitve, optika

• AMZS pomoč na cesti

• Turistično informacijski biro

• Postanite član AMZS, 080 2636

AMZS d.d. PE Murska Sobota,
Noršinska 2, 9000 Murska Sobota, tel.02 / 530 80 00

SODOBNA VOJSKA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

POMURSKI SEJEM

tretje mesto. Prva je bila
men Grnjak v skoku z 10,48 m.
(165 cm). Rohi Kreft je zaslo-
drugo mesto v skoku z 10,40 m.
(625 cm), Uroša Rindlerja na-
na 300 m s časom 4:41,7 min.
nju krogle je Karmen Grubis-
dla tretje mesto z 10,48 m. V dru-
na Mauko pa drugo z 10,40 m.
m s časom 2:36,95.

Bronasti vojak

V vasi Nedelica je živel Štefan Kovač. Bil je poročen in imel je sina. Živel je skupaj z družino, dokler se ni začela 2. svetovna vojna. Priključil se je narodnoosvobodilnemu gibanju. Dobil je partizansko ime Marko. Boril se je proti okupatorjem. Najbolj si je prizadeval, da Prekmurju ne bi prišlo pod Madžarsko. Ko je brezskrbno in pojoč šel skozi gozd pri Gančanih, ni čutil, da ga čaka zaseda. Naenkrat je počila puška in obležal je mrtev. Nekaj časa je bil pokopan tam, kjer je bil ustreljen. Kasneje so njegove posmrtno ostanke prenesli na pokopališče v Nedelici. Postal je narodni heroj.

Njegova rojstna hiša v Nedelici še stoji. V njej so uredili muzej. Pred našo šolo pa stoji njegov kip, bronasti vojak, kot spomin na bridko preteklost.

Saša Tompa, 5. raz.,
OŠ Turnišče

Babica in dedek

Babica in dedek imata zame vedno čas – da me poslušata, mi pripovedujeta, da me dbe in gresta z mano na konec vrta, kjer skoraj vedno odkrijem nekaj novega, so bili njuni otroci majhni, pa sta bila vedno v stiski s časom, ker sta hodila v službo, gradila hišo, delala v vinogradih in še mnogo drugih opravil. Zdaj, ko sta upokojena, pa se lahko veliko posvečata svojim vnukom. Večkrat skupaj odideta, kako je svet lep, hkrati pa je tudi nepravilen in krut. Vendar ob vsaki vedno najdem trenutek naklonjenosti in prijaznosti. V njunih očeh vidim željo, da bi odstranila iz mojega življenja vse bolečine, strahove in neuspehe. Seveda tudi sama vem, da moram biti pogumna in se znati spopadati s težavami tega sveta.

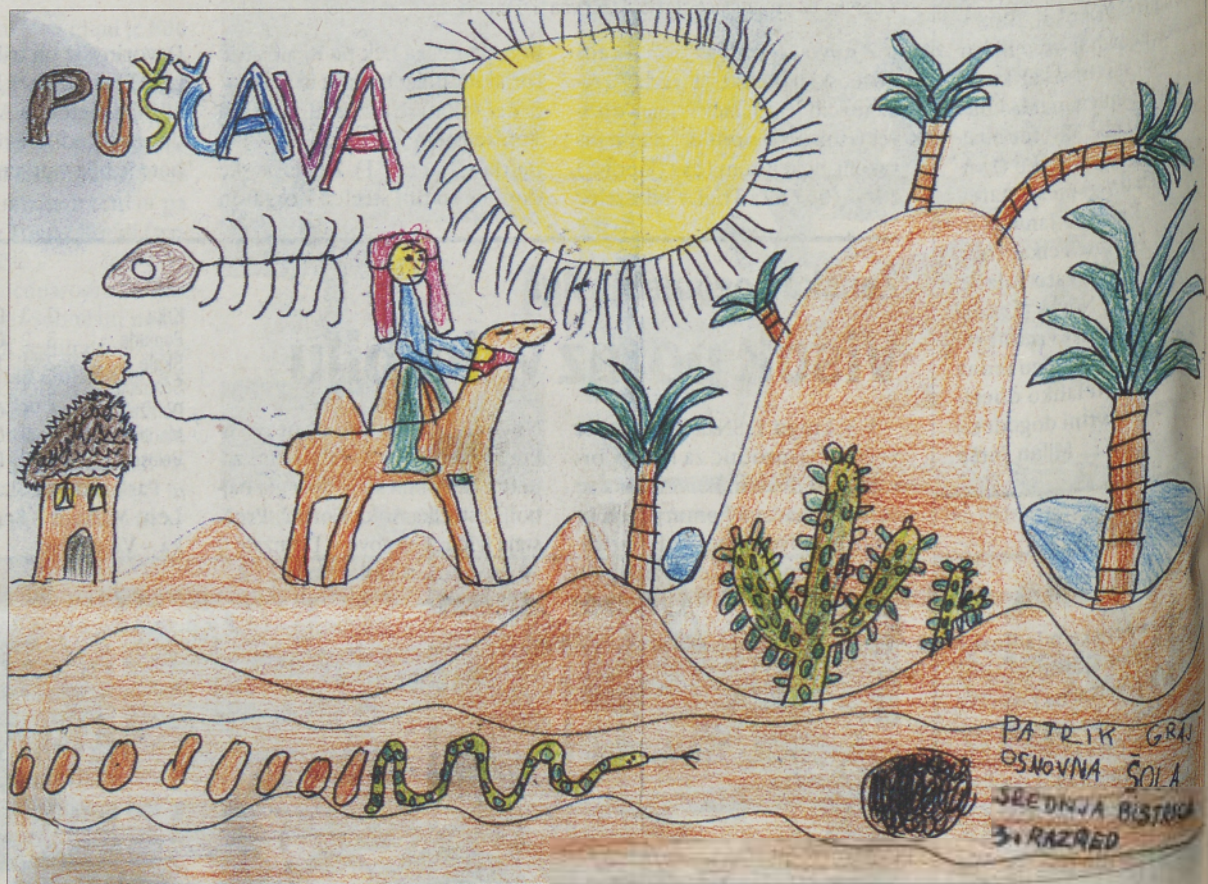
Dedek in babica, hvala vama za važno ljubezen, za vse, kar smo skupaj videli, glasbo, ki smo jo skupaj poslušali, saj smo jih srečali, skrivnosti, ki smo jih odkrili, hihitanja in vragolije, ki smo jih začeli, ...

Monika Štaus, 7. raz., OŠ Rakovnik

Upihnili svečke

Prvi šolski dan je dogodek, ki je nekaj posebnega zlasti za prvošolce. Na OŠ Miška Kranjca Velika Polana jih je med drugim čakala tudi velika torta v obliki knjige, na kateri je imel vsak svojo svečko (16 so jih vpisali v 9-letni in 21 v 8-letni program), da so jih lahko vsi skupaj upihnili in si zaželeli nekaj lepega. Seveda so se lahko potem s torto tudi posladkali. Vse najboljše!

Tevs eboran

(Preberi nazaj)

Če se stol na Minko usede,
če vseved besedo snede,
če pijača pije Mino,
če luč prižge Martino,
če pesmi pojejo Valentino,
če knjiga piše teto Katarino,
če tabla briše malo Ano,
če pred mano je za mano,
če učiteljico piše kreda,
če ne krega se sosedo,
če dimnikarja dimnik pometa
in nebo po letalu leta ...,
če tak je kje na svetu red,
je takšen red eboran tevs.

Natalija Novak,
Dvojezična OŠ Prosenjakovci

Na hribu

Tam na hribu je lepo,
tam kukavice pojo:
»Ku, ku, ku, ku,
kako lepo je tu.«

Tam na hribu je lepo,
sonce sije na goro,
sije tudi na trato zeleno,
vse je tam veselo.

Otroci veselo skačejo,
se podijo, rajajo,
trala, trala,
hopsasa, hopsasa.

Tadeja Gregoran, 4. raz.,
OŠ Bakovci

Mlin na Muri pri Veržeju
Narisal (gvaš) Matej Pavlinič,
OŠ Veržej

Moje počitnice

Šli smo na morje. Bili smo v hotelu. Zjutraj smo šli na plažo. Videla sem hobotnico in raka.

Manja Rogan

Med počitnicami sem praznovala rojstni dan. Katjuša mi je prinesla zlato ribico. Bila je zelo lepa.

Mojca Bagari

Počitnice so bile zelo prijetne. Na računalniku sem odkril kar nekaj zanimivih igr. Večkrat sem šel tudi k sošolcu Sašu igrat nogomet.

David Kreslin
(Vsi učenci 3. c/9, OŠ III M. Sobota)

Super ata in vila

Nekoč je živel za tremi gorami super ata. Bil je res nekaj posebnega. Seveda, zato smo ga klicali super ata.

Nekega dne se mu je zgodilo nekaj nepričakovanega. Vsak dan je bil videti bolj žalosten. Otroci, ki so ga poznali, so sklenili, da ga obiščejo in rešijo težav. Šli so k dobri vili, ki je stanovala za dvanajstimi gorami. Povedali so ji, da je super ata vse dneve žalosten, ker je najbrž zbolel. Vila jim je rekla, da bo pomagala. In res. Že naslednji dan je bil super ata zdrav kot riba. Tako je mirno živel do konca svojega življenja.

Blažka Gaberc, 5. raz., OŠ Gornja Radgona

Ptičje letališče

Za majhnim hribom v senci starih brez je ptičje letališče. Na letališču je stalna steza, ki jo skrbno ureja. Kontrolni stolp je na vrhu hriba. Kontrolor poletov, kapitan Čuk, ima zato dober pregled na vse strani. Na letališču pristajajo ptice iz vsega sveta. Nekateri so iz zelo oddaljenih krajev. Letijo več dni skupaj, pridejo na cilj. Jeseni, ko se ptice pripravljajo na dolge polete, na letališču zelo velik promet. Želim jim, da bi spet varno pristale na svojem letališču.

Tadej Jug, 3. raz., OŠ Črna

Sanjala sem, da ...

Sanjala sem, da sem šla z mamo k moji teti Urški. Ko sva prišli tja, nama je ponudila piškote in sok. Zaslislale smo, kako se je pripeljal policijski, nato pa še resnični avto. Moj brat se je spremenil v mucka, sestrična pa je umrla, ker so jo ustrelili. Rešilec je prispel prepozno, policisti pa so raziskovali, kdo je to naredil. Kmalu so izsiedili roparje in jih zapirali. V zaporu so bili trideset let. Tako se je vse skupaj končalo.

Milena Nemec, Podružnična OŠ Doki

Kutina in hruška

Nekoč sta živeli kutina in hruška. Prepirali sta se, katera je pomembnejša. Prišli ljudje in pobrali njune plodove. Kutina in hruška pa sta žalostni samevali.

Matej Šadl, 4. raz., OŠ Radenci

Ribice

Za rojstni dan sem dobila ribice. Vse imajo enako ime, kot me ne ločim. Spadajo v vrsto moljev. To je vrsta rib, pri kateri se samci in samice velikokrat združijo. Samica pa debel trebušček, vsebuje tudi neonke, ki se lesketajo od glave do pete, no, to me je mojem akvariju so tudi somiči; to so ribe sesalci. So rasi, ki imajo oči pa imajo rdeče kot kri. Somiči so res nenavadne ribe, vajo po dnu in sesajo ostanke, kot da bi bile resnični sesalci. Včasih pa švignejo kot blisk na površje.

Brina Jakovljevič, 4. raz., OŠ Kupa

Mi = Evropa

Mladinska izmenjava Halbenrain - Murska Sobota

Udeleženci mednarodne izmenjave Halbenrain - Murska Sobota. Foto: T. K.

7. soboto se je v kraju Halbenrain blizu Radkersburga s projekcijo izmenjave končala mednarodna delavnica mladinskih klubov iz Halbenrain in Murske Sobotice. Delavnica je bila v znamenju mask. Koliko mask potrebuje človek? Ali imamo sploh svoj pravi obraz brez različnih mask, ki se spreminjajo? Udeleženci so se poskušali pokazati, da so stereotipi in predsodki kolektivne maske. Prav zato so z našo temo Mi = Evropa skušali delati na skupni zavesti, na zavesti o tem, kako vsi mi Evropejci, kljub nacionalnim razlikam in meji, ki pa je kmalu ne bo več. Se posebej velja to za mlade z avstrijske Štajerske in Prekmurja, saj sta to mejna prostora, ki se stikata in ki bosta v prihodnosti vir še večje ustvarjalne energije. Z delavnico naj bi se naučili sprejemati razlike kot neko obliko spoštovanja. Čeprav je treba poudariti mlade, ki so pod okriljem Mla-

Vaše pesmi

Zakaj?

*Zakaj bežiš v stran in
niti se več ne ozreš.
Rekel si mi,
naj te pri miru pustim.
A kako naj to storim?
Prva misel si, ko se zbudim,
zadnja, preden zaspiš.
Še v sanje prikradeš se vsako noč.
Lahko je reči: Pojdi proč!
Jaz pa si tvoje bližine želim,
po tebi hrepenim.
Ljubim, ljubim, ljubim te.*

Karin

Življenje

*Je pot, po kateri prihajamo,
je pot, po kateri hodimo,
in je pot, po kateri odhajamo.
So ljudje, za katere je vredno
umreti,
so ljudje, ki nameravajo večno
živeti,
so ljudje, za katere je vredno muke
prestati,
in so ljudje, ki nas pustijo
lačne in boste sredi ceste stati.
Obstajajo trenutki, ko ne veš več,
kako naprej,
pa tudi trenutki sreče brez mej,
pride trenutek žalosti in obupa
pa tudi trenutek sreče in upa.
Živijo besede, ki osrečujejo te,
in tiste besede, ki se zarežejo
globoko v srce,
bolijo besede, ki ranijo te,
veselje prinašajo besede. Ljubim te.
Tako se življenje ljudem nam vrti,
hrepenimo po nečem, česar morda
sploh ni,
vendar v resnici vsi smo enaki,
enkrat heroji in drugič bedaki.
Vendar rešitev med nami živi:
S toplino ljubezni odtalimo led vseh
srčbi.*

Zvezdica

Tebi (akrostih)

*Moja sreča si le ti,
Ob tebi sem spoznala
čar besede ljubiti,
Je iskrica ljubezni med naju prišla.
Srečna sem s teboj bila,
Rada bi te večno imela,
Če te ona ne bi prevzela.
Enkrat ti je ljubezen vzela,
Kako hudo me je prizadela.*

Tvoja Klavdija

Brezplačni koncert Psycho-Path!

Saj ni mogoče, pa je. V zadnjem tednu (in to ne ob vikendu) smo doživeli dva koncerta v treh dneh. Po tem, ko je MIKK v svojih prostorih v Murski Soboti organiziral koncert angleških skupin Brown Owl in Bilge Pump, so nas v petek presenetili še člani skupine Psycho-Path, ki so v MIKK-u pripravili brezplačni koncert, nekakšno javno vajo, ki pa se je raztegnila kar v uro in tri četrt trajajoč šov. Psycho-Path so zaigrali spet tako, kot jih poznamo: vznemirljivo, nevarno, eksplozivno, s tem dodatkom, da so se fantje in Meli nekoliko bolj zabavali s publiko (in sami med sabo). Eden od vrhuncev: skladba Air Rager, s katero so končali redni del programa, nato pa je sledil še polurni bis z učinkovitim zaključkom, ko je ura odbila točno polnoč. Slišali smo tudi obilico novega materiala, saj Psycho-Path trenutno snemajo nov album, ki bi naj izšel februarja naslednje leto. Kljub zaradi premajhnih prostorov in majhne reklame se je v MIKK-u spet zbralo za polno dvorano ljudi, kar dokazuje, da je tudi ustna informacija ena od učinkovitih reklamnih sporočil v Soboti. In koncert skupine Psycho-Path dokazuje še nekaj, namreč da se da pripraviti koncert tudi v dveh dneh, če je volja in sodelovanje, ne pa da nam marsikdo trobi o vseh mogočih in nemogočih težavah. »Čas je že bil, saj sem že pogrešal te klubske koncerte,« nam je potrdil stalni obiskovalec Fredi. Pa še zanimivost: člani skupine so prosili občinstvo, naj v koncertnem prostoru ne kadi.

T. K., foto: T. K.

dinskega informativnega in kulturnega kluba iz Murske Sobotice pokazali veliko volje za sodelovanje in ustvarjanje, moramo spregovoriti še nekaj besed o umetniški vodji z avstrijske strani, saj gre za res zanimivo osebnost. Roni Zettner se je rodila v Južnoafriški republiki in leta 1988 diplomirala kot grafična dizajnerka na tehniški univerzi v Pretoriji. Leta 1993 je v Nemčiji ustanovila podjetje Z-Design, kasneje pa je postala docentka na Hedegohov kolidžu v Frankfurtu. Je ustanoviteljica Mednarodne poletne akademije lepih umetnosti Hortus Niger in Avstriji in poletne umetniške šole za otroke in mladino. V nemškem mestu Schweinfurt je bila odlikovana kot ena od 10 top umetnikov na Spodnjem Frankovskem. Izdelki z mednarodne delavnice Avstrija - Slovenija bodo na ogled do sredine septembra v Rothof St. Martinu v Halbenrainu. Medtem ko so Avstrijci poskrbeli predvsem za izdelavo mask, so se Sobočani izkazali z videoprojeksijo, ki je zajemala osebe z mednarodne izmenjave v različnih položajih na različnih lokacijah.

T. K.

Glasbeni post-rock iz Leedsa v naših krajih

Soboški mladinski klub MIKK je začel svojo koncertno sezono kar z dvema tujima skupinama. V Murski Soboti sta namreč gostovali angleški skupini Brown Owl in Bilge Pump iz severnoangleškega mesta Leeds. Najbolj zanimiv pa je podatek, da se je kljub za Soboto nenavadnemu dnevu koncerta - bila je namreč sredi - zbralo presenetljivo veliko obiskovalcev, kar kaže, da imajo dobri koncerti v mestu vedno svojo publiko.

Prvi so nastopili Brown Owl in naredili zelo dober vtis. Trio (boben, bas, kitara) igra sunkovit in v duhu new wavea prežet post-punk-rock z občasnimi vokalnimi izleti. Predstavljajte si zvarek

najboljšega izpod rok June Of '44 Gang Of Four in Minutemen. Dobra stvar Brown Owl je, da se skupina zaveda tudi svoje seksualnosti, raziskuje groove in to katarzično sprošča skozi svoje komade. Zelo fino, umirjeno, postrokično. Bilge Pump so nadaljevali v podobnem, le nekoliko bolj avantgardnem post punk-rock-core stilu. Tudi oni so trio, preigravajo umazani, napeti, ritmični heavy post punk rock varovancev založbe Touch & Go iz devetdesetih let. Njihova odsekana ritmika in noisy »žaganje« prav tako spominjajo na odlične Bluetip (založba Dischord), ki smo jih v Sloveniji že lahko videli skupaj s Kerosene 454. Skupina je izdala svoj prvenec Let Me Breathe za Gringo Records, ki so ga kritiki doživeli kot mešanico prvakov Gang Of Four, Led Zeppelin in King Crimson. Zanimivo, mar ne? Skupino je vzela v Ameriki pod svoje okrilje častljiva založba Troublemakers Unlimited, ki zastopa imena, kot so Black Dice, Erase Eratta in The Flying Luttenbachers. Ko je skupini zmanjkalo pesmi, je klic iz publike »Play some covers!« zadostno nakazal željo mladih po tovrstnih koncertnih dogodkih (z izjemo različnih Sašov K.) v siceršnjem mrtvilu soboške srede. In še razširitev zavesti: obe skupini sta s sabo prinesli tudi veliko različnega tiskanega materiala, med katerim velja omeniti brezplačni fanzin Reason To Believe.

T. K.

Zaklonske prepeva bo ponovno poskušalo novembra

Iz organizacijskega odbora Mladinskega festivala Beltinci so sporočili, da bo koncert skupine Zaklonske prepeva, ki je na festivalu odpadel zaradi dežja, ponovno novembra letos. Točen datum in kraj še nista znana in bosta sporočena pozneje. Zato vse kupce vstopnic za minul Mladinski festival obveščajo, da naj le-te shranijo do novembrskega koncerta, saj bodo tisti, ki imajo celo vstopnico (ki ni bila odtrgana), imeli prost vstop na koncert, tisti, ki imajo odtrgano vstopnico, pa bodo imeli polovični popust pri vstopnini. Drugače pa so organizatorji prvega Mladinskega festivala - Društvo prijateljev mladine Beltinci in Društvo mladih Dokležovje - z dosednjim zadovoljni.

T. K.

EPAS, d. o. o., Črešnjevci 5, Gornja Radgona

Svet mode je svet firme EPAS. Za našega partnerja, firmo ESCADA, proizvajamo modne izdelke, ki ustrezajo visokim kakovostnim zahtevam. Temelja za naš uspeh in našo rast sta sodobna tehnologija in fleksibilna organizacija proizvodnje. Zaradi nadaljnega razvoja podjetja ponujamo priložnosti za zaposlitev:

za strojnega tehnologoma (inženirjem)

Imate ustrezno kvalifikacijo in delovne izkušnje, bodo vaše delovne naloge med drugim:

- izdelavo tehnoloških postopkov za zahtevna oblačila in
- časovnih normativov,
- pripravo operacijskih listov,
- vzdrževanje in popravila strojne opreme.

Imate priročno osnovno znanje Worda, Excela, poznavanje interneta in željo, delati z modernimi računalniškimi aplikacijami.

za mehanika šivalnih strojev

Imate ustrezno izobrazbo in nekaj let delovnih izkušenj, bodo vaše delovne naloge med drugim:

- vzdrževanje in popravila kompletne strojne opreme,
- vzdrževanje in popravila likalne opreme,
- postavitve strojne opreme v skladu z zahtevami tehnologije,
- razvoj novih pripomočkov.

Imate priročno osnovno znanje Worda, Excela in poznavanje interneta. Imate željo, delati z modernimi računalniškimi aplikacijami.

elektronika/električarju

Imate ustrezno izobrazbo in nekaj let delovnih izkušenj, bodo vaše delovne naloge med drugim:

- vzdrževanje in popravila kompletnih električnih instalacij,
- vzdrževanje elektronskih modulov naše opreme:
- krojni avtomat,
- krmilne enote na šivalnih strojih,
- instalacije mreže,
- vzdrževanje in popravila pripomočkov.

Imate priročno osnovno znanje Worda, Excela in poznavanje interneta. Imate željo, delati z modernimi računalniškimi aplikacijami.

Ponujamo vam poklicni izziv s perspektivo in delo v mladem, dinamičnem kolektivu. Smo pripravljeni na vašo vstopnico? Potem nam pošljite prošnjo ali pokličite za dodatne informacije g. [ime] na tel. št. 02/564 90 50.

Energetski strokovnjak svetuje

Toplotnoizolacijski materiali (III. del)

Klasični toplotnoizolacijski materiali

Poliuretanske pene imajo še nekoliko boljše toplotnoizolacijske lastnosti, med 0.02 in 0.035 W/m²K. Surovina za proizvodnjo izhaja iz naftnopredelovalne industrije, proizvodnja surovin je vezana na različna okoljska tveganja, slabost pa predstavlja razvijanje strupenih plinov pri gorenju. Cenovno se poliuretanska pena uvršča med dražje materiale, v skupino ekstrudiranega polistirena ali penjenega stekla. Poliuretansko peno uporabljajo predvsem v industriji in pri nekaterih postopkih sanacije streh. Odporna je proti temperaturnim spremembam (do 100 do 150 °C) in vlagi ter plesnim, na pa tudi proti UV-sevanju. Zaradi načina vgrajevanja in sprijemanja z drugimi materiali ali plastmi je njeno odstranjevanje težavno.

Alternativni toplotnoizolacijski materiali

Sodobni trendi kažejo, da graditelji ne želijo le zmanjšati rabe energije v zgradbi in tako manj obremenjevati okolje, temveč želijo tudi vgrajevati okolju prijazne materiale. Toplotna izolacija iz celuloze, starega papirja, lesnih odpadkov, ekspandirane glin, perlita, vermikulita, trstike, lanu, slame, kokosa, plute, bombaža ali ovčje volne ima v povprečju nekoliko slabšo toplotno prevodnost kot klasični materiali. Prav tako še ni zanesljivih podatkov o trajnosti vseh teh materialov. Pri nekaterih, posebno organskih materialih, so potrebni dodatki za izboljšanje protipožarne odpornosti, vendar kljub temu ti materiali ne dosegajo protipožarne odpornosti klasičnih izolacijskih materialov. Praviloma je cena alternativnih materialov višja kot pri uveljavljenih proizvodih.

Med t. i. ekološkimi toplotnoizolacijskimi materiali so najbolj popularni celulozni kosmiči. Njihova prednost je v tem, da gre za reciklirani izdelek, ki ga dobimo s predelavo starega časopisa. Toplotnoizolacijske lastnosti izolacije iz starega papirja so odlične, cena pa je zmerna.

Pluta in ekspandirana pluta je toplotnoizolacijski material z že daljšo tradicijo uporabe. Njegova prednost so dobre izolacijske lastnosti, ne trohni in ne gnije, delo z njim je sorazmerno enostavno. Cena izdelkov je zelo povezana z njihovo kakovostjo.

Ovčjo volno lahko enostavno uporabljamo v strešnih konstrukcijah, podih ali kot izolacijo cevi. Z ekološkega vidika je njena slabost pomanjkanje osnovne surovine za široko uporabo. Po izolacijskih lastnostih je ovčja volna primerljiva s konvencionalnimi materiali.

Bombaž je v vlogi toplotnoizolacijskega materiala na tržišču šele nekaj let. Je dober toplotni izolator in cenovno ugoden.

Trstika je že v preteklosti rabila kot toplotnoizolacijski material. Danes iz nje oblikujejo izolacijske plošče. Trstiko veliko uporabljajo pri obnovi stavb kulturne dediščine.

Perlit, vermikulit in ekspandirana glina so nasipni toplotnoizolacijski materiali. Ekološko niso sporni, njihova prednost je negorljivost. Tovrstne materiale lahko uporabljamo tudi kot polnilo za toplotnoizolacijske omete.

Penjeno steklo je dober toplotni izolator, je neprepustno za paro, ne vsrkava vode, obstojno je proti kemikalijam, negorljivo in ima visoko tlačno trdnost. Cena je visoka.

Novo generacijo toplotnoizolacijskih materialov predstavljajo prosojne toplotne izolacije. Poleg majhne toplotne prevodnosti, ki zmanjšuje toplotne izgube, omogočajo izkoriščanje sončnega sevanja za ogrevanje masivne stene za prosojno toplotno izolacijo in tako prispevajo k izboljšanju toplotne bilance zgradbe.

Miran FUJS, dipl. ing., energetski svetovalec RS za Pomurje
Za več brezplačnih in strokovnih informacij se obrnite na bližnjo svetovalno pisarno, tel.: 031/311159, email: miran.fujis@email.si

POMURSKÉ LEKARNE

www.pomurske-lekarne.si

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Migrena

Mednarodna zveza za glavobol razlikuje kar 165 oblik glavobola, najpogostejša sta glavobol tenzijskega tipa s 54 odstotki in migrena z 38 odstotki.

Migrena – peklenski glavobol – je kronična bolezen, ki se začne navadno med desetim in tridesetim letom starosti, po štiridesetem glavoboli postopno slabijo in lahko popolnoma izginejo. Pogostejše prizadene ženske kakor moške, razmerje je približno 3 : 1. Bolniki trpijo zaradi migrene približno 34 dni na leto, z dela pa so odsotni letno povprečno 17 dni.

Značilnosti migrenskega glavobola

- Bolečina navadno prizadene le polovico glave.
- Večinoma je zelo močna, pojavi se sunkovito, utripa ali razbija.
- Spremlja jo lahko slabost ali bruhanje ter se razplamti ob hrupu in svetlobi.
- Glavoboli se pojavijo v obliki napadov.
- Migrenski glavobol traja brez zdravljenja od 4 do 72 ur.
- Onemogoča dnevne dejavnosti, telesna dejavnost pa okrepi bolečino.
- Migreno z avro ima približno 10 odstotkov migrenskih bolnikov. Spremljajoči simptomi boleznijo so svetlikanje pred očmi, omotica, svetleče in trepetajoče cikcakaste črte pred očmi, včasih tudi mravljinčenje. Pojavita se lahko tudi rahla ohromelost in govorne motnje.

Običajna mila

Raziskave ameriške univerze Columbia so pokazale, da se lahko z običajnim milom umijete prav tako temeljito kot z antibakterijskim, ki pogosto draži kožo. Preskusi z različnimi znamkami navadnih in antibakterijskih mil so potrdili domneve strokovnjakov: že milnica uniči bakterije, in če gre le za higieno, niso potrebni nobeni dodatki.

Depresije po moško

Včasih se je govorilo o krizi srednjega let, če je moški okoli petdesetih nenadoma postal agresiven, nerazpoložen, muhast ali vzkipljiv. Danes vemo, da se pri njih prav tako kažejo depresije. Hitro spreminjanje razpoloženja, brez pravega vzroka, ni le težava žensk. V življenju, ki je vse bolj stresno, ima vsak tretji moški obdobja z bolj ali manj izrazitimi depresijami. Uspešno jih lahko odpravi ali omili z zeliščnimi pripravki.

petajoče cikcakaste črte pred očmi, včasih tudi mravljinčenje. Pojavita se lahko tudi rahla ohromelost in govorne motnje.

- Sprožilni dejavniki za napad migrene so zunanji (vremenske spremembe, svetloba, hrup, močne dišave), fiziološki (nezadostno spanje, telesni napor, določena vrsta jedi in pijače) in psihološki (tesnoba, skrb, žalost, strah).

Nasveti za bolnike z migreno

1. Izognite se dejavnikom, ki lahko sprožijo migrenski napad.
2. Živite urejeno in uravnoteženo, dovolj spite.
3. Ukrepajte ob prvih migrenskih znakih: privoščite si počitek (najbolje spanje) v mirnem in zatemnjenem prostoru.
4. Poskrbite, da boste imeli zdravila zoper migreno vedno na doseg. Včasih pomagajo že blažji analgetiki. Vzeti jih morate čimprej, pri hujših napadih migrene pa bo zdravnik predpisal zdravilo, ki se izdaja le na recept. Upoštevajte pravilno odmerjanje.

Alenka Frumen, mag. farm.

Več kisika, boljše delo

Ljudje v azijskih državah že tisočletja cenijo ginseng in njegov pozitivni učinek na delovanje organizma. Vsebuje naravne učinkovine (ginsenoside), ki izboljšajo pretok energije ter duševne in telesne zmogljivosti. Ko se izboljša oskrba s kisikom, organizem učinkoviteje izkoristi vitamine in minerale, zato se okrepijo tudi drugi telesni procesi, kar pospešuje odpravljanje posledic stresa in preprečuje izčrpanost.

Varno v kopalni kadi

Malčkov pri kopanju nikoli ne smemo pustiti samih. Prav tako jih ne smemo pustiti zgolj v družbi starejšega ali sestre. Mnogo nevarnih domačih kopalnic zaradi prav tedaj, ko se skupaj več otrok. Med kopanjem kadi, polni vode, so številne nevarne situacije. Otroci lahko zdrsné pod vodo, močnejše oparine, ko eden ali drugi prepijo z vročo vodo, ne je tudi, če se starejši spusti, da bi mlajšemu s pomočjo kom posuši lase.

Najpomembnejše zapovedi za varno kopanje so:

- V kopalno kad namestimo gumijasto oblogo, da dno ne drsi, ob strani kadi pa žalo.
- Preden otroka damo v kad, preverimo temperaturo vode.
- Ko zapiramo vodo, najprej zapremo pipo za vročo vodo.
- Otroka vedno posejemo s hrbtom proti armaturi, da ne sega po njej in si ne odpre pipe za vročo vodo.
- Vse električne naprave opremimo z varovalni in jih odstranimo iz kopalnice.

Bolni zaradi poklica

Kar so znanstveniki dolgo domnevali, je zdaj dokazano: stres in nezadovoljstvo na delovnem mestu podvojata varnost srčnega infarkta. Britanska medicinska poročila o ugotovitvah letošnje raziskave. Šestindvajset let so spremljali 812 delavcev brez bolezní srca in brez precejšnje poklicne in stresne razmere so ugotovili umrljivosti zaradi preobremenjenosti srca povečale za več kot dvakrat. Pri ljudeh, ki so služili v polici zaradi krivic, je bila stopnja večja za 2,4-krat.

OVEN

ONA: Poskrbeli boste, da si vas bo nekdo iz vaše družbe pošteno zapomnil, saj se boste lotili zadeve, ki so se je vsi otepali. Pogum je sicer lepa vršina, vendar bi bilo dobro, da bi poskrbeli tudi za previdnost.

ON: Obiskali boste starega prijatelja in skupaj bosta obujala spomine na nekdanje simpatije. Tako boste izvedeli presenetljivo skrivnost, ki vam bo v kratkem času pomagala osvojiti osebo, ki ste si jo nekoč lahko samo želeli.

BIK

ONA: Ljubezen bo prišla kar sama od sebe in še preden se boste pošteno zavedli, se boste znašli v objemu osebe, ki vas bo povsem očarala. Nikar se ne obvladajte, ampak pustite čustvom prosto pot.

ON: Prijetna neznanka bo vstopila v vaše življenje in naredila pravo zmedo. Toda vse skupaj niti ne bo tako slabo, saj se boste ob njenih šalah izredno zabavali. Kdo ve - mogoče pa bo še kaj iz tega ...

DVOJČKA

ONA: Bogatejši boste za zanimivo ljubezensko izkušnjo, ki se vam bo kaj kmalu pošteno obrestovala. Prijatelj vas bo sicer zasanjano opazoval, vendar si ne bo upal narediti kakšne konkretne poteze.

ON: Ne glede na vaše trenutno ljubezensko stanje boste v precejšnji nevarnosti, da se vam srce ogreje za neznanko, ki bo kar naenkrat vstopila v vaše življenje. Dobro premislite, preden se boste podali v avanturo.

RAK

ONA: Nekatere vrednote vašega življenja so se v zadnjem času začele spreminjati na slabše, kar bi bilo treba korigirati. Pojdite na prijetno zabavo, kjer se vam lahko kaj hitro zgodi, da boste spoznali novo ljubezen.

ON: Prijateljica vas bo povabila na prijeten pomenek, ki bo potekal natanko po vaših pričakovanjih. Nikar ne bodite preveč sramežljivi, ampak se prepustite trenutnemu občutku, ki vas ne bo prevaral.

LEV

ONA: Kritizirali bodo vsi povprek, pomagali pa boste le vi in tako razrešili sicer izgubljeno poslovno situacijo. To bo precejšnje napredovanje v vaši karieri, kar se vam bo pošteno obrestovalo tudi na denarnem področju.

ON: Bolj kot boste razmišljali o neki prijateljici, bolj vam bo jasno, da morate narediti kakšno konkretno potezo, kajti v nasprotnem primeru se vam lahko priložnost v zadnjem trenutku izmuzne iz rok.

DEVICA

ONA: Partner vam pripravlja prijetno presenečenje, kar vam bo ponovno dokazalo, kako močno vas ljubi. Pustite poslovne zadeve ob strani in se posvetite partnerju, ki si to več kot zasluži.

ON: S partnerko se bosta odločila za praznovanje pomembnega dogodka iz bližnje preteklosti, ki sta ga zaradi preobilice dela doslej stalno prelaga. Obeta ta se vam zelo prijeten večer v dvoje in neka pomembna skupna odločitev.

TEHTNICA

ONA: Na delovnem mestu vas že težko pričakujejo, saj se zelo pozna vašša odsotnost, ker ni nikogar, ki bi bil pripravljen resno poprijeti za delo. Toda tudi vi ne boste imeli ravno največje želje po delu.

ON: Sodelavec bo prišel na dan z zanimivo idejo, ki jo bosta s skupnimi močmi kaj hitro spremenila v realnost. Dela sicer ne bo ravno malo, vendar bodo dobički kar precejšnji.

ŠKORPIJON

ONA: Nekdo v vaši bližini bo čutil obžalovanje zaradi krivice, ki vam jo je storil, vendar si vam tega ne bo upal povedati. Kaj kmalu boste opazili njegovo zadržano in mu s prijazno besedo stopili naproti.

ON: Najnovejši dogodki vas bodo zelo presenetili, saj ste mislili, da je zadeva že nekaj časa zaključena, vendar tega nikar ne pokažite, ker boste dobili še eno možnost. Dobro premislite, nič še ni izgubljenega!

STRELEC

ONA: Na izletu se boste prav fino zabavali, zato se ne odpovejte tej priložnosti. Naslednja ne bo prišla prav hitro. Na partnerja pa kar pozabite, saj si tudi on in tam privoščijo manjšo avanturo, ki pa le še utrdi vašin odnos.

ON: Še vedno vam ne bo uspelo pozabiti stare simpatije, saj vam bo že samo ob pogledu nanjo zatrepetalo srce. Toda ali lahko zanesljivo trdite, da so tudi njeni nameni vsaj v osnovi podobni vašim?

KOZOROG

ONA: Če si boste pametno poravnali svoj čas, ga bo dovolj, tako za delo kot tudi za ljubezen in zabavo. Sicer boste ta teden stalno tako ali drugače zasledili.

ON: S prijatelji se boste podali v poslovno avanturo, ki bo sicer precej zapletena, vendar bo obrobne dobičke. Potrebno bo sicer malo potrpljenja, vendar ste sedaj resnično na pravi poti.

VODNAR

ONA: Svoje nenavadne misli nite raje za ugodnejši tretji. Tok koncu tedna se vam bo ponudila priložnost, da se seznanite z nekom, s katerim boste bili nekoč neskončno zaljubljeni. Spoznati boste morali, da je sedaj drugače.

ON: Nikar ne čakajte na čudež, saj je do njega še daleč. Z dobrim nastopom boste gotovo uspeli, ne da celo bolj, kot so vaša najboljša pričakovanja. Odlašajte, izživ je tu in treba ga je le še izkoristiti.

RIBI

ONA: Partner se vam bo iskreno vičal za pretekla nesoglasja, saj bo končno spoznal, da ste imeli prav. To bo vsekakor precej izboljšalo vašin odnos.

ON: Ob vsem, kar doživljate, boste morali odgovornosti tudi nase. Prijatelj vam bo sicer povedal, a to ne bo dovolj, torej se potrudite izboljšati končanje zoprnega zadeva. Včasih je treba neprijetne stvari.

BESSEDE MODE

Ker poudarja zaključeno celoto, se oči dalj časa mudijo in občudujejo ta relief nizane potrpežljivosti.

Obrobe in telo

Obrobe so smiselno poudarjene tudi glede na skrivanje in razkrivanje telesa. Najdemo jih tako pri liturgičnih oblačilih kot nošah, katerih kroji so dokaj pravokotnih oblik. Taka so seveda idealna za okraševanje z obrobami, ki so v preteklosti skrivala cele zgodbice kraja, načina življenja in čaščenja; dela in hrepenenja. Ženske so se zbirale, da so šivale in uokvirjale nenapisano. Danes bolj kot nekdanj so taki kosi oblačil podoba prestiža.

Tatjana Kalamar M., univ. dipl. inž. obl.

Prehranjevanje šolskih otrok

Prehranjevalne navade se oblikujejo že v zgodnjem otroštvu in se nadaljujejo skozi celotno življenje. Spreminjanje slabih prehranjevalnih navad je težko in dolgotrajno, pri tem pa uspeh ni zagotovljen, zato je pomembno, da se že naši otroci v zgodnjem otroštvu zdravo prehranjujejo oz. da si pridobijo zdrave prehranske navade in si s tem zagotovijo dobre zasnovane za nadaljnje življenje.

Z vstopom v šolo se življenje otroka spremeni. Brezskrbnemu otroštvu se pridružijo nove, drugačne skrbi in obveznosti. Šolar potrebuje prehrano, polno energije in hranljivih snovi. Le zdrav, sit in zadovoljen otrok bo kos šolskim obveznostim. Ker otrok večino časa preživi v šoli, je dobro, da je tam poskrbljeno za malico in kosilo.

Šolar mora uživati raznovrstno hrano iz vseh petih skupin prehranske piramide. Deklice in dečki, stari od 6 do 9 let, potrebujejo 1800 do 2400 kcal na dan. Potrebe po energiji se povečajo v puberteti: deklince potrebujejo dodatnih 200 kcal že v starosti 10–12 let, dečki pa dodatnih 500 kcal po dopolnjenem 12 letu.

Šolar potrebuje pet obrokov na dan! Malico in kosilo običajno zaužije v šoli, zajtrk in večerjo ter popoldansko malico pa doma. Zelo pomemben je za otroka zajtrk, saj ga oskrbi z energijo in hranljivimi snovmi. Raziskave so pokazale, da se izpuščeni zajtrk težko nadomesti s kasnejšimi dnevnimi obroki. Dober zajtrk je sestavljen iz malo maščob ter veliko ogljikovih hidratov, vitaminov, mineralov in beljakovin (npr. polnozrnat kruh z malo margarine in medu, zraven pa še jabolko in nesladkan čaj ...). Pri pripravljanju upoštevajmo otrokove želje in

apetit, letne čase, ... za popoldansko malico pripravimo otroku prigrizek, ki izboljša njegovo razpoloženje. Ponudimo mu jogurt, sadje, mleko, vodo z limono ali sok iz iztisnjene svežega sadja.

Otrok naj zaužije dnevno v svoji prehrani tudi zadostne količine kalcija, ki ga najlažje dobi iz živil, kot so mleko, jogurt, sir, s kalcijem obogatene sadni sokovi ter mlečni sladole. Paziti pa moramo, da hrane ne solimo ali ne sladkamo preveč, saj se otrok kaj kmalu navadi na ta okusa in si jedi soli ali sladka avtomatično. Čezmerno uživanje soli je povezano z nevarnostjo nastanka bolezni v odrasli dobi. Sladkor pa je prava energijska bomba. Vsebuje ogromno »praznih« kalorij in z otroškega jedilnika kar hitro izpodrine druga, bolj hranljiva živila. Željo po sladkem moramo pri otroku nadzorovati, nikakor pa mu ne smemo sladkega povsem prepovedati.

Zdrave prehranske navade, pridobljene v otroštvu, so dober temelj za vse življenje.

Zdrav zajtrk (OŠ Fokovci)

Kruh s kumaro in jajcem (za eno osebo)

1 čajna žlica masla, 100 g kislil kumar, 1/2 čajne žličke nasekljanega kopra, 1 jajce, sol

Maslo namažemo na polnozrnat kruh. Kumaro na tanko narežemo, razporedimo po kruhu in potresemo s koprom. Jajce trdo skuhamo, olupimo in narežemo na rezine ter položimo čez kumare. Zraven ponudimo še kamilični čaj in zeleno jabolko.

Na osebo: energijska vrednost – 166 kcal, 12 g maščob, vlaknine: ++.

Ko je hudo, me pokliči!

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Zamenjava rabljenega avtomobila

Potrošnik iz M. Sobote, ki nas je prosil za pomoč, je v Ljubljani pri prodajalcu avtomobilov kupil rabljeno vozilo. Povedali so mu, da avtomobil ni bil poškodovan in da je v brezhibnem stanju. Čez nekaj tednov je novi lastnik avtomobila opazil nianse v barvi avta pa tudi z elektriko ni bilo vse v redu.

Svetovali smo mu, da stvarne napake reklamira ter zahteva odpravo le-teh. Ker vseh napak niso mogli odpraviti, še posebej ne napak, ki so vidne zaradi popravila kot posledice prometne nesreče, smo mu svetovali, da zahteva zamenjavo avtomobila. Kar nekaj časa so trajali dogovori in pogajanja, ki pa so na koncu le obrodili sadove. Ponudili so mu kar nekaj avtomobilov, odločil pa se je za precej mlajši avto z malo kilometri, seveda z doplačilom. Podjetje mu je avto prodalo po precej nižji ceni, kot je trenutno na trgu. Tako je podjetje pokazalo dobro voljo, da reši reklamacijo v korist potrošnika, cena pa naj bi odtehtala tudi vse nevšečnosti in stroške, ki jih je imel kupec s prejšnjim avtomobilom. Najpomembnejše je to, da je zdaj kupec z avtomobilom zadovoljen.

Uradne ure v pisarni v M. Soboti: telefonsko in osebno svetovanje v ponedeljek in sredo od 10. do 13. ure, v torek in petek osebno svetovanje po predhodnem naročilu. Tel.: (02) 534 93 90, faks: (02) 534 93 91, Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota.

Uradne ure v pisarni v Ljutomeru: četrtek – telefonsko in osebno svetovanje od 10. do 13. ure, Vrazova 1 (občina III. nad.), Ljutomer, tel.: centrala (02) 584 90 44, int. 75, faks: (02) 581 16 10.

Andrej Cimer, vodja pisarne

Koliko spanja?

Za zdravje in delovno storilnost je nujno potrebno dovolj spanja.

Človek se telesno in duševno spočije v fazah globokega spanja, ki se v določenem ritmu izmenjujejo s fazami rahlega spanja. Takrat v podzavesti podoživlja dnevne dogodke, in če ritem izmenjave prekinejo motnje, se ne more spočiti. Posledice so utrujenost, pomanjkanje koncentracije, zmanjšana storilnost in slabo razpoloženje. Pet ur globokega spanja je dovolj, da se človek naslednje jutro zbudi poln elana, kajti določen ni čas, ampak globina.

Koliko ur poleg osnovnih petih kdo potrebuje, je odvisno od posameznika.

Spanje pred polnočjo je obdobje najbolj intenzivnega počitka.

Loje rože

Lončnice s pisanimi listi

Lončnice v stanovanju, poslovnih prostorih ali kje drugje so ne samo zaradi cvetov, ampak tudi zaradi listov, ki so obarvani.

Lončnice so srebrno pegasti. Primerna ne samo za svetlo, temnejše prostore. Priporočamo tistim, ki nimajo veliko prostega časa, a želijo zeleni prostor, kjer se gibljejo, domač, kot da bi bila poleg progasta kalateja zebrana. Lončnice s srebrnimi listi so prava paša za oči. Tistim, ki imajo listne žile

označene belkasto in rdečkasto, a ni lončnica za začetnike, saj je precej zahtevna. Potrebuje konstantno temperaturo od 18 do 21 °C in pri slabi svetlobi izgubi svojo značilno pisanost. Kijevka s svojimi rdečkasto obarvanimi mečastimi listi prostor poživljuje, a večkrat deluje plastično. Kroton je lončnica, ki ji ponekod pravijo čudežni grm ali jožefov plašč. Je ena najbolj barvitih lončnic. Ima

pisano obarvane liste - rumene, rdečkaste do vijolično rjave barve z različnimi odtenki. Lončnica potrebuje svetel in topel prostor. Ni čudno, da je čudežno drevo, saj je sorodnik božične zvezde. V svoji domovini zraste več metrov visoko, v grme ali majhna drevesa. Tudi listi so različno oblikovani: ozki, sulčasti ali široki, ostro ovalni ali triprstasti. Prija ji visoka zračna vlažnost, zato jo večkrat

rosimo. Zemlja v loncu naj bo stalno vlažna. Preprija ne prenaša. Poleti jo imamo lahko tudi na balkonu na soncu. Odrasla rastlina požene poleti dolg klas drobnih cvetov. Temperatura ne sme nihati, pozimi mora biti okrog 15 °C. Prenese do 27 °C. Presajevanje je najboljši spomladi aprila, takrat jo lahko tudi obrežemo. Primerna je za samostojno okrasitev ali v družbi z drugimi lončnicami, saj s svojo barvitostjo polepša prostor. Kraljeva begonija - begonija rex je lončnica naših babic. Odlikujejo jo veliki pahljačasti listi v temno rdečih, roza in lila odtenkih. Za zalivanje je potrebna mehka voda. Po listih je ne zalivamo. Je ena redkih lončnic, ki je ne rosimo. Če je prostor hladen in vlaga prevelika, lahko zgine. Presajamo jo spomladi. Življenjska doba rastlin je krajša, zato jih nadomestimo z novimi.

Olga Varga

Fazanova bedra z grozdom

1000 g fazanovih beder, 400 g rdečega grozdja (modra frankinja), 75 cl belega vina, 8 cl vinskega žganja, 80 g masla, 20 cl jušne osnove, 5 g škrobne moke, 10 g sladkorja, sol, poper, rožmarin.

Grozdnje operemo in na krpi osušimo. Damo v skledo, prelijemo z vinskim žganjem, potresemo s sladkorjem in rahlo premešamo. Pokrijemo in pustimo, da se marinira. Fazanova bedra v hladni vodi operemo in osušimo ter začnimo s soljo, poprom in rožmarinom. Maslo v kozici segreje in na njem z vseh strani zarumenimo bedra. Zalijemo z vinom in jušno osnovo. Vse skupaj dušimo in po potrebi dolivamo. Ko so bedra mehka, jih vzamemo iz kozice, na preostanek tekočine pa damo marinirano grozdnje, ki ga zalijemo še s petimi centilitri vina, v katerem smo razmešali škrobno moko. Dušimo še pet minut. Vročna bedra damo na krožnik, prelijemo z omako in takoj postrežemo.

Polpete iz leče

120 g leče, 100 g krompirja, 45 g čebule, 5 g paradižnikove mezge, 50 g drobtin, 1 jajce, 5 cl olja, sol, poper.

Lečo čez noč namočimo, nato jo v slani vodi skuhamo. Kuhano lečo odcedimo, dodamo kuhan krompir in vse skupaj sesekljamo v sekljalniku.

Dodamo prepraženo na kocke narezano čebulo, jajce, drobtine, sol in poper. Vse skupaj rahlo premešamo. Iz te mase oblikujemo na deski pogačke – polpete, ki jih v ponvi na maščobi spečemo.

Črni koren v solati

800 g črnega korena, 5 cl olja, 5 cl kisa, sol, koper.

Črni koren ostrgamo, ga za pol ure namočimo v slano in okisano vodo in nato skuhamo v slanem kropu. Mehkega in ohlajenega narežemo na dva centimetra dolge kose, prelijemo z oljem in potrosimo s sesekljanim koprom.

Kocke z domačimi breskvami

4 jajca, 450 g izkoščičenih breskev, 150 g sladkorja, 1 vanilin sladkor, 1/2 zavitka pecilnega praška, 220 g moke, 30 g čokoladnih drobtin.

Rumenjake, vanilin sladkor in polovico sladkorja penasto umešamo. Ko se sladkor popolnoma razmeša, dodamo moko s pecilnim praškom in sneg beljakov, ki smo mu primešali preostali sladkor. Malo premešamo in nato rahlo premešamo na manjše kocke narezane breskve. Pekač obložimo s papirjem za peko, nanj damo maso, malo poravnamo in potresemo s čokoladnimi drobtinami. Pečemo 40 minut pri 180 °C.

Našega jedilnika

Črna
kava
s
mlekom
in
saharom

Črna
kava
s
mlekom
in
saharom

Črna
kava
s
mlekom
in
saharom

Črna
kava
s
mlekom
in
saharom

Črna
kava
s
mlekom
in
saharom

Črna
kava
s
mlekom
in
saharom

Črna
kava
s
mlekom
in
saharom

Črna
kava
s
mlekom
in
saharom

Poletna karavana

Mercator

Center Murska Sobota

Zabava z našimi dobavitelji

12. septembra 2003

v petek 12. septembra: 10.⁰⁰ Foxy Teens
 18.⁰⁰ Ambasada
 20.⁰⁰ Victory
 20.³⁰ zvezda večera
Petar Grašo

čarovniki, plesne skupine in nagradne igre...

PRALNI in
SUŠILNI STROJ
od 10. do 27. septembra
-10%

Sveže oprano s popustom

Oprana oblačila so dišča in mehka. Kot svežina novega jutra. Razvajajte jih z najnovejšo tehnologijo. Med široko paleto pralnih in sušilnih strojev boste v Merkurju zagotovo našli najboljšega za vašo oblačila in pranje spremenili v hitro in prijetno opravilo. Na oddelkih z belo tehniko vas pričakujemo s celovito ponudbo priznanih blagovnih znamk.

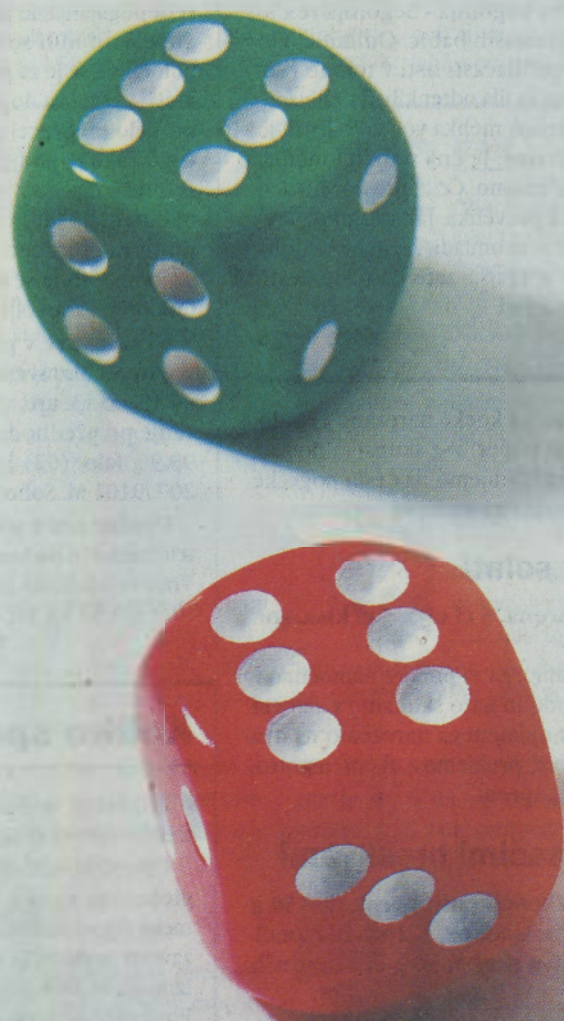
Pri nakupu pralnega, pralno-sušilnega ali sušilnega stroja blagovnih znamk AEG, Bosch, Candy, Electrolux, Gorenje, Whirlpool in Zanussi vam od 10. do 27. septembra 2003 priznamo 10 % popust! Popust ne velja za izdelke, ki so vključeni v druge Merkurjeve akcije.

Možnost nakupa na 12 obrokov!

MERKURJEVA
MURSKA SOBOTA, TEL. 02 530 26 30

MERKUR
Ustvarjamo udobje

S šestico do nagrade

Štiri sobote zapored, 6., 13., 20. in 27. septembra 2003, bo med 11. in 12.30 potekala nagradna igra, v kateri bomo metali kocke za lepe nagrade. Pogoji za sodelovanje so kuponi z žigi, ki ste jih zbrali ob predložitvi računov iz Europarka v višini 10.000 SIT ali več v tekočem tednu. Potem potrebujete le še nekaj sreče in darilni boni Europarka bodo vaši. S pravili se seznanite pri informacijski pisarni Europarka.

EUROPARK

Nakupovalno središče Maribor

doživetje nakupov

Kupon za brezplačno čestitko v Vestniku

28. 8. 2003

1. nagrada v vrednosti 10.000 SIT
Valerija Vrbjanščak, Črnci 38, 9253 Apače
2. nagrada kuharska knjiga Boug žegnaj:
Gabrijela Petek, Panonska 36, 9233 Odranci
3. - 7. nagrada VESTNIKOVA majica
Zoltan Belec, Adrijanci 1, 9203 Petrovci
Romeo Vuk, Dobrovniki 299, 9223 Dobrovniki
Angela Čisar, St. Rozmana 6, 9000 M. Sobota
Nina Bobovec, Mostje 72. 9220 Lendava
Iris Krpic, Kuzma 19b, 9263 Kuzma

Nagrajencem čestitamo. Potrdila za nagrade (ali nagrade) bodo prelepi pošti.

Rešitev: _____
Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Davčna številka: _____

polkijevo po tel.: 02/558 84 00; MOŽNOST ZAPOSLOVANJA ZA NEDOLOČEN ČAS; do 22.09.03; TURZA ALOJZ, S. P., IZOLATORSTVO, ROGAŠOVCI 17, ROGAŠOVCI

VARNLEC
VARNLEC - VARJENJE NERJAVEČIH IN RIJAVEČIH MATERIALOV; določen čas 3 mes.; vozniki izpit kategorije: B; do 12.09.03; FEIN, D. O. O., Jurčičeva ul. 19, Ljutomer

AVTOMEHANIK
AVTOMEHANIK; določen čas 12 mes.; 11. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno; vozniki izpit kategorije: B; do 19.09.03; MAKOTER FRANC, S. P., AVTOSERVIS LIUTOMER, A TRSTENJAKA 17, LIUTOMER

VOZNIK AVTOMEHANIKA
VOZNIK LAHKEGA TOVORNJAKA PO SLOVENIJI; določen čas 12 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; vozniki izpit kategorije: C; drugi pogoji: DRUGI POKLIC IV. STOPNJE IZOBRA.; do 17.09.03; FILIPIČ MARKO, S. P., PREŠERNOVA UL. 25, LIUTOMER

VOZNIK AVTOMEHANIKA TOVORNJAKA (AVSTRUA, HRVAŠKA, SLOV.); določen čas 12 mes.; 12 mes. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno; vozniki izpit kategorije: C; drugi pogoji: ZAŽELEN IZPIT ADR; ZAPOSLO SE LAHKO KANDIDAT, KI IMA SAMO IZPIT C-KATEG.; do 17.09.03; POŠTRUŽNIK ANDREJ, S. P., TRANSPORTI IN POSREDOVANJE, SELUŠI 17, VIDEH OB ŠČAVNICI

VOZNIK V MEDNARODNEM PROMETU; določen čas 3 mes.; jeziki: nemški jezik - govorno; vozniki izpit kategorije: B, C, E; drugi pogoji: MOŽNOST ZAP. ZA NEDOLOČEN ČAS; SPREJEMAJO PROŠNJE PO POŠTI; do 20.09.03; BREZNIK MITJA, S. P., DROBNTINCI 25, APAČE

SKLADIŠČNIK
SKLADIŠČNI DELAVEC; določen čas 3 mes.; 11 delovnih izkušenj; vozniki izpit kategorije: B; drugi pogoji. DRUGI POKLIC II. ALI III. STOP. IZOBRAZBE, MOŽNOST ZAPOSLOUTVE ZA NEDOLOČEN ČAS; do 12.09.03; DISKONT - UNIVERZAL, D. O. O., KRŽIČEVCI PRI LIUTOMERU 136, KRŽIČEVCI PRI LIUTOMERU

INŽENIR ŽIVLJSKE TEHNOLOGIJE
VODJA PROIZVODNJE: določen čas 1 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; vozniki izpit kategorije: B; drugi pogoji:
MOŽNOST PODALŽANJA ZAPOSLOVNE; SAMOSTOJNOST
 PRI DELU; do 27.09.03; **NATUR, D. O. O., LENDAVSKÉ**
GORICE 635B, LENDAVA - LENDVA
UNIVERZITETNI DIPLOMIRANI INŽENIR
STROJNIŠTVA
KONSTRUKTOR (AVTOCAD, WORD, PREGLEDNICA): ne-
 določen čas; vozniki izpit kategorije: B; drugi pogoji:
 drugi podk.: dipl. inž. elektro; do 19.09.03; **VIPOLL, D.**
O. O., BUČEČOVCI 1A, KRIZEVCI PRI LUTOMERU
UNIVERZITETNI DIPLOMIRANI SOCIALNI
PEDAGOG
STROKOVNI DELAVEC V KRIZNEM CENTRU: nedoločen
 čas; 31. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorn-
 o in pisno; znanje programskih orodij: urejevalnik besedil - zahtemo, uporaba interneta - zahtemo; vozniki iz-
 pit kategorije: B; drugi pogoji: prednost imajo kandidati
 z opravljenim strok. izpitom na pod. soc. varstva; **SPREJEMAJO PROŠNJE;** do 12.09.03; **CENTER ZA SO-**
CIALNO DELO, SLOVENSKA ULICA 44, M. SOBOTA
UNIVERZITETNI DIPLOMIRANI PSIHOLOG
PRISHOLOG - RUA ZA DELO V KRIZNEM CENTRU: nedoločen čas; 31. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; znanje programskih orodij: urejevalnik besedil - zahtemo, uporaba interneta - zahtemo; vozniki izpit kategorije: B; drugi pogoji: prednost imajo kandidati z opravljenim strok. izpitom na pod. soc. varstva; **SPREJEMAJO PROŠNJE;** do 12.09.03; **CENTER ZA SOCIALNO DELO, SLOVENSKA ULICA 44, M. SOBOTA**
UNIVERZITETNI DIPLOMIRANI PEDAGOG
SVETOVALNO DELO; nedoločen čas; 12 mes. delovnih izkušenj; znanje programskih orodij: urejevalnik besedil - osnovno, delo s preglednicami - osnovno; drugi pogoji: **USPOSOBJEN ZA DELO V 1. TRIADI DEVETI STROKOVNI**
IZPIT NA PODROČJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA; do 12.09.03; **OSNOVNA ŠOLA APAČE, APAČE 3B, APAČE**
PROSTA DELOVNA MESTA

Območje	Izobrazba						
	I-II	III-IV	V	VI	VII-VIII	SKUPAJ	
M. S.	3	17	4	1	4	29	

*Z vedrom vodo
iz čolna bo metal lepo,
naš policaj
dve deli opravljal bo zdaj.*

PROSTA DELOVNA MESTA						
Območje	Izobrazba					SKUPAJ
	I-II	III-IV	V	VI	VII-VIII	
M. S.	3	17	4	1	4	29

motorna vozila

ZASTAVO 126 P, letnik 1989, neregistrirano, vozno, ugodno prodam. Tel.: 546 11 66.

AUDI 80, 1,8 S, letnik 1991, z nekaj dodatne opreme, prodam. Tel.: 041 768 068. m17217

OPEL KADETT 1,3, letnik 1989, solza, prodam. Tel.: 031 410 379. m17262

živali

NESNICE, mlade, hixex, rjave, grahaste in črne, tik pred nesnostjo, opravljena vsa celjenja, plačas 10, dobiš 11. Prodaja FARMA PRI MOSTU - Vzrejalšče vseh vrst nesnic. Naročila: gostilna Horvat, Nemčavci, tel.: 528 11 90, Franc Movrin, Petanjci, tel.: 546 15 05, gostilna Železen Bezovci, tel.: 549 10 25, gostilna Rajsar, Grad, tel.: 553 11 48, gostilna Čeh, Nedelica, tel.: 573 51 53. m17070

NESNICE RJAVE, GRAHASTE, zagotovljena takojšnja nesnost. Možnost dostave. VZREJA NESNIC TIBAOT, Babinci 49, tel.: 582 14 01. m17108

MEHKODLAKE PŠENIČNE TERIERJE, mladičke z rodovniki, prodamo. Tel.: 02 461 11 77, 040 883 262. m17220

NEMŠKO OVČARKO, staro 10 tednov, čistokrvno, brez rodovnika, prodam. Tel.: 543 15 34. m17255

KONJA, z rodovnikom, izvrsten za jahanje in vleko kočije. Prodajam tudi kočijo - zapravljivka za 4 osebe - izvrsten, krassen. Cena po dogovoru. Možnost ogleda. Informacije na GSM: 031 893 915. m17268

posesti

FISA nepremičnine, d. o. o., Lendavska ulica 8, 9000 Murska Sobota, tel.: 02/522 35 33. www.fisa.si.

DVOSOBNO STANOVANJE, 38,90 m², v M. Soboti, prodamo ali damo v najem. Tel.: 521 15 90 od 8. do 16. ure. m17216

DVOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti, 53 m², opremljeno, oddam. 041 373 121 m17222

VINOGRAD Z VINSKO KLETJO v Lendavskih gorah, 20 arov, prodam. 041 373 065 m17224

LOKAL V M. Soboti in pri bolnišnici v Rakičanu dam v najem. Tel.: 041 430 119. m17228

DVOSOBNO STANOVANJE v centru M. Soboti prodam. Tel.: 528 12 67. m17234

NOVO HIŠO, 5. gr. faza, 11 km iz M. Soboti, z 1 ha ograjenega zemljišča, prodam. Cena je 9 mio SIT. Tel.: 041 804 776. m17244

V CENTRU MARIBORA ODDAM SOBOŠTUDENTOM. Tel.: 252 36 36. m17249

DVOINPOLSOBNOSTANOVANJE s centralnim ogrevanjem. CATV in telefonskim priključkom v Murski Soboti prodam. Tel.: 521 10 95. m17254

ENOINPOLSOBNOSTANOVANJE v središču M. Soboti oddam v najem. Tel.: 041, 373 121. m17257

V BUDINCIH PRODAJO HIŠO z gospodarskim poslopjem in zemljiščem. Hiša takoj vseljiva. Tel.: 555 12 63 ali 031 868 698. m17264

VISOKOPRITLIČNO STANOVANJSKO HIŠO na 10 a parceli 10 km iz M. Soboti prodam. Tel.: 041 374 784. m17269

kmet. mehanizacija

STISKALNICO, 75 l, in mlincek za mletje grozdja prodam. Tel.: 546 11 66. m17171

BČS KOSILNICE diesel, 15 KS, s sedeži, motokultivator s koso, frezo in Steyr 870, 70 KS, s priključki, prodam. Tel.: 031 548 925.

STISKALNICO ZA GROZDJJE, Wilmes, 1200 l, prodam. Tel.: 564 95 03. m17205

OBRAČALNI PLUG, stiskalnico za grozdje,

1200 in 2000 l, navadni štiribrazdni plug, 12-colni, prodam. Tel.: 031 550 988. m17210

PRIKOLIČO Tehnostroj 5 l kiper, trivrstni obračalni plug Lansberg 12-colni, in trivrstni adapter Claas prodam. 02 790 72 21 ali 041 809 823 m17223

MOLZNI STROJ znamke Vestfalia prodam. Tel.: 041 543 684. m17230

TROSILNIK HLEVSKEGA GNOJA in molzni stroj Vestfalia, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 570 15 01. m17239

KMEČKI VOZ z gum. kolesi in dnevno omaro ugodno prodam. Tel.: 541 12 53. m17243

MULČER, 1,6 in 1,3 m, ugodno prodam. Tel.: 041 816 992. m17266

kmetijski pridelki

GROZDJJE ALI MOŠT, rizling-šipon, ugodno prodam. Štefan Žalik, Strčka 21, Hotiza, tel. 576 17 70, po 18. uri. m17207

GROZDJJE, ŠMARNICO, prodam. Tel. 556 12 62 m17225

GROZDJJE, laški rizling, prodam. Kerman, Filovci, tel.: 547 11 67 ali 041 904 072. m17231

GROZDJJE, modro frankinjo in laški rizling, prodam. Tel.: 523 12 11. m17233

KORUZO Z NJIVE, 30 a, prodam. Žižki 70, tel.: 570 18 21. m17258

V STREHOVSKIH GORICAH PRODAJAM TRGATEV, 700 trsov sorte rizling, souvignone, chardonnay, beli in modri pinot. Tel.: 041 621 436. m17259

BIO JEDILNO SOJO IN PŠENICO, PIRO ter bučno olje prodam. Tel.: 031 548 925. m17123

razno

SODE (2 160 l, dva 105 l, eden 200 l) prodam. Stari so 5 let. Tel.: 526 82 17. m17213

INOX CISTERNO ZA VINO, 5000 l, na nogah, rabljeno eno sezono, ugodno prodam. Tel.: 031 812 239. m17240

SUHE HRASTOVE PLOHE, 5 cm, prodam. Tel.: 041 330 638. m17260

REZAN BOROV LES za postavitev brunarice, 4 x 3 m, komplet, cca 6,6 m³, star 2 leti, primerno hranjen, prodam. Tel.: 041 470 714. m17263

delo

NUDIMO VSE INFORMACIJE O PESTRI IZBIRI ROČNIH DEL. Material dobite domov. Izplačilo pri prevzemu izdelkov. Tel.: 041 747 121, Radovan Malešev, s. p., Šerčerjeva 20, Velenje. m17196

Potrebujemo več delavcev za prodajo živilskih izdelkov na terenu za Prekmurje s sedežem v Murski Soboti. Zahtevana je vsaj IV. stopnja trgovske ali komercialne smeri, voziško dovoljenje B-kategorije. Prošnje pošljite na HLEBČEK, d. o. o., Ptujška cesta 74, 2331 Pragersko. m17211

Zaposlitev ponujamo šoferju kategorije C, E za prevoze na relacijah Rusija, Poljska in Romunija. Tel.: 02 480 16 40 ali 041 640 593, Avtoprevoznik Anton Reibenschuh, s. p., Osojnikova 20, Maribor. m17248

ZAPOSILIM VOZNIKA C- IN E-KATEGORIJE, po možnosti z ADR-om. Tel.: 041 634 881, AVTOPREVOZNIŠTVO Pucko Ladislav, s. p., Glavna ul. 97, D. Lakoš, Lendava. m17250

srečanja

37-letni fant išče dekle za resno zvezo. Tel.: 031 305 746. m17242

NAJUSPEŠNEJŠI pri posredovanju stikov za nevezane. Člani stari od 24 do 80 let. »Ženitna posredovalnica« v Zdravilnem dotiku, Majda Šifrar, s. p., Gederovska 14, Črnelavci, tel.: 521 18 28. m17251

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM, PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI s. p., VEŠČICA 17,
TEL.: (02) 53 48 060, FAX: (02) 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.

Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.
Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.

Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

Ni večje bolečine kot v dneh žalosti nositi v srcu srečnih dni spomine.

ZAHVALA

V 84. letu starosti je tiho zaspal naš dragi oče, dedek, pradedek, tast in svak

Štefan Šebök
iz Šalovec 148

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste mu stali ob strani, mu darovali sveče in cvetje ter prispevali v dobrodelne namene, nam pa ustno ali pisno izrazili sožalje.

Posebej hvala dr. Kiršnerju in ZD Gornji Petrovci ter dr. Trčku z urološkega oddelka bolnišnice v Rakičanu, duhovniku g. Beznecu za pogrebni obred, pevcem za odpete pesmi slovesa, govornikom za poslovilne besede, gasilcem, Zvezi borcev, društvu upokojencev in pogrebništvu Banfi

Žalujemo:
Vsi, ki smo ga imeli radi

Oh, kako čas beži, že šest let te med nami ni. Nam ostali sta skrta bolečina in solza večnega spomina.

V SPOMIN

Minilo je šest let od takrat, ko nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica in tašča

Sidonija Šebök
iz Šalovec 148

Hvala vsem, ki se je spominjate, postojite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižgete svečo spomina.

Vsi njeni najdražji

Saj ni rečeno, da te ni, čeprav tvoj glas se več ne sliši. Beseda tvoja v nas živi, med nami si, ko se oziram okrog, povsod te čutimo - mi vsi. Saj ni rečeno, da te ni. Med nami si.

(Rudi Robič)

ZAHVALA

V 61. letu nas je zapustila draga žena, mama, babica in sestrična

Zlatica Sapač
iz Topolovec 10

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter za dobrodelne namene.

Lepa hvala g. župniku in pevcem, govornici in pogrebništvu Banfi.

Hvala kolektivom Pošte Slovenija, Zavoda za prestajanje kazni v Ljubljani in sodelavcem Lovskega doma v Cankove.

Žalujemo: mož Bela, hčerki Helga in Marjeta ter sinova Vladimir in Andrej z družinami

Oj ti bela cesta, nekoč naju si združila ter v daljavo odpeljala, tam srečno skupaj sta hodila a smrt kruta naju je ločila Ostalo upanje samo eno da smrt naju za večno bo združila

V SPOMIN

11. septembra je minilo leto žalosti od takrat, ko nas je zapustila

Velentin Bunderla
iz Kuzme 39a

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujemo vsi njegovi najdražji

KOMUNALA Javno podjetje, d. o. o. Kopalniška ul. 2, Murska Sobota

D. E. POGREBNIŠTVO telefon: 02/521 37 00

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE: UREDITEV DOKUMENTOV
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME: OBJAVA OSMRTNICE V JAVNIH MEDIJH
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km. UREJANJE ZELENIC
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443

POGREBNE POTREBŠČINE - PREVOZI POKOJNIKOV IN UREJANJE ZELENIC
MILORAD JURIČ, s. p.
Ravenska c., MRLIŠKA VEŽA, 9231 BELTINCI
Tel.: 02/542 22 40, GSM 041/641 148
V NUJNIH PRIMERIH OB VSAKEM ČASU PO TEL.: 02/523 17 01

Srce je omagalo, dih je zastal, spomin nate bo vedno ostal.

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustila draga mama, babica in prababica

Karolina Kučan

iz Križevac 161 v Prekmurju

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti ter darovali cvetje, vence, sveče, v dobre namene, nam pa izrekli besede sožalja in tolažbe.

Iskrena hvala duhovniku A. Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbeniku za odigrano Tišino in pogrebništvu Hozjan.

Hvala osebju Doma starejših Rakičan.

Vsi, ki ste jo poznali, jo ohranite v lepem spominu in vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujemo njeni najdražji

Kako je hiša strašno prazna, odkar tebe v njej več ni, prej bila tako prijazna, zdaj otožna se mi zdi. Ni več tvojega smehljaja in objema tvojih rok, ostalo je le delo tvojih pridnih rok.

ZAHVALA

V 76. letu nas je zapustil dragi oče, dedek, tast in pradedek

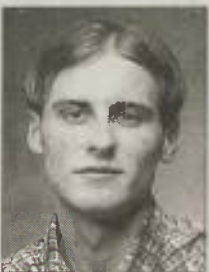
Jože Farič

z Vaneče 41

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem ter vsem, ki ste z nami delili bolečino, darovali cvetje, sveče in za sv. maše, nam izrekli sožalje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvala gospodu župniku ter pevcem žalostink ter tudi društvu upokojencev za izkazano čast.

Žalujemo vsi, ki smo ga imeli radi

V cvetu mladosti odšel si nam ti, le zakaj nam moral umreti si?

V SPOMIN

11. septembra minevata polni dve leti trpljenja in žalosti od takrat, ko si odšel, dragi

Velentin Bunderla

iz Kuzme 39a

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujemo vsi njegovi najdražji

Oj ti bela cesta, nekoč naju si združila ter v daljavo odpeljala, tam srečno skupaj sta hodila a smrt kruta naju je ločila Ostalo upanje samo eno da smrt naju za večno bo združila

V SPOMIN

11. septembra je minilo leto žalosti od takrat, ko nas je zapustila draga žena in mama

Julijana Svetec

iz Dravograda 10, roj. v Dolencih

Hvala vsem, ki jo imate v lepem spominu

Žalujemo mož in sin

*Bolelo te je, a zdaj si tam,
kjer ni bolečine in ne trpljenja,
in v naših srcih boš ostal s tem,
kar v življenju dobrega si nam dal.*

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustil dragi

Martin Hozjan

iz Gaberja, Ozka ul. 1

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste v življenju znali ceniti njegovo dobroto, ga spoštovali in imeli radi.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali za svete maše, za nove orgle v župnijski cerkvi, vence, cvetje in sveče.

Posebej se zahvaljujemo g. župniku in g. dr. Karlu Bedernjaku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, pogrebništvu Banfi in podjetjem Elektromaterial, Ilirija, Varstroj in DNS Lendava.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci: žena Angela ter sinovi Gusti, Martin, Jože in Stanko z družinami

*Kako je hiša strašno prazna,
odkar tebe v njej več ni,
prej bila tako prijazna,
zdaj otožna, tuja se nam zdi.*

ZAHVALA

Minilo je mesec dni od takrat, ko smo se za vedno v 80. letu starosti poslovili od naše drage mame in stare mame

Cecilije Žampar

iz Trdkove

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo spoštovali in jo imeli radi ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebej hvala vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste v teh žalostnih trenutkih sočustvovali z nami, za pisna in ustno izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče, za svete maše in prispevke za mrliško vežico.

Iskrena hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke, gospodu Jožetu Škaliču za besede slovesa, godbeniku za odigrano Tišino in pogrebništvu Banfi.

Žalujoci vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

V ožjem družinskem krogu smo se 1. 9. 2003 poslovili od naše dobre drage mame, tašče, omame in tete

Alojzije Grof

roj. Schöck
iz Murske Sobote

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in prijateljem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje, denarne prispevke v humanitarne namene ter nam izrekli pisna in ustna sožalja.

Posebej hvala dr. Štefici Ros in osebju ter stanovalcem Doma starejših v Rakičanu. Lepa hvala g. škofu Gezi Erniši za pogrebni obred.

Žalujoci:

hčerka Helena, sin Friderik z družino in drugo sorodstvo

M. Sobota, 29. 8. 2003

*Šum vetra ... si ti,
v cvetu rože skrila si
in sveča le zate plameni,
da spominja nas na dni,
ko srečni skupaj smo bili.*

V SPOMIN

MARIJI - MICKI KUHAR

iz Veržeja

Na današnji dan mineva osem let od takrat, ko je delček nas za vedno odšel s tabo, delček tebe pa je ostal tukaj, z nami. Hvala vsem, ki ta delček ohranjate v sebi.

Vsi tvoji

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil dragi

Karel Karba

iz Trstenjakove ul. 26
v Murski Soboti

Ob boleči izgubi

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče, ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo g. Alvinu Šiški, dr. med., in pljučnemu oddelku bolnišnice v Rakičanu za vso pomoč.

Hvala tudi govornikom za besede slovesa, lovcem in rogistom za izkazano čast.

Žalujoca družina Karba

*Je čas, ki da,
je čas, ki vse ti vzame.
Zaman je bil tvoj boj,
ki si ga bil,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja!*

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

Franc Borovnjak

iz Sotine 97

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste v teh žalostnih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrekli pisno in ustno sožalje, darovali cvetje, sveče in za svete maše.

Hvala patronažni službi, g. Anici in g. Marici za vso pomoč med boleznijo.

Posebej hvala gospodu dekanu Vöröšu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žalujoci vsi tvoji

*Težko je pozabiti človeka,
ki ti je bil drag,
še težje je izgubiti ga za vedno,
a najtežje je živeti brez njega.*

V SPOMIN

14. septembra bosta minili dve leti žalosti od takrat, ko me je zapustil dragi mož

Franc Tivadar

iz Gaberja,
Spodnja ulica 37

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu ter mu prižgete svečko spomina.

Žalujoca žena Cecilija

*Eno leto je, odkar si odšel
in srečo odnesel s seboj,
a mi smo ponosni na tvoja
dobra dela in ljubezen,
ki si nam jo dal,
zato bo vedno tvoj nasmejani
obraz v naših srcih ostal.*

V SPOMIN

9. septembra mineva leto žalosti in solza, ko nas je zapustil dragi mož, oče, deda in tast

Anton Zelko

iz Pečarovec 126

Za vsako svečo, za vsak cvet, vsako lepo misel in vsak trenutek spomina nanj - iskrena hvala!
Tvoji najdražji

*Mirno, tiho si zaspal,
saj v življenju mnogo si prestal.
Ni več trpljenja, bolečin,
le dom je prazen, tih,
ker tebe, dragi, v njem več ni.*

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedek in pradedek

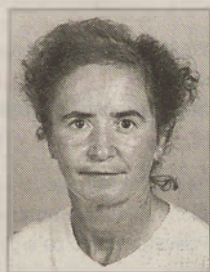
Karel Hajdinjak

iz Gor. Slaveč 45

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, botrini, znancem in prijateljem za nesebično pomoč in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste darovali vence, sveče, za svete maše in v druge dobrodelne namene ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej hvala dr. Čurčiču za vso pomoč med njegovo dolgotrajno boleznijo, g. duhovniku Simoni za pogrebni obred, pevcem in pevkam za odpete žalostinke, g. županu Škaliču za ganljive besede ob slovesu in pogrebništvu Banfi.

Žalujoci: žena Marija, sin Karel z družino in hčerka Marija z družino iz Avstrije

Pogrešali te bomo - tvoji vnuki in pravnuki

*Srce je omagalo,
dih je zastal,
a spomin nate
bo vedno ostal.*

ZAHVALA

V 49. letu nas je po hudi bolezni za vedno zapustila draga žena, mama in sorodnica

Slavica Matiš

iz Otovec 23

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, sveče, za sv. maše in dobrodelne namene, nam pa izrekli sožalje.

Lepa hvala osebju onkološkega inštituta v Ljubljani in bolnišnice v Rakičanu za vso pomoč.

Hvala tudi sodelavcem T. M. K. Lipovci, Kemi Puconci, mladini iz Otovec, g. župniku in pevcem ter pogrebništvu Banfi.

Žalujoci: mož Jože ter sinova Dejan in Simon

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je ...*

ZAHVALA

V 93. letu je umrla

Ilonka Norčič

iz Mladinske ul. 2
v Murski Soboti

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kolektivu kirurškega in COB-oddela, ki so jo pospremili na zadnji poti, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter za svete maše.

Hvala g. župniku za pogrebni obred in cerkvenemu pevskeemu zboru.

Zahvalo izrekamo tudi osebju kirurškega in infekcijskega oddelka bolnišnice v Rakičanu za vso skrb in nego.

Žalujoci: sin Arpad z družino

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč je ...*

V SPOMIN

Minilo je leto žalosti od takrat, ko nas je zapustil naš dragi oče, deda in tast

Viktor Šiftar

iz Strukovec

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prižgete svečo in se ga z lepo mislijo spomnite.

Vsi njegovi

Penzion paket. Za žlahtna razmerja v zrelih letih.
Naročniško razmerje z najnižjimi cenami pogovorov in ugodno mesečno naročnino.

Ob sklenitvi ali podaljšanju naročniškega razmerja Mobitel GSM za 24 mesecev imate možnost izjemno ugodnega nakupa **novega mobitela – Nokle 3510i** ali pa se odločite za telefon iz katerekoli druge naročniško-prodajne akcije. Ob tem vas bomo razveselili tudi s **knjigo Ivana Tavčarja – Cvetje v jeseni**.

Izkoristite lahko tudi **dodatne ugodnosti**. Odločite se za komplet brezplačnih osebnih vizitk, se naročite na brezplačno dnevno vremensko napoved prek SMS Infa in brezplačno pokličete v Posvetovalnico za srce in ožilje na številko 031 334 334.

Penzion paket sklenete ali podaljšate v najbližjem Mobitelovem centru ali pri pooblaščenih posrednikih po vsej Sloveniji. S sabo imejte le **osebni dokument, davčno številko in kopijo odločbe o upokojitvi ali kopijo pokojninskega odrezka**.

Nokla 3510i 9.900 SIT*

- zelo odporen in vzdržljiv
- preprost za roko
- s preglednimi meniji v slovenščini
- z velikim, barvnim zaslonom, ki omogoča slikovito pregledovanje Planeta

Informacije na brezplačnih številkah:
naročniki Mobitel GSM: 031/041/061 700
Mobiluporabniki: 031/041/061 121, ostali: 080 70 70

ŽIVLJENJE NISO LE BESEDE
WWW.MOBITEL.SI

*Pogoj sklenitve/podaljšanja naročniškega razmerja Penzion paket za 24 mesecev. Mobitel je prirejen za omrežje Mobitel GSM, zato ga lahko uporabljate le s SIM kartico omrežja Mobitel GSM. Akcija traja do odprodaje zaloga in velja za vse, ki nimate podpisane več kot dva veljavna aneksa k naročniški pogodbi. Cena vključuje DDV. Penzion paket ne omogoča vezave družinskih bonusov.

NOVO NA STAREM MESTU!
GOTOVINSKA POSOJILA
po najnižji obrestni meri - pokličite in preverite
tel.: 02/22-82 335
Garancija: pokojnina, plača, kartice...
Messa d.o.o., Cankarjeva 21, Maribor

NOVO - LAŽJE IN HITREJE DO POSOJILA!
BONAFIN, d. o. o. ZASTAVLJALNICA
UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA
garancije: plačilne kartice, osebni dohodek, pokojnina
MS, Staneta Rozmana 16, tel.: 02/524 16 30
LJ, Slovenska 27, tel.: 01/425 20 75

KURILNO OLJE, PREMÖG
Ugodne cene in možnosti plačila!
KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič, s. p.
Geraja Bistrica 51, tel.: 57 88 200

"VRATKO" d.o.o.
GARAŽNA VRATA • INDUSTRIJSKA VRATA
DVORIŠČNA VRATA • ZAPORNICE
DALJINSKI POGONI
M. Sobota, Ul. Mikloša Kuzmicha 13 tel.: 02/ 53 51 13
Maribor, Dupleška c.10 tel.: 02/ 480 0 141

VEDEŽEVANJE, SVETOVANJE
090 42 84

TRIDOM
Robert Slana, tel.: 031 290 226
včeraj
GARAŽNA VRATA
INDUSTRIJSKA VRATA
VRTNA ORSNA VRATA
VRTNA KRILNA VRATA
NA MOTORSKI POGON
Z DALJINCEM
ALU VHODNA VRATA

MEDIAFIN, d. o. o., Ljubljana
Trgovina in finančne storitve
UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA
do 300.000,00 SIT na 12 OBROKOV
UGODNA HIPOTEKARNA POSOJILA do 20 LET
PE LENDAVA:
031 797 715, 031 589 448

FISA nepremičnine, d. o. o.,
Lendavska ulica 8, 9000
Murska Sobota.
Tel.: 02/522 35 33
www.fisa.si
Prodaja se
- konceptna in opremljena 3-sobno stanovanje v Murski Soboti, staro 9 let, površina 76 m², cena 21.000.000,00 SIT.
- poslovni prostor v Murski Soboti, primeren za različne poslovne dejavnosti (trgovina, pisarna ...), v poslovni stavbi, velikost 55 m², star 9 let, cena 14.200.000,00 SIT.
- zadržljiva komunalno neurejena parcela v Murski Soboti s površino 1108 m², cena 5.200.000,00 SIT.

PREROKOVANJE ONIKS
Naročila za osebni obisk ali predplačila - 01/430 13 11
SKUPINA NAJBOLJŠIH PREROKOVALCEV
44-73 185,55 SIT/min
71-73 26,05 SIT/0,5 min
41-73 185,55 SIT/min
Pozor! Tudi pri 2100

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
MURSKA SOBOTA, ARH. NOVAKA 2B
zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na račun pri Ljubljanski banki: 02340-0019232476
ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!
Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 438 342

080 22 66
Hitro, enostavno in brezplačno naročanje **kurilnega olja**.
Z Magno dobite več ... možnost plačila do 9 obrokov.
PETROL
PETROL d.o.o., Ljubljana, Dupleška cesta 50, 1527 Ljubljana

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju

Jeseni slovensko poceni!

Skupna vrednost 50 izdelkov
27.122,00 SIT

Obnovili smo ponudbo Slovenske košarice, napolnili smo jo z raznolikimi izdelki najrazličnejših okusov in uporabnosti. V večjih Mercatorjevih prodajalnah boste lahko izbirali med 50, v naših manjših trgovinah pa med 37 različnimi izdelki slovenskih proizvajalcev po ugodnih cenah. Prepustite se užitek, ki jih prinaša jesen v Mercatorju.

Mercator Slovenska košarica
http://www.mercator.si

Spored na radiu Murski val

94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PIATEK, 12. 9.: 05.00 Vedro v dobro jutro. samo ... (vreme, ceste, vic, časopisi ...) - 07.40 Ljubljansko pismo, Asja Matjaž - 09.40 Kulturni port - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 11.00 Mali oglasi - 11.15 Zamurje, kabaret Dušana Radiča, Džoužija, Berte in ... - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Od petka do petka (Dejan Fujs) - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Predstavlja ... - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Romske 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 ... - 19.00 Mladi val (Maja, Viktorija, ... - 20.00 Ugasni televizor - 24.00 SNOP

SOBOTA, 13. 9.: 05.00 Dobro jutro - 08.30 Mali oglasi - 09.15 Biba buba baja (ponovitev) - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 11.00 Poročila - 11.15 Potečajte se z nami - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Nagrada tedenskega poročila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.30 Športna poročila - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Pesem našega srca - 19.00 Poročila - 19.10 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 Slovenija, od kdaj lepote tvoje ... - 24.00 SNOP

NEDELJA, 14. 9.: 05.00 Vedro v dobro jutro - 07.40 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.30 3x country - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, lestvica domače zabavne glasbe, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojece (Nevka Emri) - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Jukeboks, domača glasbena scena skozi naočnike Boštjana Rousa - 24.00 SNOP

MURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
MURSKA SOBOTA, ARH. NOVAKA 2B
Zbiranje prostovoljne prispevke občanov in organizacij na račun pri Ljubljanski banki:
02340-0019232476
ZADAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!
Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 438 342

Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz
LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE, GLASBA NAŠEGA SRCA

... iz doma - Strici
... zgori se naj - Vitezi celjski
... Marička - Goter
... na polju - Modrijani
... jedi - Viharnik

PREDLOGA:
... - Ans. Tonija Verderberja
... je res lep večer - Ans. Roberta Zupana

LESTVICA OBMURSKO ZABAVNE GLASBE

... Marija - Halgato Band
... na tvoji pravi strani - Gnila jajca
... mama - Pajdaša
... na plesu - Stil
... pravi strup - Blanka Keršič

PREDLOGA:
... nekje ob muri - Metulj
... na 3 - D'Kwaschen Retashy
Nagrado glasbene založbe Mandarina iz Ljubljane prejme Nuša Majstorovič, Trubarjeva 4, 9252 Radenci.

... kupine pošljite do ponedeljka, 15. septembra, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta ... 13.9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 37 - glasujem za skladbo

... MURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
... MURSKA SOBOTA, ARH. NOVAKA 2B
... Zbiranje prostovoljne prispevke občanov in organizacij na račun pri Ljubljanski banki:
02340-0019232476
ZADAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!
Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 438 342

- 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eöry) - 13.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s športnih igrišč) - 19.00 Poročila - 20.00 Lujzekova nedeljska ordinacija (Darko Kegl) - 24.00 SNOP

PONEDELJEK, 15. 9.: 05.00 Vedro v dobro jutro (Irma in Boštjan) - 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana Sukič - 09.15 Ponedeljkova tema - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje, kontaktna oddaja z zdravniškimi nasveti - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi (Vida Toš) - 20.00 Brez okvirjev (Vida Toš) - 24.00 SNOP

TOREK, 16. 9.: 05.00 Vedro v dobro jutro (Vida in Bojan) - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.30 3x country - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, lestvica domače zabavne glasbe, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojece (Nevka Emri) - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Jukeboks, domača glasbena scena skozi naočnike Boštjana Rousa - 24.00 SNOP

SREDA, 17. 9.: 05.00 Vedro v dobro jutro (Gabrijela in Duško) - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti (Boštjan Rous) - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Pütra - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Hop-top, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Biba buba baja - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 19.45 Anekdota - 20.00 Mursko-morski val, mediteranska glasba, nagradne igre, Simona Špindler - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 18. 9.: 05.00 Vedro v dobro jutro (Nataša in Dejan) - 07.40 Zagrebško pismo Branka Šomna - 8.15 Kmetijski nasvet - 09.15 Kuharski nasvet Branka Časarija - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Geza se zeza - 24.00 SNOP

Koledar prireditev

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna muzejska razstava.

- V Galeriji si lahko do 28. septembra ogledate razstavo Slike, kipi, risbe avtorja Vladimirja Makuca. Razstavo posreduje Mednarodni grafični likovni center iz Ljubljane.

- V predvorju grajske dvorane je na ogled fotografska razstava fotoklubov iz treh mest: Ingolstadta, Đurdevca in Murske Sobot.

- V lokalu Art Caffé je na ogled fotografska razstava Biseri sveta avtorja Boštjana Kačičnika.

LENDAVA

V Galeriji - Muzeju je do 10. oktobra na ogled III. regionalna razstava male plastike.

HALBENRAIN

V Rothofu st. Martin so na ogled dela z mladinske mednarodne delavnice Halbenrain - Murska Sobota.

BOGOJINA

V veroučni učilnici je na ogled razstava del z likovne delavnice LIKOS.

HODOŠ

V občinski dvorani si lahko ogledate razstavo XIII. mednarodnega arhivskega raziskovalnega tabora.

MORAVSKE TOPLICE

V galeriji Ajda do 28. septembra razstavlja Franče Berce iz Brega pri Žirovnici.

PLES, FOLKLORA

BOGOJINA

V nedeljo, 14. septembra, ob 20. uri bo v dvorani V. Folklorni večer ob XV. Košičevih dnevih. Pripravlja KUD Jožefa Košiča iz Bogojine!

FOTOGRAFIJA

ČRENŠOVCI

V četrtek, 11. septembra, ob 19. uri bo ob tematskem večeru Podoba prekmurske matere skozi fotografski objektiv gost fotograf Joco Žnidaršič, mednarodni mojster umetniške fotografije. Sledil bo kulturni program.

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 11. septembra: ob 18.00 ameriška komedija Stevardese letijo v nebo, ob 20.00 ameriška drama 13 pogovorov o eni stvari

Petek, 12. septembra: ob 18.00 in 20.00 Stevardese letijo v nebo

Sobota, 13. septembra: ob 18.00 in 20.00 Stevardese letijo v nebo

Nedelja, 14. septembra: ob 18.00 in 20.00 Stevardese letijo v nebo

Sreda, 17. septembra: ob 20.00 ameriški mladinski akcijski film Agent Cody Banks

Ljutomer

Sobota, 13. septembra: ob 20.00 ameriška komedija Podri jo, mrho francosko

Nedelja, 14. septembra: ob 20.00 ameriška komedija Pravkar poročena

Gornja Radgona

Petek, 12. septembra: ob 18.30 ameriška akcijska kriminalna Besno maščevanje, ob 20.30 ameriška akcijska znanstvenofantastična drama Jedro

Nedelja, 14. septembra: ob 17.30 Jedro, ob 19.45 Besno maščevanje

Koledar prireditev

GLEDALIŠČE

MURSKA SOBOTA

V soboto, 13. septembra ob 20. uri bo v Art Cafféju monodrama Matjaža Javšnika Od boga poslan.

FILM

MURSKA SOBOTA

V sredo, 17. septembra, ob 19. uri bodo v MIKK-u vrteli japonski animirani film Ghost In The Shell.

OTVORITEV

LAAFELD/POTRNA

V petek, 12. septembra, ob 19. uri bo v Pavlovi hiši otvoritev razstave 28. junij 1991. Predavatelj bo generalmajor Heinrich Winkelmayer, vojaški poveljnik avstrijske Štajerske, v glasbenem delu pa bo nastopil ansambel vojaške godbe avstrijske Štajerske.

KONCERT

MURSKA SOBOTA

- V petek, 12. septembra, ob 19. uri bo zaigral na ploščadi pred poletnim vrtom restavracije Zvezda Pihalni orkester Murska Sobota. Gost bo Godba Medvode s svojo skupino mažoret.

- V petek, 12. septembra, ob 21. uri bosta v MIKK-u nastopili skupini Idiot Savant (dark emocore) in Rohlink (post emo rock) iz nemškega mesta Hammerstadt.

LENDAVA

- V četrtek, 11. septembra, ob 20. uri bo nastopila na Lendavski trgatvi skupina Gnila jajca.

- V petek, 12. septembra, ob 20. uri bo nastopila na Lendavski trgatvi skupina Halicanum.

- V soboto, 13. septembra, ob 8. uri bo budnica godbe na pihala. Ob 19. uri bosta nastopili skupini Kingston in Magazin.

BOGOJIN

V soboto, 13. septembra, ob 19. uri bo v Plečnikovih cerkvi koncert Slovenskega komornega zbora iz Ljubljane. Prostovoljni prispevki bodo namenjeni za nove orgle v cerkvi.

MARIBOR

V četrtek, 11. septembra, ob 22. uri bo nastopila v Extrem baru skupina D'Kwaschen Retashy iz Murske Sobot.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

V petek, 12. septembra, ob 19. uri bo v Domu kulture 3. območno srečanje registorov z gosti. Sodelujejo registi iz Križevca, Apač, Prekmurja, Avstrije in Ptuj, lovski nonet Sv. Ana, Drotmantraši Radenci, Ključarovski fantje in humorist Marko Kočar.

DOGODEK

ČRENŠOVCI

V soboto, 13. septembra, ob 19. uri bo slovesna akademija ob spomeniku prekmurski materi. V kulturnem programu bodo sodelovali pevski zbori in skupine iz občine, folklorni skupini Bistrica in Žižki, glasbeniki in skavti.

PREDAVANJE

LENDAVA

V četrtek, 11. septembra, ob 16.30 bo v hotelu Elizabeta predavanje o zdravi prehrani.

MURSKA SOBOTA

- V četrtek, 11. septembra, ob 16. uri bo v MIKK-u predstavitev raznih modernih namiznih iger.

- V petek, 12. septembra, ob 17. uri bo v zaklopišču pri trgovini Park glasbena delavnica Govoreči bobni, ki jo vodi Miran Celec.

- V ponedeljek, 15. septembra, ob 17. uri bo na OŠ I informativni dan Likovne delavnice pod vodstvom akademskega slikarja Mirka Rajnarja.

- V torek, 16. septembra, ob 18. uri bo v MIKK-u glasbena delavnica za kitaro Prvi prijemi, ki jo vodi Tadej Ropoša.

ČRENŠOVCI

V petek, 12. septembra, ob 19.30 bo v župnijskem domu okrogla miza na temo Vloga matere v družini. V kulturnem programu bo interpretacija duhovnega pogovora med materjo in sinom v izvedbi KD Trnje.

Lepe želje

Dragemu možu, očetu in bratu Alojzu Kozarju iz Martinja ob praznovanju 40. rojstnega dneva iskreno čestitajo in želijo veliko zdravja, sreče in ljubezni - žena Marija, sin Simon z Melanijo, sin Marjan in brat Karel.

Gerlinčanom, županu Dragu Vogrinčiču in Štefanu s Cankove čestitamo in se zahvaljujemo za pravo odličnega upokojevskega piknika - Jožefa Kuzma v imenu upokojevcov cankovske občine.

Delimo vstopnice za kino

Dopolnjeni naslov filma se glasi štiri peresa, našo nagrado pa prejme Štefka Hozjan, Sevranska 40, Odranci, 9233 Odranci. Čestitamo! Naše naslednje nagradno vprašanje se glasi:

Dopolnite naslov filma: 13 pogovorov o!

Kupon št. 37 - odgovore pošljite do torka, 16. septembra, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: delimo.vstopnice@email.si

